

Webový prohlížeč Mozilla Firefox

verze 2.0

Linux

Uživatelská příručka

Verze 1.01

leden 2007

Mozilla®, mozilla.org®, Firefox®

Obsah

1 Vyrozumění o autorských právech.....	5
2 Úvod.....	6
2.1 Komu je příručka určena.....	6
2.2 Jak pracovat s příručkou.....	6
2.2.1 Co zde naleznete.....	6
2.2.2 Co zde nenaleznete.....	6
3 Webový prohlížeč.....	7
3.1 Internet, intranet.....	7
3.2 Přístup k Internetu.....	7
3.3 Základní funkce webových prohlížečů.....	8
3.4 Tvorba webových stránek.....	8
3.4.1 Správce webových stránek.....	8
3.4.2 Webdesigner.....	8
3.4.3 Kodér.....	9
3.4.4 Programátor.....	9
3.5 Elektronická pošta – webový přístup.....	9
4 Spuštění webového prohlížeče.....	10
4.1 Nastavení.....	10
4.2 Ovládání.....	12
4.2.1 Lišta navigace.....	12
4.2.1.1 Popis ikon.....	12
4.2.1.2 Úprava lišty.....	13
5 Popis webového prohlížeče Mozilla Firefox.....	14
5.1 Nastavení.....	14
5.2 Předvolby.....	14
5.2.1 Hlavní.....	15
5.2.2 Panely.....	17
5.2.3 Obsah.....	18
5.2.4 Kanály.....	20
5.2.5 Soukromí.....	21
5.2.6 Zabezpečení.....	23
5.2.7 Rozšířené.....	27
5.2.7.1 Obecné.....	27
5.2.7.2 Síť.....	28
5.2.7.3 Aktualizace.....	30
5.2.7.4 Šifrování.....	31
5.3 Základy práce s webovým prohlížečem.....	36
5.3.1 Hlavní lišta.....	36
5.3.1.1 Soubor.....	36
5.3.1.2 Úpravy.....	38
5.3.1.3 Zobrazit.....	39
5.3.1.4 Historie.....	42
5.3.1.5 Záložky.....	43
5.3.1.6 Nástroje.....	45
5.3.1.7 Nápověda.....	50
5.3.2 Klávesové zkratky Mozilla Firefox.....	53
6 Typická řešení.....	55
6.1 Rozšířená domovská stránka.....	55
6.2 Import certifikátu v Mozilla Firefox verze 2.0 (Linux).....	56
6.3 Import certifikátu v Mozilla Firefox verze 1.5.0.3 (Linux).....	57
6.4 Import certifikátu v Mozilla Firefox verze 1.0.4 (Linux).....	58
6.5 Import certifikátu v Mozilla Firefox verze 1.5.0.3 (Windows).....	59
7 Návody a tipy.....	60
7.1 Detailní popis problémů s návody, jak je řešit.....	60
7.1.1 Co dělat, když do Firefoxu nejde nainstalovat rozšíření.....	60
7.1.2 Co dělat, když Firefox nejde spustit.....	60
7.1.3 Co dělat, když Firefox nejde spustit s používaným profilem.....	61

7.1.4	Co dělat, když po nekorrektním ukončení aplikace Mozilla „zmizí“ data.....	61
7.1.5	Co dělat, když ve Firefoxu nejdou ukládat webové stránky či obrázky.....	62
7.1.6	Co dělat, když se ve Firefoxu nezobrazují obrázky či u nich nefungují animace.....	62
7.1.7	Co dělat, když se ve Firefoxu přestanou korektně zobrazovat stránky.....	63
7.1.8	Co dělat, když si Firefox nepamatuje nastavení lišt?.....	64
7.1.9	Co dělat, když se Firefox svévolně spouští.....	64
7.1.10	Co dělat, když ve Firefoxu nefungují automatické aktualizace.....	64
7.1.11	Co dělat, když ve Firefoxu nejde přehrát video.....	64
7.1.12	Co dělat, když ve Firefoxu zmizí záložky.....	66
7.1.13	Co dělat, když se chce Firefox neustále aktualizovat.....	66
7.1.14	Co způsobuje vytváření souborů cookies-n.txt v uživatelském profilu.....	66
7.1.15	Firefox problémy se záložkami.....	66
7.1.16	Jak na problém s instalací rozšíření.....	67
7.1.17	Kde je problém, když po aktualizaci na novější verzi Firefoxu přestane fungovat Internet.....	67
7.1.18	Kdy nemusí Firefox najít aktualizovanou verzi rozšíření.....	67
7.1.19	Kdy mohou zásuvné moduly škodit.....	68
7.1.20	Když ve Firefoxu nefunguje Internet a v IE ano.....	68
7.1.21	Když ve Firefoxu 2.0 nefunguje Enter v adresním řádku.....	69
7.1.22	Po upgradu Firefoxu se zobrazil divný šedý pruh u stavového řádku. Co s tím?.....	69
7.1.23	Proč webová stránka ve Firefoxu nepřehrává zvuk?.....	69
7.1.24	Snadné obnovení výchozích vyhledávacích modulů ve Firefoxu 2.0.....	69
7.2	Obecné tipy.....	70
7.2.1	Jak kompletně odstranit Firefox.....	70
7.2.2	Jak na konfigurační soubor user.js.....	70
7.2.3	Jak navázat soubor, který je Firefoxem nekompletně stažen.....	71
7.2.4	Jak snadno získat seznam nainstalovaných rozšíření.....	71
7.2.5	Jak na přímé spouštění stahovaných souborů ve Firefoxu.....	72
7.2.6	Jak na stránky používající starou verzi protokolu SSL.....	72
7.2.7	Jak sloučit dva uživatelské profily Mozilla.....	72
7.2.8	Jak upravit rozšíření, aby fungovalo i v novější verzi Firefoxu.....	72
7.2.9	Jak ve Firefoxu potlačit lištu instalace zásuvného modulu.....	74
7.2.10	Kdy upgradovat na novější verzi Firefoxu.....	74
7.2.11	Mozilla Firefox ve formě MSI instalátoru.....	75
7.2.12	Potlačení dialogu o prošlém certifikátu u aplikací Mozilla.....	75
7.3	Funkce.....	75
7.3.1	Obnova hesel ze zálohy.....	75
7.3.2	Jak na editaci hlavní nabídky.....	75
7.3.3	Jak na hromadnou instalaci rozšíření do aplikací Mozilla.....	76
7.3.4	Jak na správu položek ve stavovém řádku Firefoxu.....	76
7.3.5	Jak na stahování videí ze služeb typu YouTube.....	76
7.3.6	Jak snadno přenášet uložená hesla ve Firefoxu a Thunderbirdu.....	76
7.3.7	Jak snadno sloučit otevřená okna Firefoxu.....	76
7.3.8	Jak ve Firefoxu měnit velikost textových polí.....	76
7.3.9	Jak vytvořit vlastní tlačítko do lišty Firefoxu.....	77
7.3.10	Jak ve Firefoxu vyexportovat RSS kanály.....	77
7.3.11	Pár tipů k Chybové konzoli Firefoxu.....	77
7.3.12	Snadné nahrávání fotek z Firefoxu na web.....	78
7.3.13	Snadné procházení galeriemi fotek na webu.....	78
7.4	Konfigurace.....	78
7.4.1	Jak nainstalovat rozšíření pro všechny uživatele.....	78
7.4.2	Jak nastavit interval obnovování aktuálních záložek ve Firefoxu.....	78
7.4.3	Jak ve Firefoxu uzamknout nastavení.....	79
7.4.4	Jak změnit pořadí prvků na liště panelů.....	79
7.5	Úprava vzhledu.....	80
7.5.1	Jak na zestručnění Správce doplňků ve Firefoxu 2.0.....	80
7.5.2	Jak ve Firefoxu 2.0 přesunout postranní lištu na pravou stranu.....	80
7.5.3	Jak ve Firefoxu 2.0 skrýt ikonku ve vyhledávacím poli.....	80
7.5.4	Jak ve Firefoxu změnit pořadí lišt.....	81
7.5.5	Jak získávat jména prvků Firefoxu pro userChrome.css.....	81
7.5.6	Jak změnit délku textu u lišty záložek Firefoxu.....	81
7.5.7	Jak zobrazit lištu panelů v dolní části okna Firefoxu.....	82
7.6	Firefox 2.0.....	82

7.6.1 Firefox 2.0 a podpora relací.....	82
7.6.2 Jak do Firefoxu 2.0 přidat webovou RSS čtečku.....	82
7.6.3 Jak na chybějící volby konfigurace cookies ve Firefoxu 2.0.....	83
7.6.4 Jak na kontrolu pravopisu ve Firefoxu 2.0.....	83
7.6.5 Jak na šířku pole vyhledávání ve Firefoxu 2.0.....	84
7.6.6 Jak na strohou lištu vyhledávání ve Firefoxu 2.0.....	84
7.6.7 Jak na vzhled panelů ve stylu Firefox 1.5.....	84
7.6.8 Jak nepřijít při aktualizaci na Firefox 2.0 o data.....	85
7.6.9 Jak potlačit standardní systémový dialog pro stažení souborů ve Firefoxu 2.0.....	85
7.6.10 Jak ve Firefoxu 2.0 odstranit tlačítko na výběr vyhledávacího modulu.....	86
7.6.11 Jak ve Firefoxu 2.0 vrátit tlačítko na zavírání panelů do pravého rohu.....	86
7.6.12 Jak ve Firefoxu 2.0 vypnout kontrolu kompatibility doplňků.....	86
7.6.13 Jak ve Firefoxu 2.0 vypnout varování o potlačení kontrole kompatibility doplňků.....	86
7.6.14 Jak ve Firefoxu 2.0 zakázat automatickou změnu velikosti obrázku.....	87
7.6.15 Jak ve Firefoxu zvětšit šířku ouška aktivního panelu.....	87
7.6.16 Jak změnit pozadí lišty panelů ve Firefoxu 2.0.....	87
7.6.17 Jak zrušit skrývání zavíracího tlačítka na panelu Firefoxu 2.0.....	87
7.6.18 Klasický motiv vzhledu z Firefoxu 1.5.x pro Firefox 2.0.....	88
7.6.19 Nové pojetí tlačítka Přejít ve Firefoxu 2.0.....	88
7.6.20 Odstranění tlačítka pro přechod na další stránku ve Firefoxu 2.0.....	88
7.6.21 Proč „nefunguje“ zkratka ALT+S ve Firefoxu 2.0.....	89
7.6.22 Rolování lišty panelů ve Firefoxu 2.0.....	89
7.6.23 Rychlé přepínání mezi panely v nočních verzích Firefoxu.....	89
7.6.24 Tvorba vyhledávacích modulů pro Firefox 2.0.....	90
7.6.25 Upravený motiv vzhledu Firefoxu 2.....	90
8 Seznam obrázků.....	91
9 Seznam užívaných pojmů.....	94
10 Seznam zkratek.....	97
11 Přílohy.....	99
11.1 Příloha 1 – Názvy některých významných kláves na klávesnici.....	99
11.2 Příloha 2 – Základní akce s myší.....	101
12 Kontakty.....	103

1 Vyrozumění o autorských právech

Copyright © 2005 FOXINUS solutions s.r.o.

Je povoleno kopírovat, šířit a/nebo upravovat tento dokument za podmínek GNU Free Documentation License, verze 1.2 nebo jakékoli další verze vydané nadací Free Software Foundation; bez neměnných oddílů, bez textů předních desek a bez textů zadních desek. Kapitola 7 Návody a tipy obsahuje informace od autora Pavla Cvrčka <http://www.jasnapaka.com/mozilla/firefox/>.

2 Úvod

2.1 Komu je příručka určena

Uživatelská příručka *Webový prohlížeč Mozilla Firefox* je určena především běžným uživatelům této aplikace. Pro účely používání webového prohlížeče, včetně formy, jakou je psána tato příručka, ale také technické podpory předpokládáme uživatele, kteří aktivně pracují s operačním systémem MS Windows nebo Linux a jsou seznámeni se základní terminologií Windows a terminologií webových prohlížečů. Pro tyto uživatele je možno specifikovat obecné infromatické požadavky, které by měly být samozřejmostí – zvládnout základní komunikaci s počítačem (přihlášení, orientace v adresářové struktuře, spuštění potřebných aplikací, odhlášení), umět efektivně vyhledávat data (orientovat se v datových fondech, umět používat základní prohlížeče v síti WWW), schopnost vytvářet a vhodně zpracovávat své osobní datové fondy, schopnost komunikovat v počítačové síti (elektronická pošta), schopnost vhodně popsat vlastní informační požadavky, porozumět elementárním datovým modelům.

2.2 Jak pracovat s příručkou

V této uživatelské příručce jsou uvedeny podrobné informace týkající se popisu práce s aplikací webového prohlížeče Mozilla Firefox a popis jeho funkcionalit. Při popisu ovládacích a kontrolních prvků jsou použity některé všeobecné konvence – odkazy na obrázky, názvy informačních a dialogových oken, tabulek jsou tištěny kurzívou, odkazy s názvy tlačítek jsou zvýrazněny závorkami a tištěny kurzívou, např. <OK>, odkazy na odstavce, kapitoly jsou psány kurzívou a tištěny modře, odkazy na jiné dokumenty jsou tištěny modře a podtrženy. Vzhledem k potřebě používání správných pojmů při popisování činnosti uživatele při ovládání a nastavování jsou na konci příručky umístěny souhrnné kapitoly [9 Seznam užívaných pojmů](#), [10 Seznam zkratk](#) a kapitola [11 Přílohy](#). Pro lepší orientaci a přehlednost obsahuje příručka kapitolu [8 Seznam obrázků](#).

2.2.1 Co zde naleznete

Tato příručka obsahuje veškeré potřebné informace o nastavení webového prohlížeče Mozilla Firefox a o práci s ním. Popisuje, jak postupovat při práci na webu co nejjednodušším způsobem a zefektivnit tak činnost uživatele při práci u počítače. Pro názorné vysvětlení bylo použito nasnímaných oken nastavení pro fiktivního uživatele, spuštěné pod OS Mandriva Linux 2005 Limited Edition resp. Windows XP Professional SP 2. Z důvodu úspory místa byla pracovní plocha většiny použitých oken před nasnímáním zmenšena. Standardně uživatel pracuje v okně s plným zobrazením. K vytvoření ilustračních obrázků oken byl použit nástroj na snímání obrazovek KSnapshot (Linux) resp. systémová schránka prostřednictvím klávesy <PrintScreen> (Windows XP).

V kapitole [3 Webový prohlížeč](#) jsou uvedeny základní funkce webového prohlížeče s jejich metodickým popisem. Kapitola [4 Spuštění webového prohlížeče](#) popisuje spuštění a ovládací prvky. Kapitola [5 Popis webového prohlížeče Mozilla Firefox](#) podrobně popisuje práci s tímto webovým prohlížečem. V kapitole [6 Typická řešení](#) jsou popsány typické základní uživatelské akce s aplikací Mozilla Firefox.

2.2.2 Co zde nenaleznete

V příručce není podrobný popis instalace a implementace internetového připojení, instalace webového prohlížeče jako celku, elektronické pošty, popis počítačové bezpečnosti, zálohování dat, problematika virů.

3 Webový prohlížeč

Webový prohlížeč patří k nepoužívanějším klientským aplikacím, přístupujícím ke službám Internetu. Pro velkou část uživatelů je tento program dokonce ekvivalentem Internetu „samotného“, je pro ně výchozí branou ke všem druhům informací, které na něm hledají. Zatímco v minulosti byl „holý“ prohlížeč vylepšován ponejvíce jen přídatnými moduly (pluginy) k přehrávání rozličného multimediálního obsahu, k přístupu k elektronické poště či telefonování po Internetu, dnes je možné tato „okna“ do sítě sítí vybavit řadou dalších více či méně užitečných funkcí.

Webových prohlížečů je hodně, jména jen několika z nich se vybaví i méně znalým uživatelům. Některé jsou lepší, jiné horší, záleží na tom, zda od nich uživatel požaduje jednoduchost, bezpečnost či systémovou nenáročnost.

Webový prohlížeč je aplikace, která slouží v první řadě k zobrazování obsahu hypertextových dokumentů. Ty jsou uloženy na serverech připojených k Internetu a dány k dispozici uživatelům. Hypertextové dokumenty používají celou řadu dalších technologií k rozšíření svých možností, jako je formátování textu, práce s grafikou, s obrázky, možnost využití formulářů a interakce s nimi, atd. Ačkoliv uživatel počítače pracuje s webovou stránkou nebo aplikací, je to právě prohlížeč, díky němuž může tyto věci používat.

3.1 Internet, intranet

Internet je celosvětová síť. Prakticky se skládá z mnoha menších sítí, jež jsou vzájemně propojeny. Pro komunikaci mezi sítěmi a počítači na Internetu se používá protokol TCP/IP. První zárodky Internetu jsou zaznamenány již v roce 1969, kdy vznikla experimentální akademická síť ARPANET. S pojmem Internet se setkáváme od roku 1987. V současné době má Internet kolem miliardy uživatelů po celém světě.

Intranet. S růstem firmy postupem času vyvstává nutnost informačních stránek pouze pro zaměstnance firmy – tzv. intranet, kdy je možné pro vnitřní potřeby zveřejňovat informace potřebné k chodu firmy. Intranetová prezentace je velmi podobná prezentaci na Internetu (tedy určené pro veřejnost) – výjimku většinou tvoří obsah, který je určen pouze pro vnitřní potřeby firmy (např. publikování oznámení o dovolené, rozpisy směn, komunikace nadřízených s podřízenými i mezi skupinami atd.). Tyto stránky slouží k větší informovanosti zaměstnanců. Intranet se dá tedy definovat jako aplikace pro správu firemních procesů od nejvyšší ředitelské úrovně až k úrovním nižším.

Intranet by měl dodržovat stejná pravidla, jako jsou u internetové prezentace – poutavý, leč jednoduchý design, vysoká a přesná informační hodnota webu, snadná orientace, rychlá navigace v uvedených informacích, variabilita a „život“ webu, plná optimalizace, bezpečnost, groupware a standardy. Důraz je kladen na informační hodnotu a zabezpečení.

3.2 Přístup k Internetu

V současné době existuje hned několik možností připojení počítače k Internetu. Účelem této příručky není jejich srovnání.

- **Vytáčené spojení** – je realizováno přes klasickou telefonní linku. K připojení je potřeba modem (**modulátor-demodulátor**), který „překládá“ digitální signál na analogový. Nevýhodou je tarifkace (vysoké ceny ve špičce, počítání podle doby připojení) a pomalá rychlost přenosu dat.
- **Pevná linka** – ať už jako standardní pevná linka, nebo přes rozvody kabelové televize. Tento způsob zaznamenal velký vzestup, nicméně možnosti připojení pevnou linkou v rozumné cenové relaci jsou omezené jen na několik velkých měst. Zpravidla se jedná o rychlé připojení, které může

být nějakým způsobem limitováno (typicky maximálním povoleným přeneseným objemem dat). Výhodou je rychlý přístup k Internetu 24 hodin denně.

- **Wi-Fi** – bezdrátové připojení, které zaznamenalo velký rozmach zejména v menších městech. Bývá realizováno „vzduchem“, takže zákazník potřebuje přijímač (anténu), Wi-Fi jednotku, nebo Wi-Fi kartu. Vzhledem k tomu, že k tomuto typu připojení není potřeba budovat rozsáhlou infrastrukturu (pokládat kabely, pronajímat si na ně pozemky apod.), bývá tento typ připojení levnější.
- **Různé variace DSL** – bývají realizovány přes telefonní linku, ale s rozdílem v tarifickaci a rychlosti. Zpravidla se platí paušální poplatek.
- **připojení přes mobilní telefon** – existuje celá řada technologií připojení k Internetu (GPRS, HSCSD, G3). Na výběr je celá řada tarifů – ať už počítaných podle doby připojení, množství přenesených dat, nebo placených paušálním měsíčním poplatkem. Kladem je široká dostupnost (hlavně v případě starších technologií lze říci, že jsou přístupné všude, kde je signál GSM).

3.3 Základní funkce webových prohlížečů

Webový prohlížeč zobrazuje uživateli webové stránky. Většina prohlížečů je schopna zobrazit i hodně špatně napsané stránky. K základnímu funkčnímu vybavení webového prohlížeče patří:

- nastavení bezpečnosti a soukromí, nastavení vzhledu,
- vyhledávání informací,
- stahování souborů,
- tisk webové stránky,
- ukládání odkazu,
- ukládání objektů (obrázky, tlačítka, pozadí, čáry),
- ukládání stránky do souboru,
- zobrazení zdrojového textu,
- odeslání e-mailu (prostřednictvím poštovního klienta),
- nápověda (help).

3.4 Tvorba webových stránek

3.4.1 Správce webových stránek

Správce (webmaster, administrátor) – osoba, která spravuje dané webové stránky (resp. webový server). Správce zajišťuje chod webových stránek, provádí úpravy, řeší bezpečnost. Správce webu odpovídá výhradně jen za technické řešení a design webových stránek, nikoliv za jejich obsah. Za obsah webových stránek po obsahové stránce zodpovídá jejich majitel (odpovědná osoba).

3.4.2 Webdesigner

Webdesign je řemeslo jako každé jiné. Úlohou webdesignera není oslnit případné návštěvníky webu koláží grafických symbolů a množstvím jásavých barev. Naopak, účelem každého webu je decentní a nenásilnou formou podat informace svým návštěvníkům, u komerčních projektů je pak prvořadým cílem získat a udržet zákazníka. Účelná, přehledná a snadno použitelná prezentace psaná srozumitelným a jednoduchým jazykem je prvním a nezbytným krokem k obchodnímu úspěchu. Webdesign se řídí pevně danými základními standardy a doporučeními, bez jejichž studia a pochopení nelze vytvořit použitelné a přístupné webové stránky. Použitelností je míněno snadné, pochopitelné a jednoduché ovládání webové prezentace, přístupnost pak zaručuje, že návštěvníkům, kteří jsou z jakéhokoliv důvodu handicapováni, neklade web více překážek, než je bezpodmínečně nutné (nejlépe žádné).

3.4.3 Kodér

Náplní práce kodéra je pracně stvořený grafický návrh (obrázek) s pomocí určených technologií (XML, XHTML, CSS, JavaScript, PHP, MySQL, Flash) předložit budoucímu prohlížeči internetových stránek jako šablonu tak, aby se výsledné dílo zobrazilo správně pokud možno ve všech dostupných prohlížečích.

Srozumitelně řečeno, kodér je tvůrcem takzvaného zdrojového kódu každé stránky, který sice zůstává očím návštěvníků skryt, ale který zajistí, že ze statického obrázku se stane funkční šablona budoucí webové prezentace. Šablona, kterou posléze dostává do ruky jeden z nejdůležitějších členů celého webdesignerského týmu – programátor.

3.4.4 Programátor

Vytváření webových stránek je především záležitostí marketingu. Programování internetových aplikací by měl řídit marketingový specialista.

Webové stránky musí být před spuštěním řádně otestovány.

3.5 Elektronická pošta – webový přístup

Při přístupu k elektronické poště prostřednictvím webového prohlížeče se veškeré dění odehrává na webovém serveru, na PC uživatele se provádí pouze zobrazování. Všechna pošta je umístěna na webovém serveru, přílohy ke zprávám jsou přikládány z adresářové struktury dostupné uživateli.

4 Spuštění webového prohlížeče

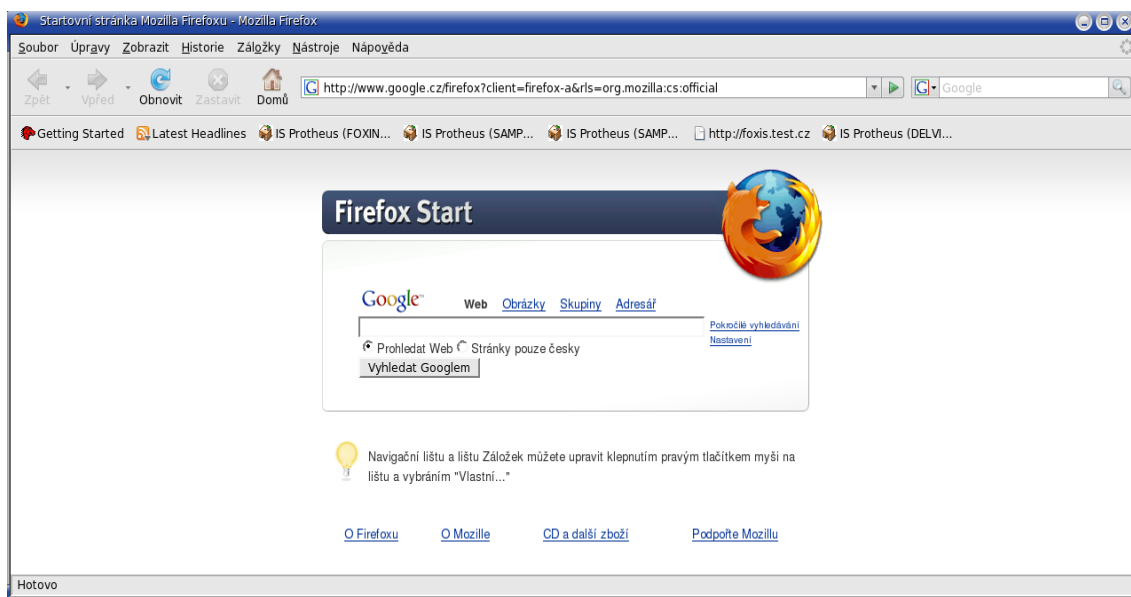
Spuštění webového prohlížeče Mozilla Firefox uživatel provede dvojklikem na zástupce tohoto programu na ploše, popř. volbou z nabídky nainstalovaných programů.

4.1 Nastavení

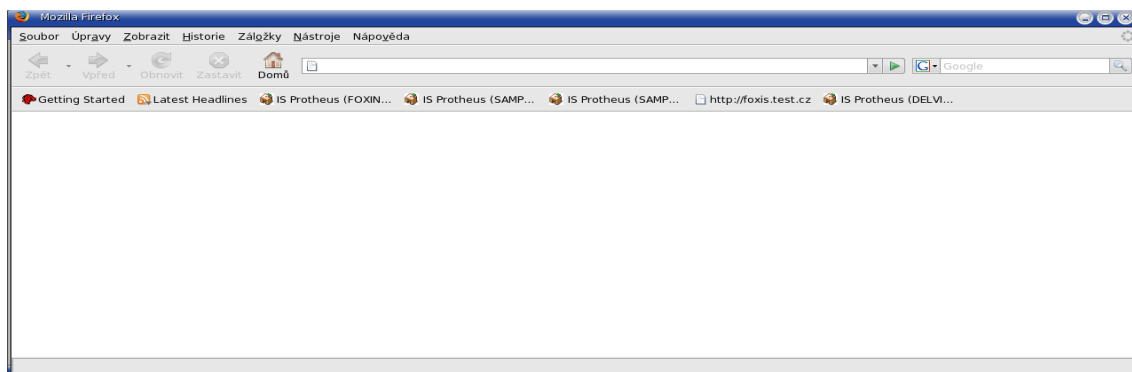
Po spuštění webového prohlížeče Mozilla Firefox najede program na domovskou stránku (viz *Obrázek 1 Startovní stránka Firefoxu*, *Obrázek 2 Startovní stránka prázdná*).

Aby bylo možné webový prohlížeč používat, je potřeba provést jeho nastavení (připojení, domovská stránka, protokoly, certifikáty, atd.) volbou *Úpravy* → *Předvolby (pro Windows Nástroje* → *Možnosti*). Nastavení webového prohlížeče je určeno běžně zručným uživatelům, nevyžaduje „ruční“ editaci konfiguračních souborů a je provedeno v intuitivním grafickém prostředí, přičemž výjimkou nejsou ani průvodci (wizards), kteří uživatele konfiguračním procesem provedou. Některé hodnoty a volby jsou nastaveny jako výchozí.

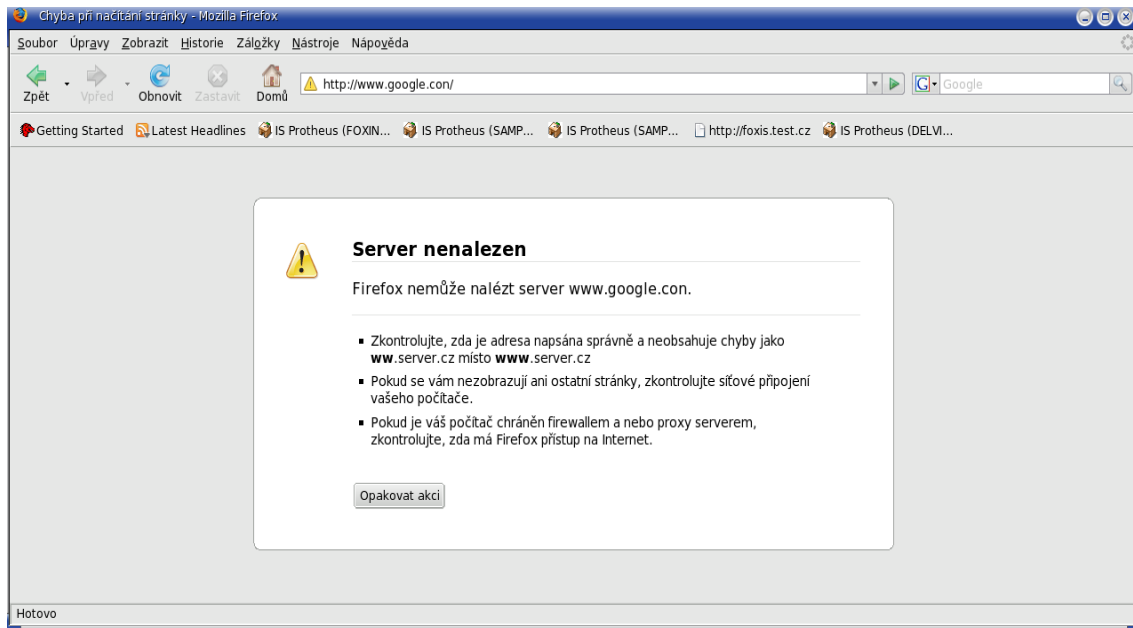
Chyba na stránce. Je to chyba, kdy se nezobrazí výchozí stránka prohlížeče a zobrazí se chybová stránka. K chybě může dojít z několika příčin – ztráta spojení, chybná adresa, omezení firewallem. Poté je vydána chybová hláška s návodem ke kontrole (viz *Obrázek 3 Server nenalezen*). Na uvedeném příkladu je chybná adresa (.con místo .com).

Obrázek 1 Startovní stránka Firefoxu

Obrázek 2 Startovní stránka prázdná

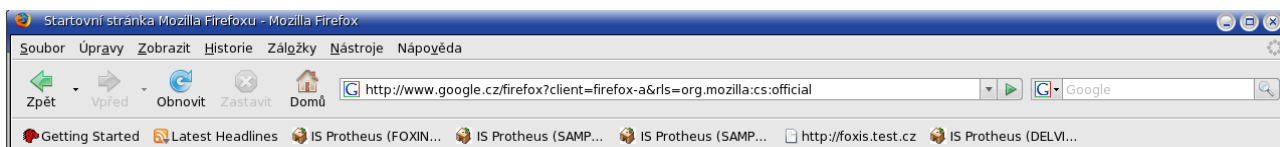
Obrázek 3 Server nenalezen

4.2 Ovládání

Ovládání webového prohlížeče se provádí pomocí *Hlavní nabídky* (*Soubor, Úpravy, Zobrazit, Historie, Záložky, Nástroje, Nápověda*) a pomocí ikon (viz *Obrázek 4 Ovládání Firefoxu*). Lištu navigace lze uživatelsky upravovat.

Ovládání webové stránky se provádí prostřednictvím nabídky, odkazů, tlačítek a jiných ovládacích prvků webové stránky (posuvníky, rolování).

Ovládání okna prohlížeče je popsáno v části *11.2 Příloha 2 – Základní akce s myší*, odstavec *Ovládání oken pomocí myši*.

Obrázek 4 Ovládání Firefoxu

4.2.1 Lišta navigace

Lišta navigace obsahuje ikony pro rychlý přístup k požadované činnosti – *Zpět, Vpřed, Obnovit, Zastavit, Domů*. Všechny ikony mají nápovědné bubliny.

4.2.1.1 Popis ikon

Pod volbami hlavní nabídky je lišta navigace s ikonami (tlačítka) *Zpět, Vpřed, Obnovit, Domů, Zastavit, Záložky* (tato ikona není ve výchozím nastavení).

Tlačítko <Zpět> realizuje posun v historii o jednu stránku zpět. Jedná se o stejnou funkci, která je dostupná pod volbou na hlavní liště *Historie* → *Zpět*.

Tlačítko <Vpřed> realizuje posun v historii o jednu stránku dopředu. Jde o stejnou funkci, která je dostupná pod volbou na hlavní liště *Historie* → *Vpřed*.

Tlačítko <Obnovit> obnoví aktuální stránku. Při této operaci je načten její aktuální obsah. Jedná se o stejnou funkci dostupnou pod volbou na hlavní liště *Zobrazit* → *Obnovit*.

Tlačítko <Domů> zobrazí domovskou stránku uživatele. Jedná se o stejnou funkci, která je dostupná pod volbou na hlavní liště *Historie* → *Domů*.

Tlačítko <Zastavit> slouží k zastavení načítání aktuální webové stránky. Jde o stejnou funkci, která je dostupná pod volbou na hlavní liště *Zobrazit* → *Zastavit*.

Tlačítko <Záložky> otevře postranní panel *Záložky* se záložkami uživatele. Grafický symbol *zavřené* se změní na *otevřené*. Opětovným kliknutím na tlačítko je postranní panel *Záložky* uzavřen.

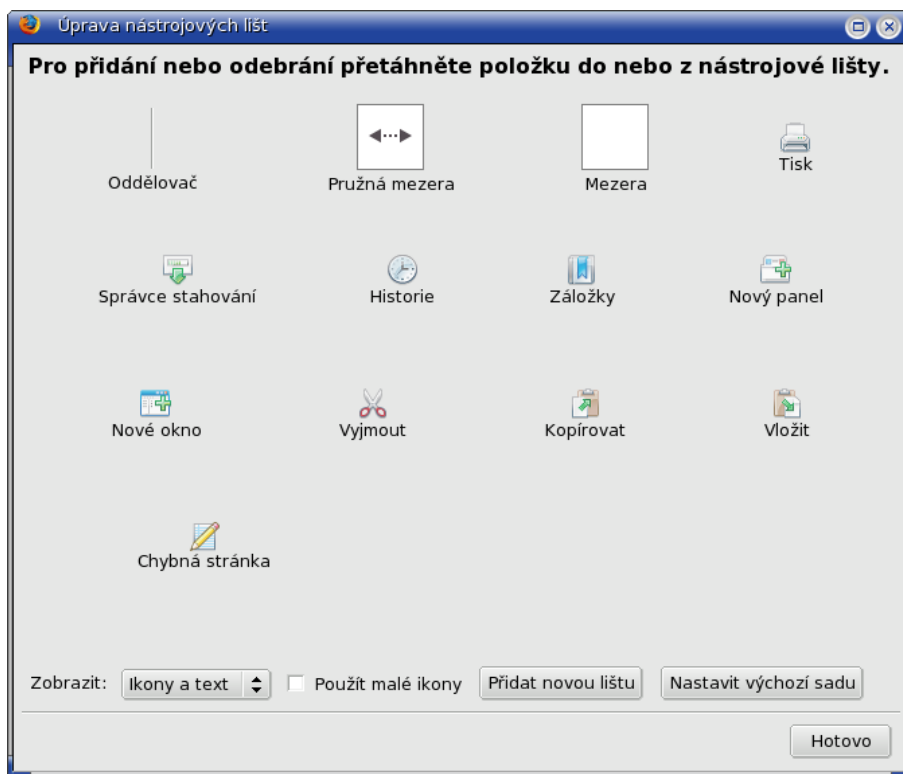
Tlačítko <Záložky> s grafickým symbolem *otevřené* provede uzavření postranního panelu *Záložky*. Grafický symbol *otevřené* se změní na *zavřené*.

Neaktivní tlačítka <Zpět>, <Vpřed>, <Obnovit>.

4.2.1.2 Úprava lišty

Obsah nástrojové lišty je možné uživatelsky upravovat uchopením požadované ikony myší a přetažením z okna pro úpravu na určené místo na liště, resp. z místa na liště do okna pro úpravu (viz *Obrázek 5 Úprava nástrojových lišt*). Okno pro úpravu je uživateli zpřístupněno po kliknutí pravým tlačítkem myši na nástrojové liště a stisknutím položky *<Vlastní>* v místní nabídce. Lze též upravovat pořadí ikon na liště. Podrobný popis dalších úprav je v kapitole *5.3.1.3 Zobrazit*, odstavec *Nástrojové lišty*.

Obrázek 5 Úprava nástrojových lišt

5 Popis webového prohlížeče Mozilla Firefox

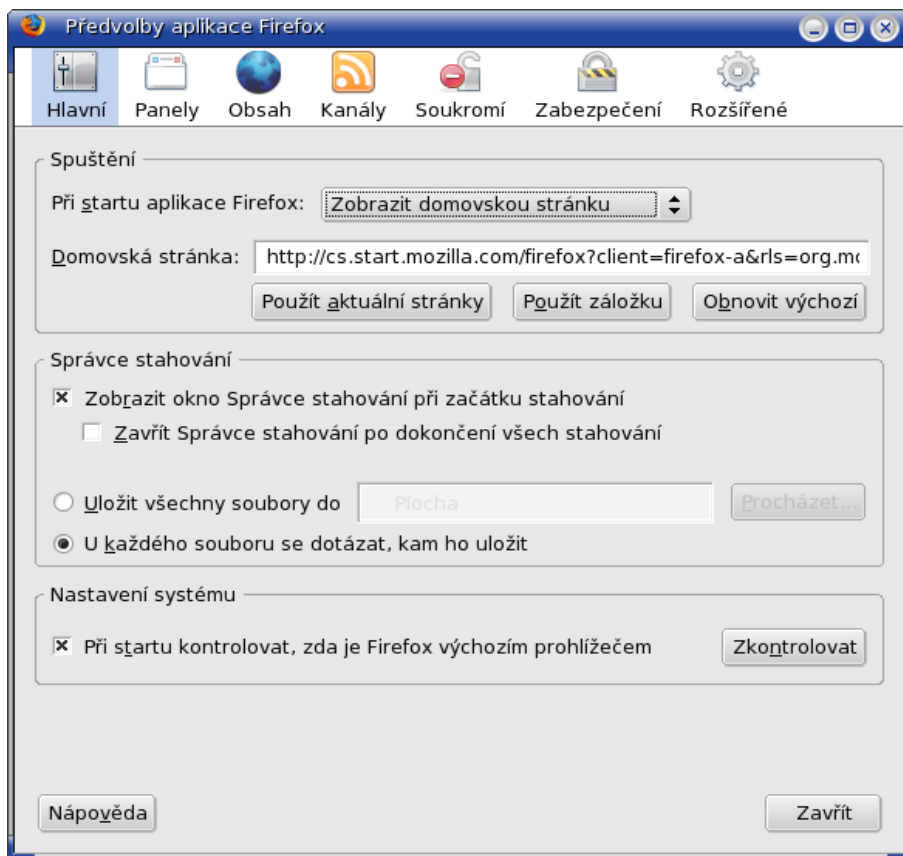
Webový prohlížeč Mozilla Firefox je běžně dostupná aplikace pro Linux, Windows a Macintosh OS X (novější verze). Je to prohlížeč internetových stránek založený na renderovacím jádru Gecko.

5.1 Nastavení

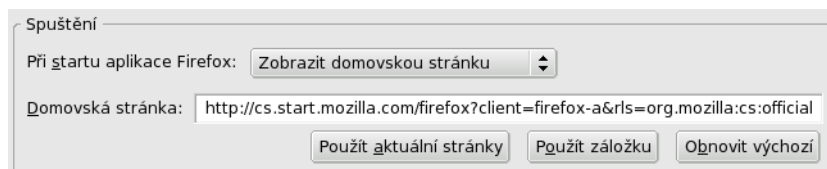
Mozilla Firefox ukládá všechna nastavení na disk do složky s profilem. Ve **Windows 2000/XP** je tato složka umístěna v %AppData%\Mozilla\Firefox\Profiles\[Náhodné znaky].default\. V OS **Windows 98/ME** je složka umístěna v C:\WINDOWS\Application Data\Mozilla\Firefox\Profiles\[Náhodné znaky].default\. V OS **Linux** je tato složka umístěna v ~/.mozilla/firefox/[Náhodné znaky].default/. V operačním systému **Mac OS X** je složka s nastavením umístěna v ~/Library/Application Support/Mozilla/Firefox/Profiles/[Náhodné znaky].default/.

5.2 Předvolby

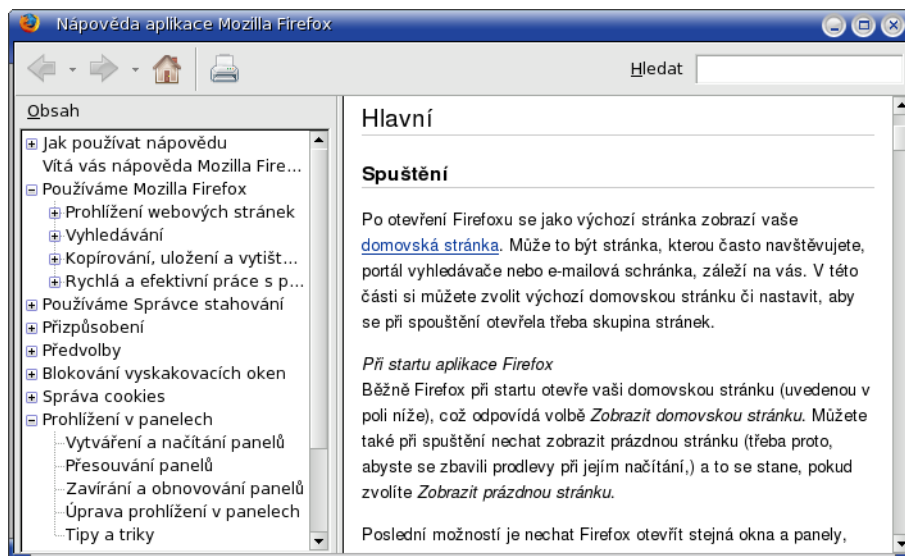
Nastavení předvoleb uživatel spustí volbou *Úpravy* → *Předvolby (pro Windows Nástroje* → *Možnosti)*. V okně *Předvolby aplikace Firefox* jsou předvolby seskupeny pod nástroje *Hlavní*, *Panely*, *Obsah*, *Kanály*, *Soukromí*, *Zabezpečení*, *Rozšířené* (viz *Obrázek 6 Předvolby aplikace Firefoxu – Hlavní*). Přepínání mezi jednotlivými skupinami nastavení se provádí kliknutím na požadovaný nástroj (ikonu). Tlačítkem <Zavřít> je okno *Předvolby aplikace Firefox* uzavřeno s provedeným nastavením. Stiskem tlačítka <Nápověda> je zpřístupněna nápověda v okně *Nápověda Mozilla Firefoxu* (viz *Obrázek 8 Nápověda*). Nápověda je vždy otevřena v příslušné části, odkud bylo tlačítko stisknuto (na obrázku je část *Předvolby Hlavní*). Tlačítko <Nápověda> je umístěno v okně každého nástroje.

Obrázek 6 Předvolby aplikace Firefoxu – Hlavní

Obrázek 7 Domovská stránka – panely

Obrázek 8 Nápověda

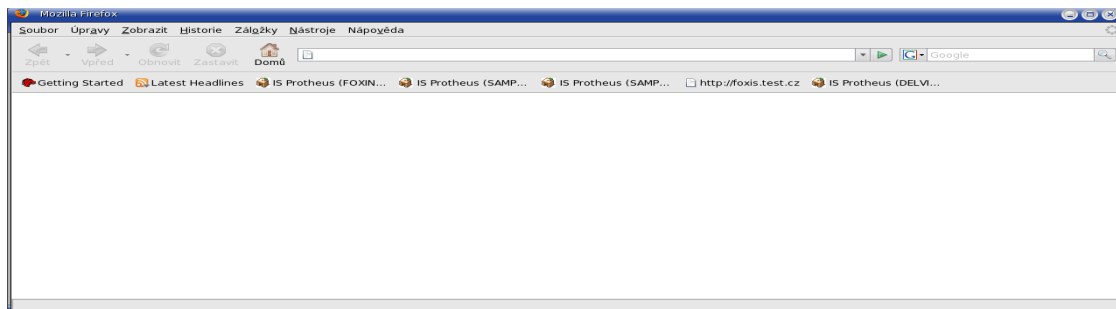
5.2.1 Hlavní

Pod nástrojem *Hlavní* jsou ovládací prvky v částech *Spuštění*, *Správce stahování*, *Nastavení systému* (viz *Obrázek 6 Předvolby aplikace Firefoxu – Hlavní*).

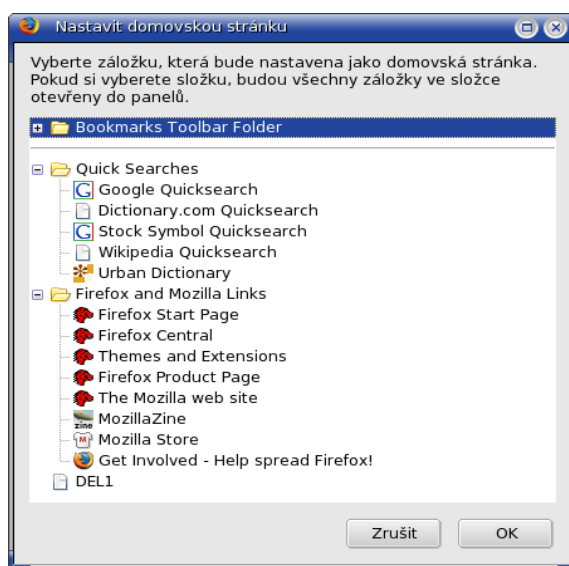
Spuštění. V části *Spuštění* lze nastavit výchozí (domovskou) stránku pro nové okno aplikace Mozilla Firefox.

Při startu aplikace Firefox – při startu Firefox otevře domovskou stránku nebo skupinu předem stanovených stránek. Pomocí skryté nabídky můžete určit, co Firefox při startu zobrazí např. *Zobrazit prázdnou stránku* (viz *Obrázek 9 Prázdná stránka*). Volba *Zobrazit okna a panely z minula* tato možnost otevře stejná okna, která byla naposledy použita. Pokud se Firefox ukončí a znovu spustí otevřou se všechna okna a panely z minula.

Domovská stránka - stiskem tlačítka *<Použít aktuální stránku>* je nastavena aktuální stránka. Domovská stránka není omezena pouze na jednu stránku. Stiskem tlačítka *<Použít aktuální stránky>* lze nastavit právě otevřené panely prohlížeče, jako rozšířenou domovskou stránku (viz *Obrázek 7 Domovská stránka – panely*). Stiskem tlačítka *<Použít záložku>* je otevřeno okno *Nastavit domovskou stránku* (viz *Obrázek 10 Použít záložku*), kde uživatel vybere záložku stránky, která je pak nastavena, jako domovská. Tlačítkem *<Obnovit výchozí>* nastaví domovskou stránku na její výchozí hodnotu.

Obrázek 9 Prázdná stránka

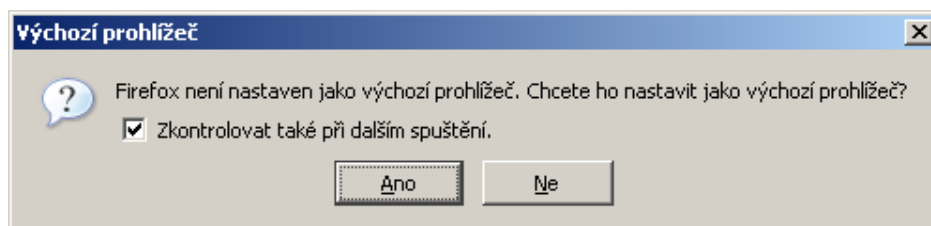

Obrázek 10 Použit záložku

Správce stahování. V části *Správce stahování* se nastavuje, jak a kam bude Firefox stahovat soubory.

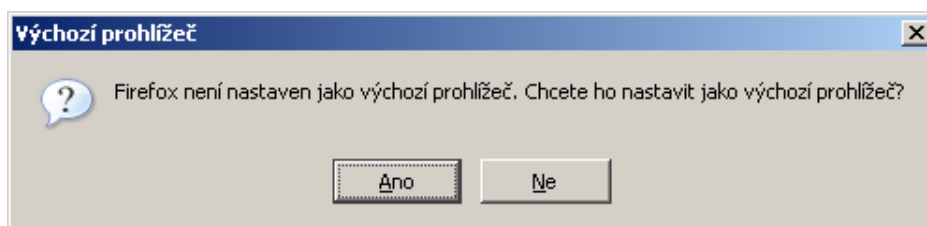
Pokud je volba *Zobrazit okno Správce stahování při začátku stahování* zaškrtnuta znamená to, že pokaždé, když začne Firefox stahovat otevře okno *Správce stahování*. Zároveň se aktivuje další volba *Zavřít Správce stahování po dokončení všech stahování*. Volba *Uložit všechny soubory do* defaultně ukládá vše na Plochu, pomocí tlačítka *<Procházet>* se dá toto umístění změnit a zvolit jakoukoliv složku. Volba *U každého souboru se dotázat, kam ho uložit* Firefox se pokaždé zeptá, kam stahovaný soubor uložit.

Nastavení systému. V části *Nastavení systému* lze zaškrtnout volbu *Při startu kontrolovat, zda je Firefox výchozím prohlížečem*. Pokud není prohlížeč výchozí, je při jeho spuštění vydána upozorňující hláška (viz *Obrázek 11 Výchozí prohlížeč*). Stiskem tlačítka *<Zkontrolovat>* je ihned provedena kontrola, při chybě je zobrazena upozorňující hláška (viz *Obrázek 12 Výchozí prohlížeč – Zkontrolovat*). Pokud je Firefox nastaven jako výchozí prohlížeč ukáže se tato hláška (viz *Obrázek 13 Výchozí prohlížeč – Zkontrolovat*).

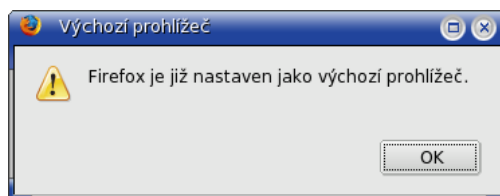

Obrázek 11 Výchozí prohlížeč

Obrázek 12 Výchozí prohlížeč – Zkontrolovat

Obrázek 13 Výchozí prohlížeč – Zkontrolovat

5.2.2 Panely

Nástroj *Panely* (viz *Obrázek 14 Předvolby – Panely*) umožňuje nastavení panelů.

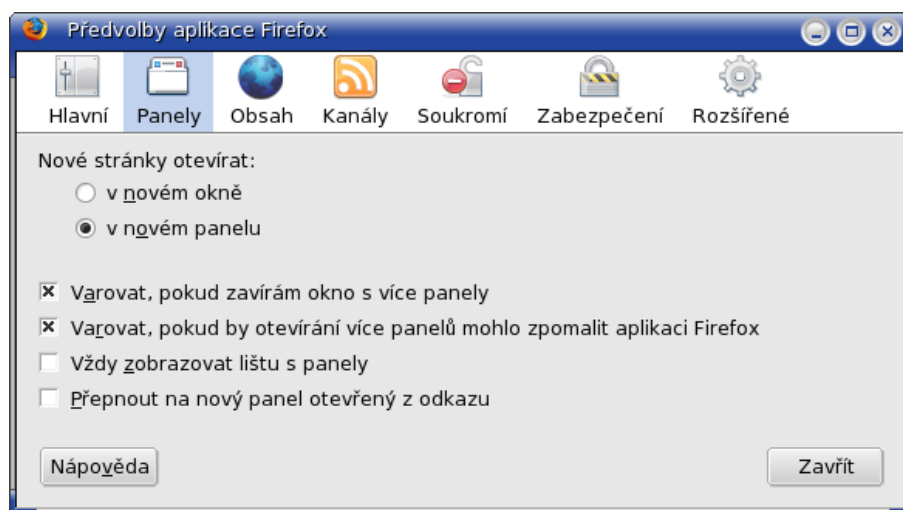
Nové stránky otvírat – zde se nastavuje, jestli se budou odkazy z jiných aplikací či webových stránek otvírat v novém okně nebo panelu. U volby *v novém panelu* bude Firefox toto nastavení ignorovat u takové stránky, kde autor uvedl velikost okna pro správné zobrazení stránky.

Varovat, pokud zavírám okno s více panely – při zaškrtnutí se Firefox dotáže při pokusu zavřít okno s více otevřenými panely.

Varovat, pokud by otevírání více panelů mohlo zpomalit aplikaci Firefox – pokud se pokusíte najednou otevřít příliš velké množství panelů, Firefox vás požádá o potvrzení.

Vždy zobrazovat lištu s panely – když je v okně prohlížeče zobrazena pouze jedna stránka, tak lišta s panely není zobrazena.

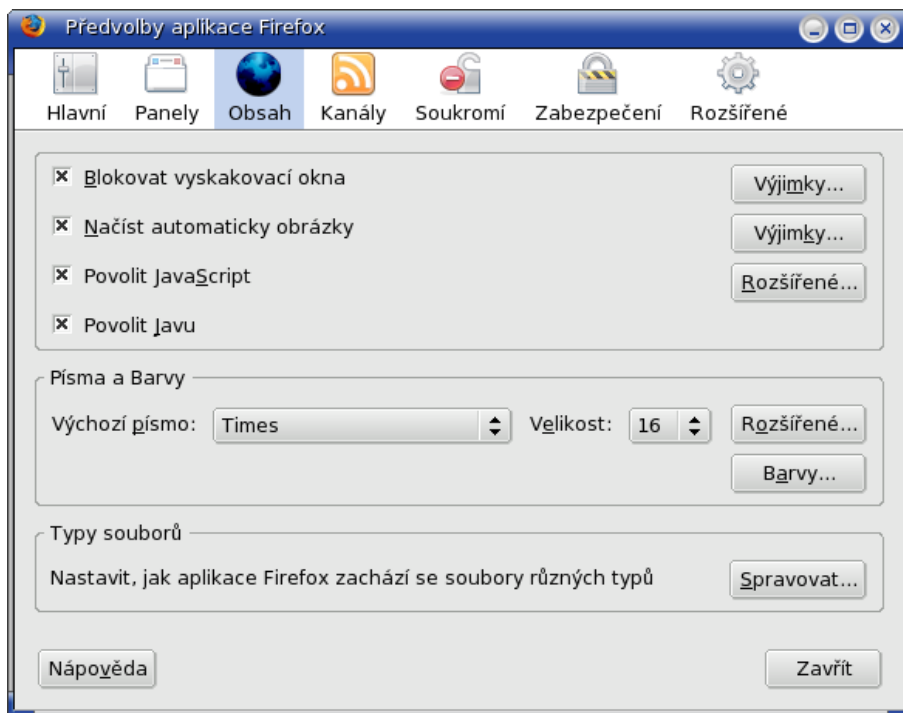
Přepnout na nový panel otevřený z odkazu – když kliknete pravým tlačítkem myši na odkaz a otevřete ho v novém panelu (nebo když podržíte *Ctrl* a kliknete levým tlačítkem myši), stránka se otevře v novém panelu na pozadí. Pokud chcete umístit takový panel do popředí zaškrtněte tuto volbu.

Obrázek 14 Předvolby – Panely

5.2.3 Obsah

Pod nástrojem *Obsah* (viz *Obrázek 15 Předvolby – Obsah*) jsou ovládací prvky pro nastavení chování navštívených stránek.

Obrázek 15 Předvolby – Obsah

Blokovat vyskakovací okna – ve výchozím nastavení Firefox blokuje vyskakovací okna na webových stránkách. Zrušením této volby znemožníte blokování vyskakovacích oken. U některých stránek je ovšem důležité, aby se otevřelo vyskakovací okno. Stačí kliknout na tlačítko <Výjimky...> otevře se okno *Důvěryhodné servery* (viz *Obrázek 16 Předvolby – Obsah – Výjimky*). Zde zadejte adresu serveru a stiskněte tlačítko <Povolit>. Pro odstranění serveru, vyberte požadovaný server a stiskněte tlačítko <Odebrat server>, pro odstranění všech serverů stiskněte tlačítko <Odebrat všechny servery>.

Načíst automaticky obrázky – ve výchozím nastavení jsou obrázky, které jsou umístěny na webových stránkách načítány.

Povolit JavaScript – JavaScript je skriptovací jazyk používaný hlavně pro tvorbu webových stránek, také se používá pro dynamické ověřování formulářů a volbu tlačítek. JavaScript je často používán pro kontrolu formulářů a při stisku tlačítek. Zákaz JavaScriptu může způsobit nesprávnou funkci některých stránek. Pro upřesnění klikněte na tlačítko <Rozšířené...> (viz *Obrázek 17 JavaScript – Rozšířené*).

Rozšířené nastavení JavaScriptu.

Přemístit nebo změnit velikost okna – Zaškrtnutím mohou skripty měnit a přemísťovat okna.

Přenést okno do popředí nebo do pozadí – Zaškrtnutím mohou skripty přenášet okna z popředí do pozadí a obráceně.

Zakázat nebo nahradit místní nabídku – Zaškrtnutím mohou zakázat nebo změnit běžnou nabídku Firefoxu.

Skrýt stavový řádek – Zaškrtnutím nebude řádek zobrazen ve vyskakovacích oknech.

Měnit text ve stavovém řádku – Zaškrtnutím budou moci skripty měnit text ve stavovém řádku.

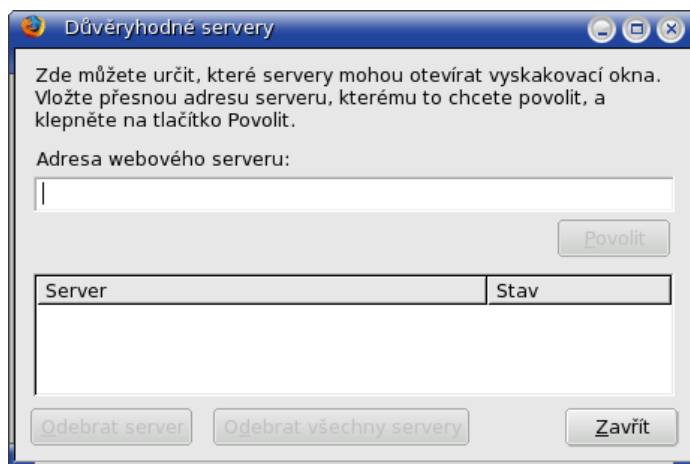
Povolit Javu – Java je programovací jazyk pro webové stránky vyvinutý společností Sun Microsystems. Program napsaný v jazyce Java funguje na mnoha různých druzích počítačů, není

nutno vytvářet pro každý vlastní verzi. Zrušení zaškrtnutí této možnosti zakáže Java aplety v prohlížeči Firefox. Pro funkčnost Java apletů musí být nainstalován zásuvný modul Java.

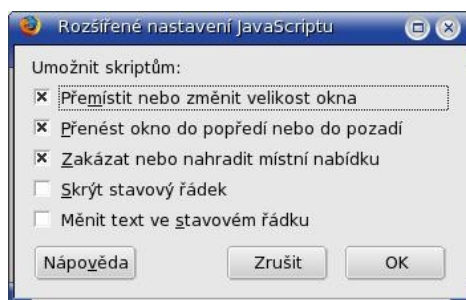
Písma a Barvy.

Výchozí písmo a Velikost – zde se nastavuje písmo a velikost písma, jakou budou obvykle webové stránky zobrazovány. Některé webové stránky používají svoje vlastní hodnoty jiné, než které máte předvolené. Pro přístup k více možnostem klikněte na tlačítko <Rozšířené...> (viz *Obrázek 18 Písma a Barvy – Rozšířené*). Kde jsou další možnosti nastavení písma. Pomocí tlačítka <Barvy> se otevře okno *Barvy* (viz *Obrázek 19 Písma a Barvy – Barvy*), kde se nastavují barvy textu, pozadí a odkazů.

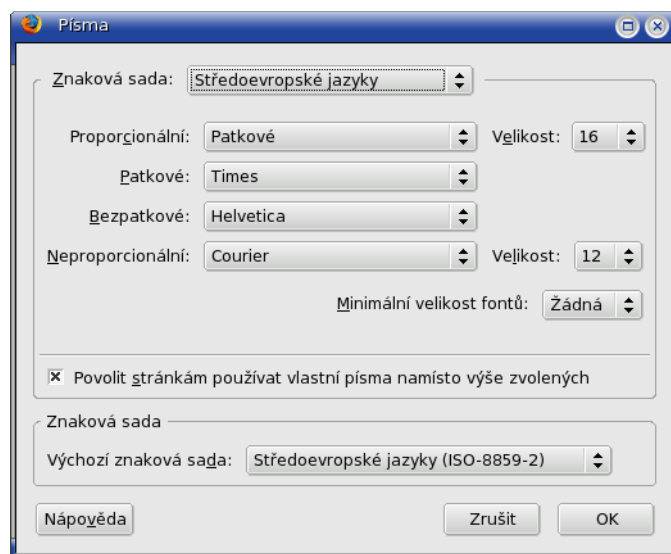
Typy souborů. zde se nastavuje, jak Firefox zachází se soubory různých typů.

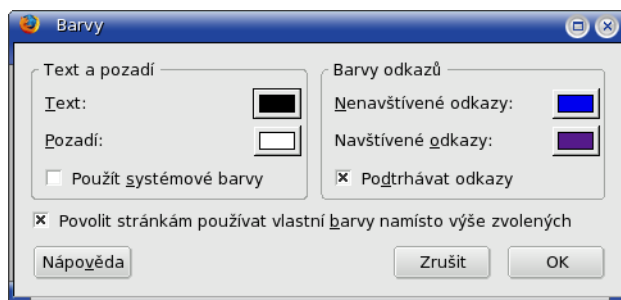
Obrázek 16 Předvolby – Obsah – Výjimky

Obrázek 17 JavaScript – Rozšířené

Obrázek 18 Písma a Barvy – Rozšířené

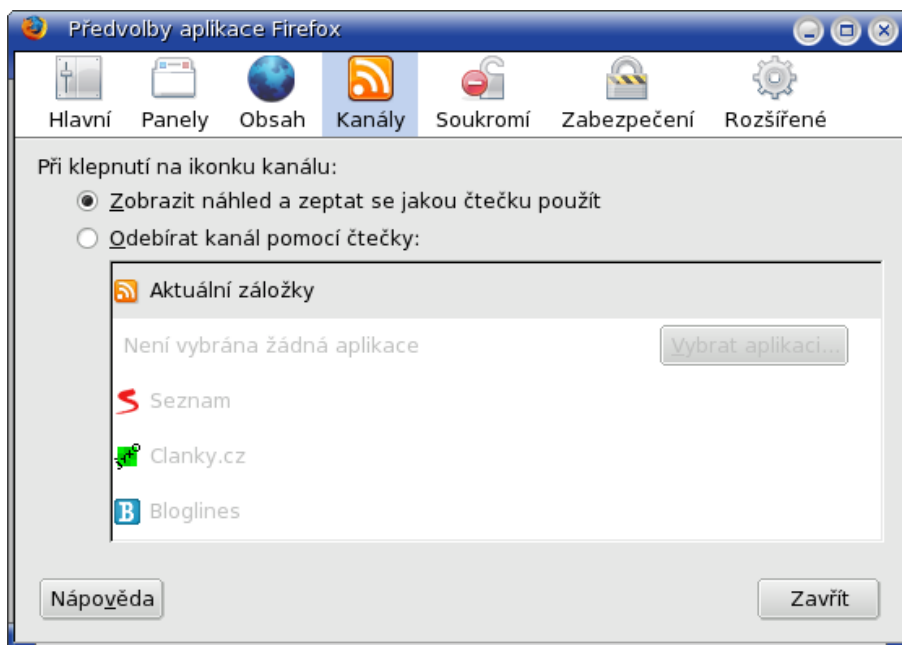
Obrázek 19 Písma a Barvy – Barvy

5.2.4 Kanály

Kanály (viz *Obrázek 20 Předvolby – Kanály*), jsou zvláště formátované dokumenty, které shrnují obsah webových stránek. Kanál může například shrnout poslední události na zpravodajském serveru nebo titulky posledních zápisů na vašem oblíbeném blogu. Firefox může obsah těchto kanálů prohlížet a vytvářet z něho aktuální záložky a nebo ho přidat do některé čtečky kanálů na vašem počítači nebo Internetu. Zde se nastavuje, jak se Firefox zachová, když na takový kanál uživatel klepne.

Zobrazit náhled a zeptat se jakou čtečku použít – při prohlížení kanálu ve Firefoxu uvidíte náhled jeho obsahu. Když tuto možnost použijete, vždy máte v horní stránce náhledu na výběr, jak se přihlásit k odběru prohlíženého kanálu.

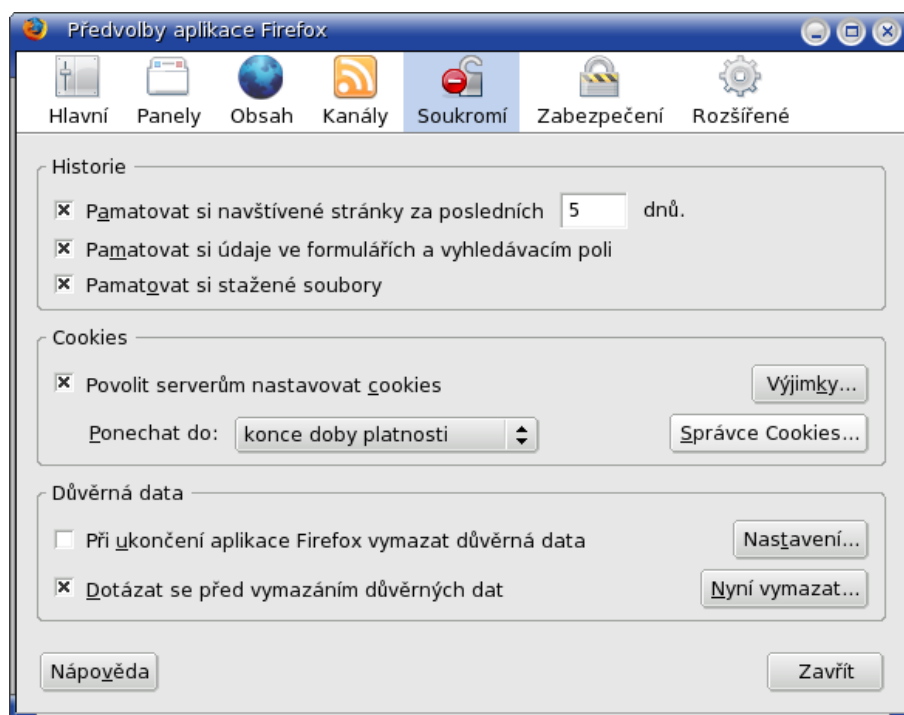
Odebírat kanál pomocí čtečky – namísto zobrazení náhledu kanálu, když na nějaký narazíte, můžete si jej nechat přímo otevřít ve čtečce kanálů a to výběrem čtečky ze seznamu dostupných čteček. Kliknutím na tlačítko *<Vybrat aplikaci...>* můžete použít aplikaci na vašem počítači. Další možností je nechat kanály automaticky ukládat, jako aktuální záložky. Pro volbu nějakého způsobu odebírání kanálu jej prostě zvolte v seznamu.

Obrázek 20 Předvolby – Kanály

5.2.5 Soukromí

Pod nástrojem *Stahování* jsou části – *Historie*, *Cookies*, *Důvěrná data* (viz *Obrázek 21 Předvolby – Soukromí*).

Obrázek 21 Předvolby – Soukromí

Historie.

Pamatovat si navštívené stránky za posledních XX dnů – zde se určuje, jak dlouho si bude Firefox pamatovat navštívené stránky, výchozí nastavení je 9 dní.

Pamatovat si údaje ve formulářích a vyhledávacím poli – Firefox si pamatuje informace vložené do formuláře, nebo do vyhledávacího pole. Až budete takový formulář znovu vyplňovat Firefox vám nabídne možnosti.

Pamatovat si stažené soubory – zde se nastavuje, jestli se v minulosti stažené soubory budou objevovat v okně správce stahování.

Cookies. je soubor vytvořený webovou stránkou, který na vašem počítači ukládá informace například předvolby při návštěvě webové stránky.

Povolit serverům nastavovat cookies – ve výchozím nastavení je tato volba zaškrtnuta, některé stránky potřebují mít tuto volbu zaškrtnutou ke své funkci.

Ponechat do – konec doby platnosti – tato možnost je výchozí. Umožňuje stránkám nastavit, jak dlouho má Firefox uchovávat cookies. To umožňuje webovým stránkám pamatovat si, např. vaše přihlašovací údaje, i po uzavření prohlížeče.

Ponechat do – ukončení aplikace Firefox – Firefox před uzavřením odstraní všechny uložené cookies.

Ponechat do – vždy se dotázat – Firefox se pokaždé zeptá, když se stránka pokusí uložit cookies zeptá se zda a na jak dlouho cookies uložit.

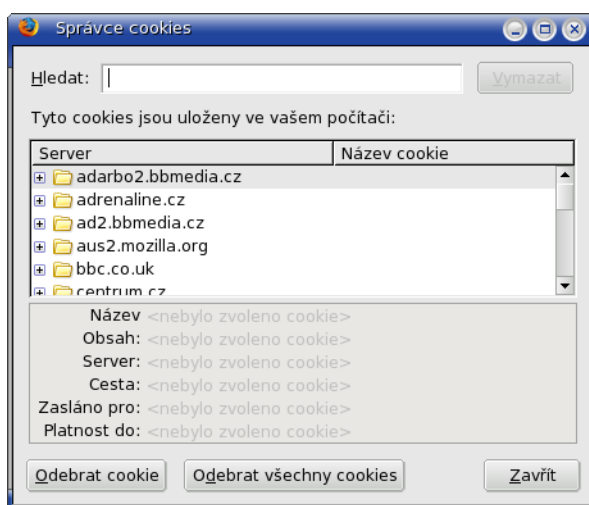
Pro detailnější nastavení, které stránky smí nebo nesmí nastavovat cookies, stiskněte tlačítko <Výjimky...>.

Tlačítko <Správce cookies> zobrazí seznam uložených cookies (viz *Obrázek 22 Soukromí – Správce cookies*). V části *Tyto cookies jsou uloženy na vašem počítači*, je zobrazen seznam všech cookies řazených podle serveru. Pro získání více informací stačí složku rozbalit. Pomocí řádku *Hledat*, stačí do řádku zadat klíčové slovo. Cookies se dají také mazat pomocí tlačítek <Odebrat cookies> a <Odebrat všechny cookies>.

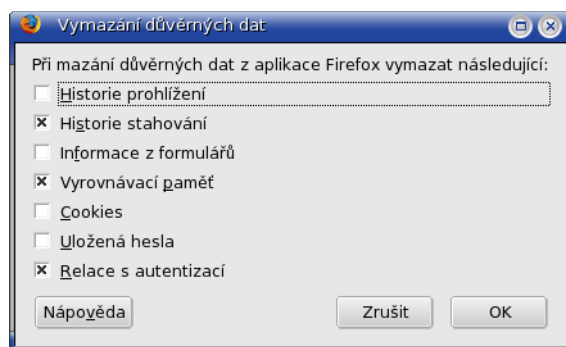
Důvěrná data.

Při ukončení aplikace Firefox vymazat důvěrná data – při zaškrtnutí této možnosti Firefox vymaže důvěrná data, při ukončení prohlížeče. Pro nastavení, co se má přesně smazat stiskněte tlačítko <Nastavení>(viz *Obrázek 23 Soukromí – Důvěrná data*).

Dotázat se před vymazáním důvěrných dat – Firefox vždy před vymazáním důvěrných dat požádá o potvrzení. Tlačítko <Nyní vymazat> slouží k vymazání důvěrných dat mimo předvolby. Také můžete použít klávesovou zkratku *Ctrl+Shift+Del*, nebo *Nástroje* → *Vymazat důvěrná data*.

Obrázek 22 Soukromí – Správce cookies

Obrázek 23 Soukromí – Důvěrná data

5.2.6 Zabezpečení

Pod nástrojem *Zabezpečení* jsou tři části zabývající se zabezpečením (viz *Obrázek 24 Zabezpečení*).

Obrázek 24 Zabezpečení

Vždy upozornit při pokusu o instalaci doplňku – při aktivaci této volby se Firefox bude vždy dotazovat před instalací rozšíření nebo motivu vzhledu. Pokud chcete povolit instalace z nějakého serveru stiskněte tlačítko <Výjimky...> (viz *Obrázek 25 Zabezpečení- Důvěryhodné servery*) a v nově otevřeném okně zadejte adresu serveru a stiskněte tlačítko <Povolit>, v dolní části okna jsou dvě tlačítka <Odebrat server> a <Odebrat všechny servery>.

Varovat, pokud prohlížená stránka je považována za podvodnou – po zaškrtnutí bude Firefox aktivně kontrolovat právě prohlíženou stránku, jest-li není pokusem o vylákání vašich osobních informací.

Použít místní seznam podezřelých stránek – při aktivaci této volby bude Firefox hledat danou stránku v často aktualizovaném seznamu na vašem počítači. Během této kontroly nejsou k poskytovatelům takové ochrany zasílány žádné údaje o vaší činnosti. Tato metoda není tolik účinná, jako přímé ověřování prohlížených stránek s poskytovateli ochrany proti podvodným stránkám.

Zkontrolovat dotazem na XX každou navštívenou stránku – pokud tuto funkci aktivujete poprvé zobrazí se vám okno s podmínkami (viz *Obrázek 26 Zabezpečení- Podmínky služby chránící proti podvodným stránkám*). Pro aktivaci funkce musíte souhlasit s podmínkami. Po vybrání této funkce Firefox odešle URL stránky vybranému poskytovateli ochrany proti podvodným stránkám ke kontrole. Tato možnost zaručuje nejvyšší úroveň ochrany, ovšem poskytovateli ochrany jsou odeslány vaše údaje IP adresa a verze prohlížeče.

Hesla.

Pamatovat si na serverech hesla – po zaškrtnutí této možnosti si Firefox uloží všechna hesla zadaná do formulářů. I po zaškrtnutí této volby budete při každém zadání nějakého hesla dotazováni, zda si ho přejete uložit. Pokud zvolíte *Nikdy pro tuto stránku*, stránka se přidá do seznamu výjimek po stisknutí

tlačítka <Výjimky...> se seznam otevře (viz *Obrázek 27 Zabezpečení- Hesla - Výjimky*), ve spodní části jsou tlačítka <Odebrat> a <Odebrat vše>.

Použití hlavního hesla – hlavní heslo slouží k ochraně citlivých informací uložená hesla a certifikáty. Po vytvoření hlavního hesla ho bude Firefox vyžadovat jednou za relaci. Po prvním zaškrtnutí této volby se otevře okno (viz *Obrázek 27 Zabezpečení- Hesla - Výjimky*). Zde vložíte dvakrát po sobě nové heslo a stisknete OK. Nyní je aktivní tlačítka <Změnit hlavní heslo> otevře se okno (viz *Obrázek 29 Zabezpečení- Hesla - změna hlavního hesla*), kde je možné změnit hlavní heslo. Pokud se rozhodnete hlavní heslo zrušit budete upozorněni hláškami a ke zrušení musíte opět zadat hlavní heslo.

Bezpečnostní upozornění.

Pomocí tlačítka <Nastavení> (viz *Obrázek 30 Zabezpečení- Bezpečnostní upozornění*) si nastavíte, jaká bezpečnostní upozornění bude Firefox zobrazovat.

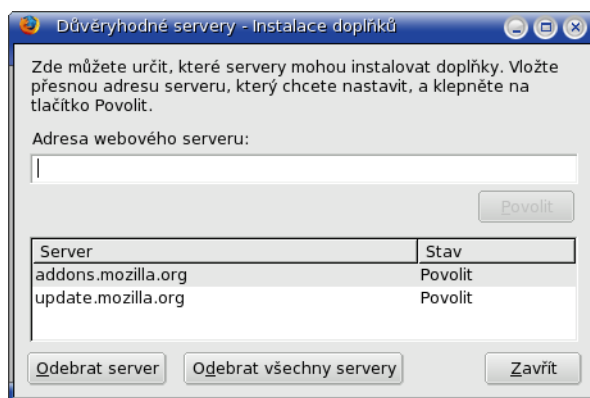
Vstupuji na zabezpečenou stránku – Firefox vás upozorní vždy, když vstoupíte na zabezpečenou stránku.

Vstupuji na zabezpečenou stránku používající slabé šifrování – Firefox vás upozorní vždy, když vstoupíte na zabezpečenou stránku, která používá slabé šifrování.

Přecházím ze zabezpečené stránky na nezabezpečenou – Firefox vás upozorní vždy, když přejdete ze zabezpečené stránky na nezabezpečenou.

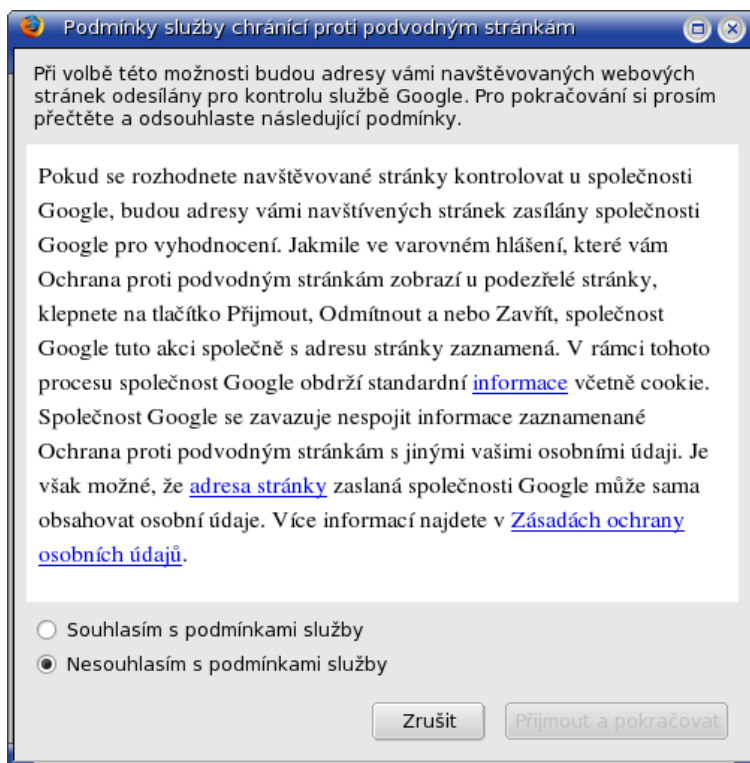
Odesílám informace nešifrovaně – Firefox vás upozorní vždy, když odesíláte data, která nejsou šifrována.

Vstupuji na zabezpečenou stránku obsahující nezabezpečené prvky – Firefox vás upozorní vždy, když stránka, kterou právě prohlížíte, obsahuje kombinaci šifrovaných a nešifrovaných prvků. Když šifrovaná stránka obsahuje nějaká nešifrovaná data, měli byste před vložením citlivých informací vždy ověřit identitu této stránky.

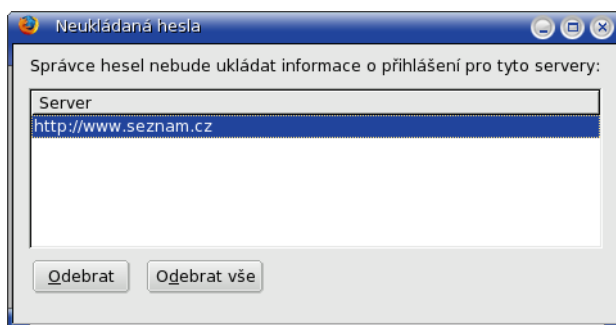

Obrázek 25 Zabezpečení- Důvěryhodné servery

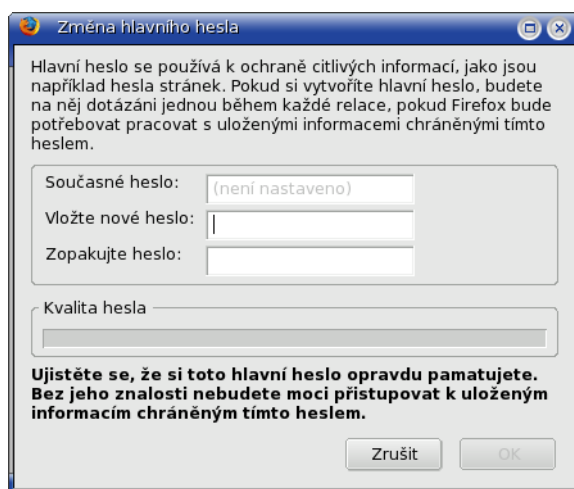

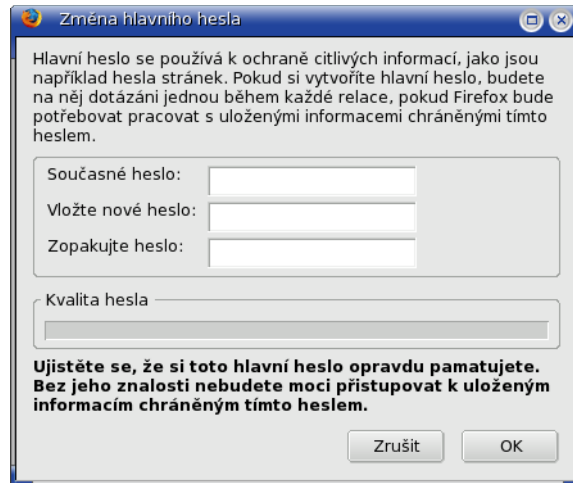
Obrázek 26 Zabezpečení- Podmínky služby chránící proti podvodným stránkám

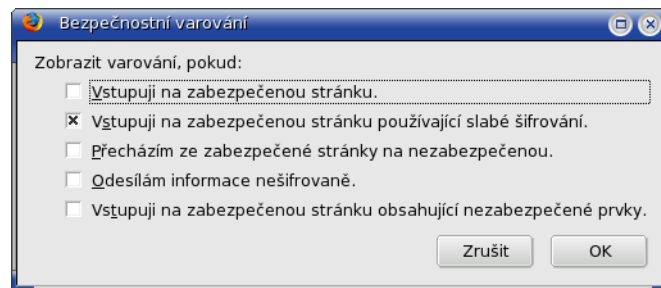
Obrázek 27 Zabezpečení- Hesla - Výjimky

Obrázek 28 Zabezpečení- Hesla - hlavní heslo

Obrázek 29 Zabezpečení- Hesla - změna hlavního hesla

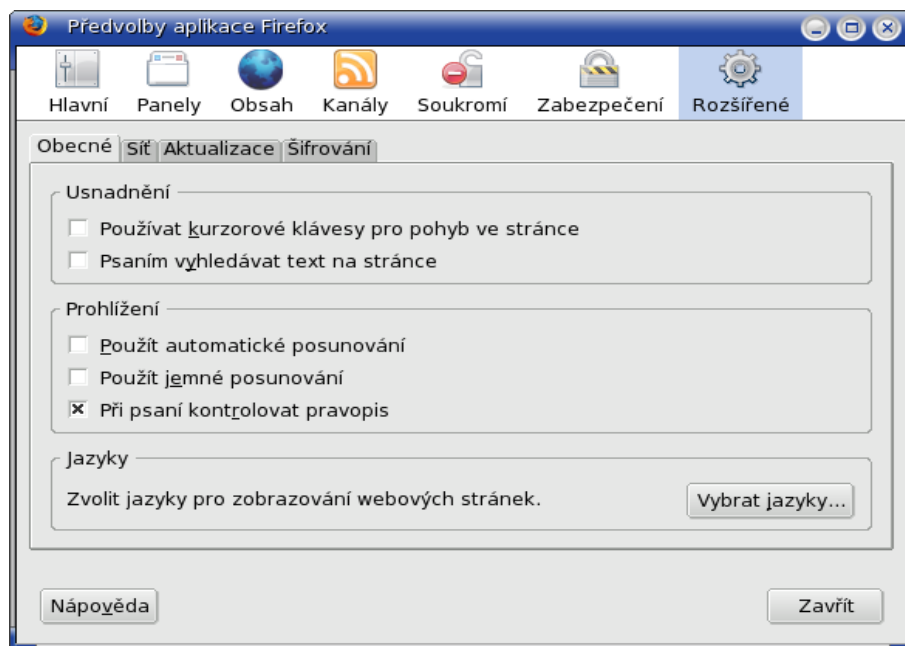
Obrázek 30 Zabezpečení- Bezpečnostní upozornění

5.2.7 Rozšířené

Pod nástrojem Rozšířené (viz *Obrázek 31 Rozšířené - Obecné*) jsou ovládací prvky na kartách *Obecné (Usnadnění, Prohlížení, Jazyky)*, *Sít' (Připojené, Vyrovnávací paměť)*, *Aktualizace, Šifrování (Protokoly, Certifikáty)*.

5.2.7.1 Obecné.

Panel *Obecné* je rozdělena na tři části *Usnadnění, Prohlížení a Jazyky*.

Obrázek 31 Rozšířené - Obecné

Usnadnění.

Používat kurzorové klávesy pro pohyb ve stránce – tato funkce je také známá, jako *Procházení stránky*, určuje, zda se bude na stránce zobrazovat kurzor, který umožňuje označovat text pomocí klávesnice. Některé pomůcky pro usnadnění, jako jsou čtečky a lupy, používají kurzor k určování, která část okna je čtena, nebo se má zvětšit. Funkce se dá přepínat pomocí klávesy <F7>.

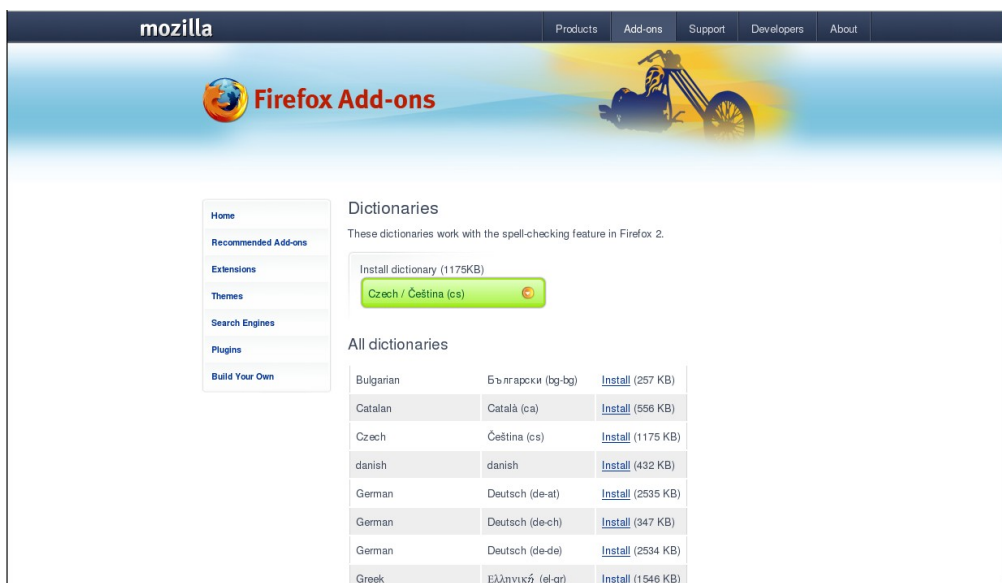
Psaním vyhledávat text na stránce – pokud je tato funkce povolena, Firefox vyhledává na aktuální stránce text, který je zadán z klávesnice. Při zadávání se automaticky otevře vyhledávací panel v dolní části okna, kde je zobrazena informace o tom, co jste zadali a našli.

Prohlížení.

Použít automatické posunování – funkce automatické posunování slouží k posouvání stránky pomocí stisknutí prostředního tlačítka myši (kolečko) a pohybem myši nahoru a dolů.

Použít jemné posunování – tato funkce po stisknutí klávesy *Page Down* posouvá stránku dolů a po stisknutí klávesy *Page Up* posouvá stránku nahoru. Pokud není tato funkce aktivní, tak po stisku kláves *Page Down* skočíte na konec stránky a po stisku *Page Up* skočíte na začátek stránky.

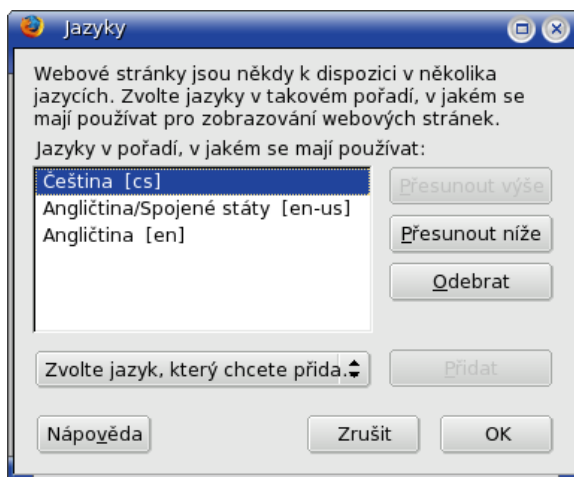
Při psaní kontrolovat pravopis – při psaní do formulářů, Firefox zkontroluje pravopis a případně nabídne možnosti opravy. Pokud budete chtít stáhnout i jiné slovníky klikněte pravým tlačítkem myši na libovolné textové pole a stiskněte možnost *Přidat slovník* dostanete se na novou stránku (viz *Obrázek 32 Rozšířené - Obecné - Prohlížení - Slovníky*), kde si vyberete požadovaný slovník.

Obrázek 32 Rozšíření – Obecné – Prohlížení - Slovníky

Jazyk.

Toto nastavení je pro webové stránky, které jsou nabízeny ve více než jednom jazyce. Pro nastavení preferovaných jazyků stiskněte tlačítko <Vybrat jazyky...> a otevře se okno *Jazyky* (viz *Obrázek 33 Rozšíření – Obecné – Jazyky*). Z rozbalovací nabídky si vyberte jaký jazyk chcete přidat a stiskněte tlačítko <Přidat>. Tlačítka <Přesunout výše> a <Přesunout níže> slouží k nastavení priority v jakém jazyce se stránka otevře. Jazyk, který je první má nejvyšší prioritu. Tlačítko <Odebrat> slouží k odstranění jazyku. Pro uložení změn stiskněte *OK*.

Obrázek 33 Rozšíření – Obecné – Jazyky

5.2.7.2 Síť

Panel *Síť* je rozdělena do dvou částí *Připojení* a *Vyrovňovací paměť* (viz *Obrázek 34 Rozšíření – Síť*).

Připojení.

Připojení k internetu může být provedeno pomocí proxy serveru. Je to prostředník mezi vámi a internetem. Zkouší, jestli nemůže odpovědět na požadavky použitím své vyrovnávací paměti. Proxy servery jsou využívány pro zvýšení výkonu sítě, filtrování požadavků a skrývání počítačů před Internetem z důvodu bezpečnosti. Často jsou součástí firemních firewallů. Odděluje intranet od

internetu a zároveň umožňuje uživatelům intranetu používat služeb z Internetu. Pro nastavení stiskněte tlačítko <Nastavení> (viz *Obrázek 35 Rozšířené – Síť - Nastavení*).

Nastavení proxy serverů pro přístup na Internet

Přímé připojení k síti – při zvolení této možnosti nepotřebujete používat proxy server.

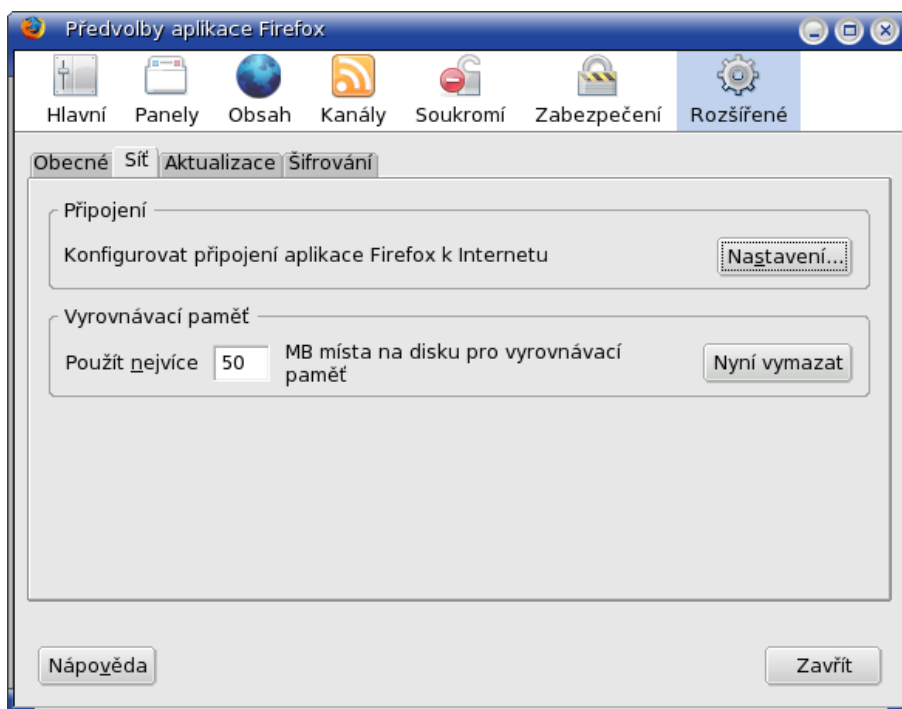
Automaticky detekovat nastavení – Firefox automaticky detekuje nastavení proxy serveru pro vaši síť.

Ruční konfigurace proxy serverů – tato volba pro ty, kteří znají příslušné informace, pokud tyto informace neznáte zeptejte se svého systémového administrátora.

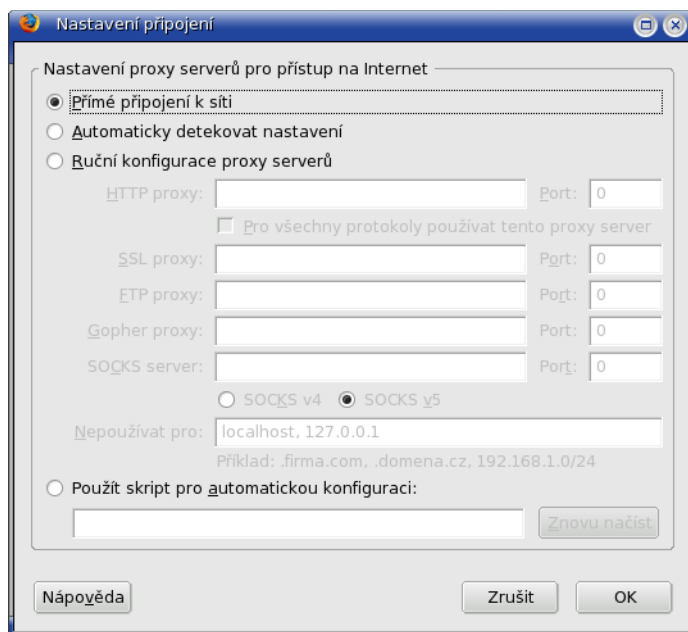
Použít skript pro automatickou konfiguraci – pokud má vaše pracoviště proxy konfigurační soubor, zeptejte se systémového administrátora na jeho URL adresu a zadejte ji do řádku a stiskněte tlačítko <Znovu načíst>.

Vyrovnávací paměť

Firefox si ukládá navštěvované webové stránky do vyrovnávací paměti, při dalším navštívení této webové stránky se zobrazí mnohem rychleji. Funkce *Použít nejvíce XX MB místa na disku pro vyrovnávací paměť*, zde si můžete určit maximální velikost v megabytech, kterou bude moct vyrovnávací paměť využít na disku. Tlačítko <Nyní vymazat> slouží k okamžitému vymazání obsahu paměti.

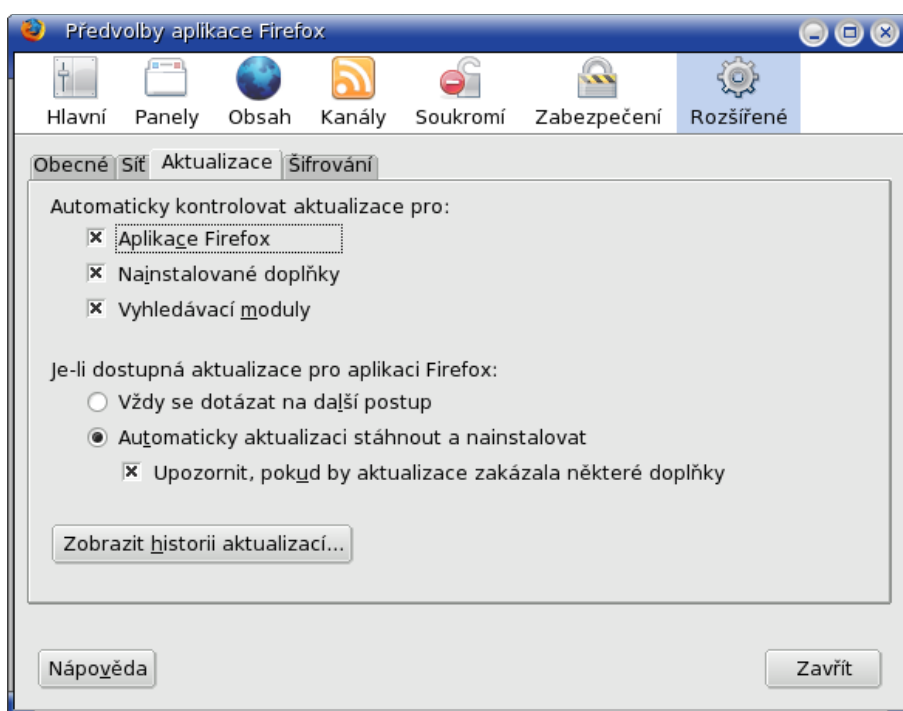
Obrázek 34 Rozšířené – Síť

Obrázek 35 Rozšířené – Síť - Nastavení

5.2.7.3 Aktualizace

Panel *Aktualizace* je rozdělena do dvou částí *Automaticky kontrolovat aktualizace pro, Je-li dostupná aktualizace pro aplikaci Firefox* (viz *Obrázek 36 Rozšířené – Aktualizace*). Firefox umožňuje aktualizovat, pokud jsou dostupné aktualizace pro nainstalované rozšíření a motivy vzhledu.

Obrázek 36 Rozšířené – Aktualizace

Automaticky kontrolovat aktualizace pro – Firefox ve výchozím nastavení automaticky kontroluje dostupné aktualizace pro prohlížeč.

Je-li dostupná aktualizace pro aplikaci Firefox.

Vždy se dotázat na další postup – ve výchozím nastavení jsou aktualizace Firefoxu instalovány automaticky.

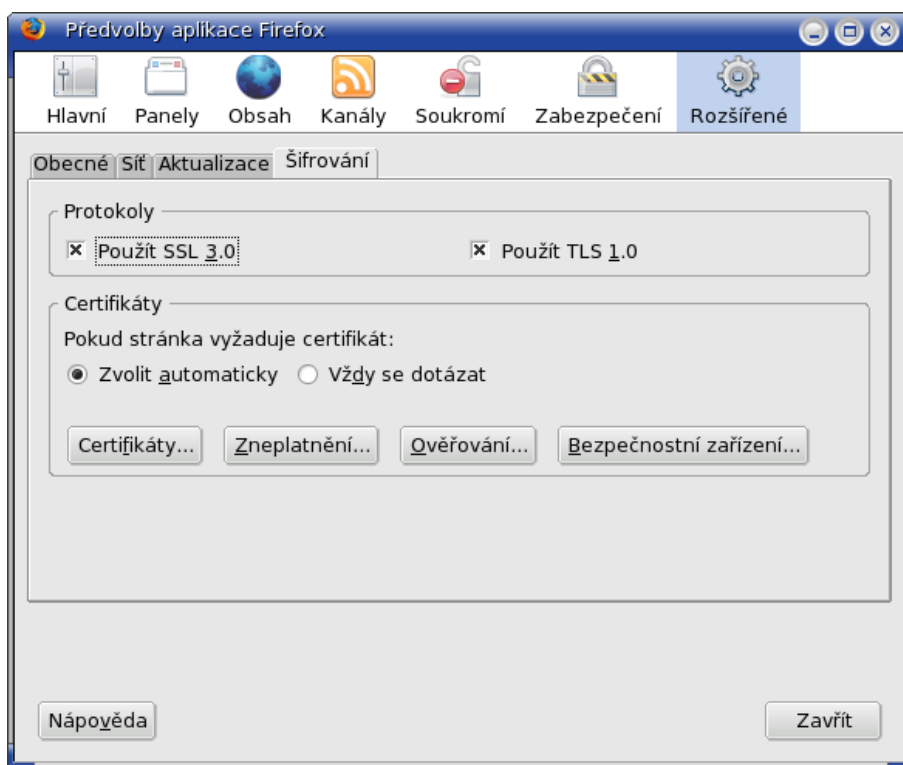
Automaticky aktualizaci stáhnout a nainstalovat – Firefox bude automaticky stahovat a při příštím spuštění instalovat aktualizace. Při zaškrtnutí volby *Upozornit, pokud by aktualizace zakázala některé doplňky* budete varováni před instalací aktualizace, která by způsobila nefunkčnost některého rozšíření nebo motivu vzhledu. Instalaci budete moci odložit dokud nebude k dispozici kompatibilní verze. Pokud bude verze kompatibilní Firefox provede instalaci aktualizací.

Po stisknutí tlačítka <*Zobrazit historii aktualizací...*> se zobrazí historie aktualizací.

Poznámka: Pro zobrazení těchto informací musí být Firefox spuštěn pod uživatelem root nebo pod uživatelem, který Firefox nainstaloval a má práva aktualizace instalovat.

5.2.7.4 Šifrování

Panel *Šifrování* je rozdělena do dvou částí *Protokoly* a *Certifikáty* (viz *Obrázek 37 Rozšířené – Šifrování*).

Obrázek 37 Rozšířené – Šifrování

Protokoly.

Použít SSL 3.0 – při zaškrtnutí této volby bude pro bezpečné přijímání a odesílání informací použit protokol SSL 3 (*Secured Sockets Layer Level 3*) standardní protokol pro komunikaci se zabezpečenými stránkami. Pokud nebude tento protokol aktivní, nebude možné přistupovat k některým stránkám.

Použít TLS 1.0 – při zaškrtnutí této volby bude pro bezpečné přijímání a odesílání informací použit protokol TLS (*Transport Layer Security*) otevřený bezpečnostní standard podobný SSL3 (*Secured Socket Layer*). Pokud nebude tento protokol aktivní, nebude možné přistupovat k některým stránkám.

Certifikáty.

Pomáhají provádět šifrování a dešifrování spojení k bezpečným serverům.

Pokud stránka vyžaduje certifikát – když webový server požaduje bezpečné spojení, Firefox ve výchozím nastavení použije odpovídající certifikát volba *Zvolit automaticky*. Pokud chcete certifikát

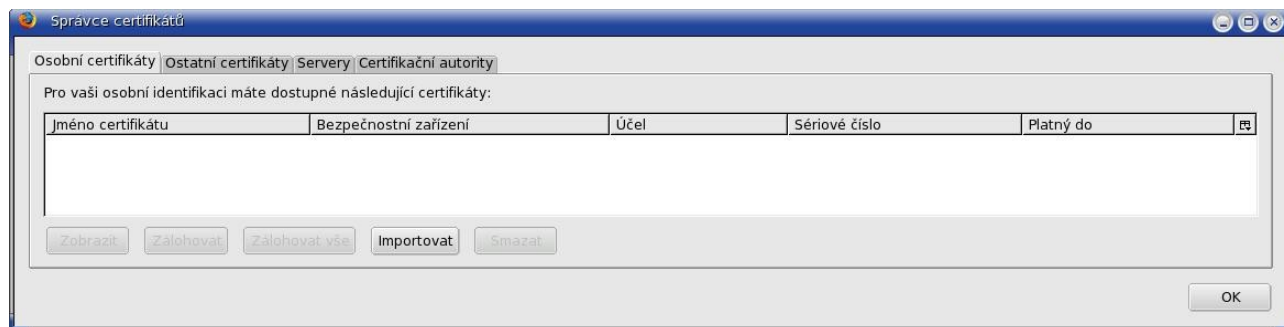
vybrat manuálně, zvolte *Vždy se dotázat* (například si přejete použít určitý typ šifrování místo toho, který je automaticky vybrán).

Kliknutím na tlačítko *<Certifikáty>* se otevře okno *Správce certifikátů*, kde uživatel může vidět uložené certifikáty, importovat nové, zálohovat či odstraňovat staré certifikáty (viz *Obrázek 39 Správce certifikátů*). Defaultně po instalaci Firefoxu uživatel nemá žádné certifikáty a okno správce je prázdné (viz *Obrázek 38 Správce certifikátů prázdný*).

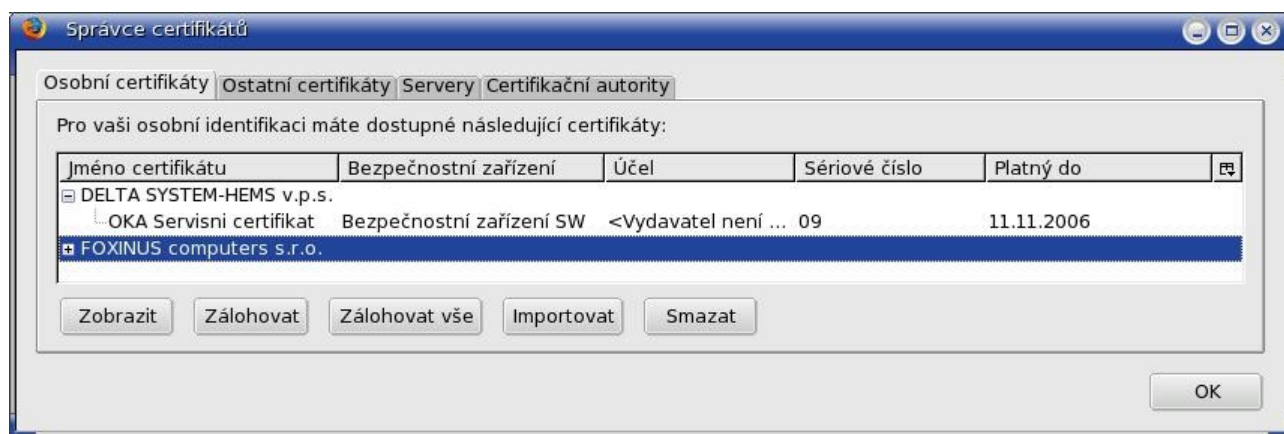
Tlačítko *<Zneplatnění>*, po jeho stisknutí se otevře okno *Seznam zneplatněných certifikátů*, kde je zobrazen seznam zneplatněných certifikátů (viz *Obrázek 40 Seznam zneplatněných certifikátů*). Firefox může použít CRL (*Certificate Revocation Lists*) k ujištění, že certifikáty uživatele jsou platné. Tlačítko se použije pokud je potřeba přidat CRL do Firefoxu (viz *Obrázek 41 Import seznamu zneplatněných*) či zobrazit informace o CRL, které jsou nainstalovány.

Tlačítko *<Ověřování>*, po jeho stisknutí se otevře okno *Ověřování platnosti*. OCSP (*Online Certificate Status Protocol*) je cestou k ověřování vašich certifikátů pokaždé, když jsou zobrazovány či používány. Firefox ve výchozím nastavení nepoužívá OCSP, ale pokud jej chce uživatel povolit, může tak učinit (viz *Obrázek 42 Ověřování platnosti*). Učiní tak však pouze tehdy, když to jeho prostředí vyžaduje.

Tlačítko *<Bezpečnostní zařízení>*, po jeho stisknutí se otevře okno *Správce bezpečnostních zařízení* (viz *Obrázek 43 Správce bezpečnostních zařízení*). Bezpečnostní zařízení mohou šifrovat a dešifrovat spojení a skladovat certifikáty a hesla. Pokud potřebuje uživatel použít jiné bezpečnostní zařízení než to, které je používáno ve Firefoxu, provede zde nastavení.

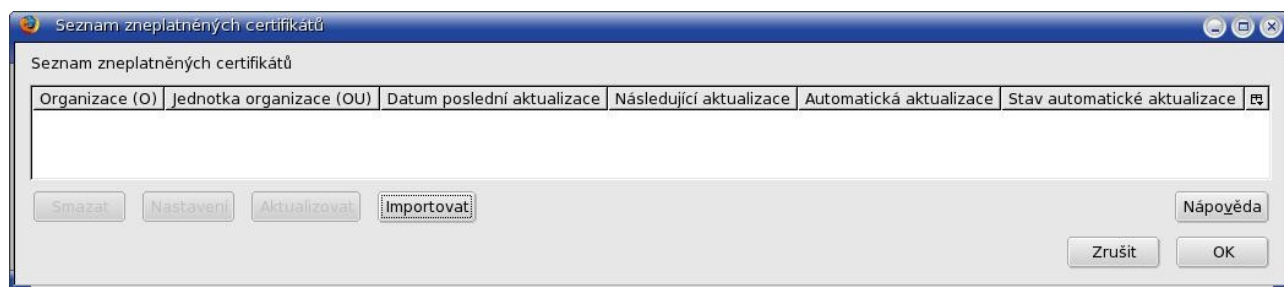

Obrázek 38 Správce certifikátů prázdný

Obrázek 39 Správce certifikátů

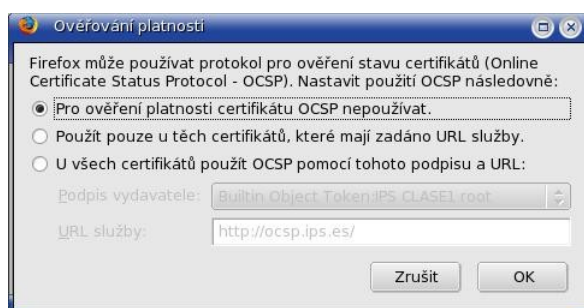

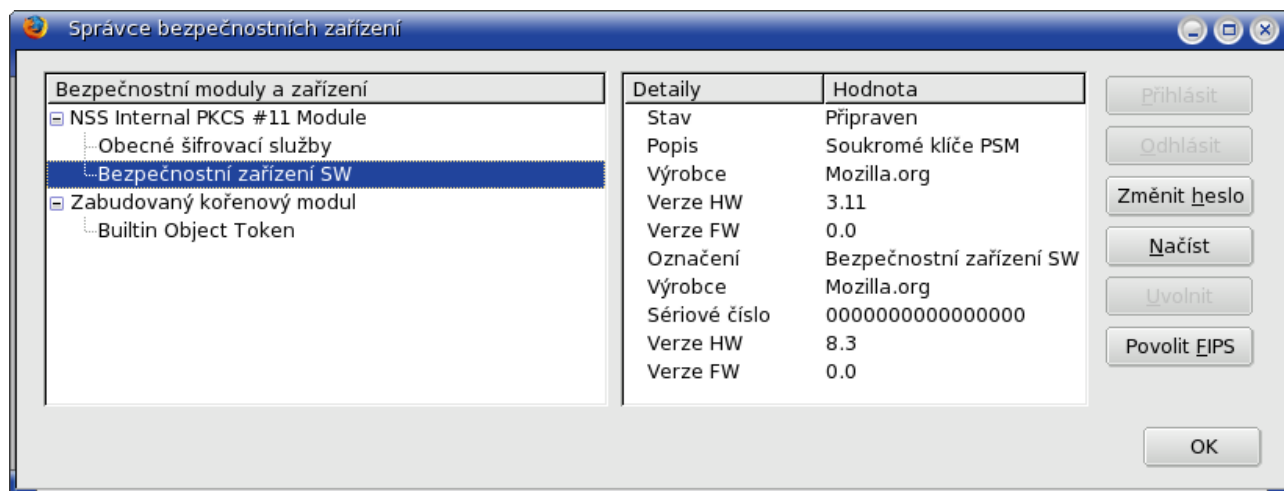
Obrázek 40 Seznam zneplatněných certifikátů

Obrázek 41 Import seznamu zneplatněných

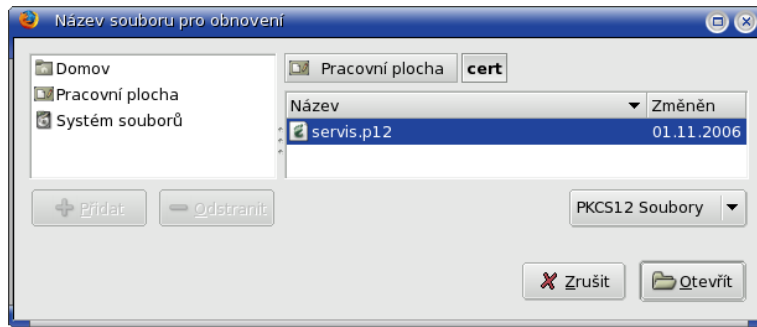

Obrázek 42 Ověřování platnosti

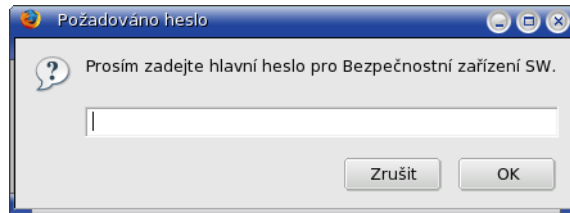

Obrázek 43 Správce bezpečnostních zařízení

Import certifikátu – po stisknutí tlačítka <Certifikáty...> se otevře okno *Správce certifikátů*, kde najdete tlačítka <Importovat>. Po stisku tlačítka je otevřeno okno pro určení úložiště certifikátu ve formátu PKCS12 (viz *Obrázek 44 Úložiště*). Po výběru požadovaného souboru a stisku tlačítka <Otevřít> je uživatel vyzván k zadání hesla k certifikátu (viz *Obrázek 46 Zadání hesla certifikátu*). Pokud je nastaveno hlavní heslo bezpečnostního zařízení, je uživatel nejprve vyzván k jeho zadání (viz *Obrázek 45 Hlavní heslo*, *Obrázek 47 Změnit Hlavní heslo*). Pokud heslo nesouhlasí, je vydána informativní hláška (viz *Obrázek 48 Chybné heslo certifikátu*) a uživatel je vyzván k novému zadání hesla. Úspěšné naimportování certifikátu je oznámeno hláškou (viz *Obrázek 49 Úspěšný import*).

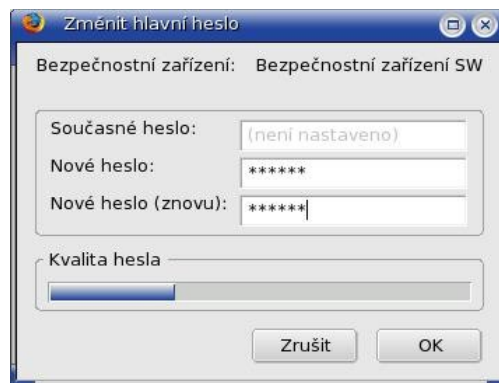
Obrázek 44 Úložiště

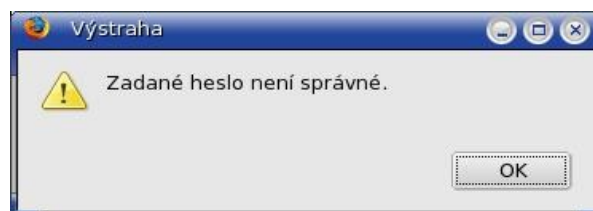
Obrázek 45 Hlavní heslo

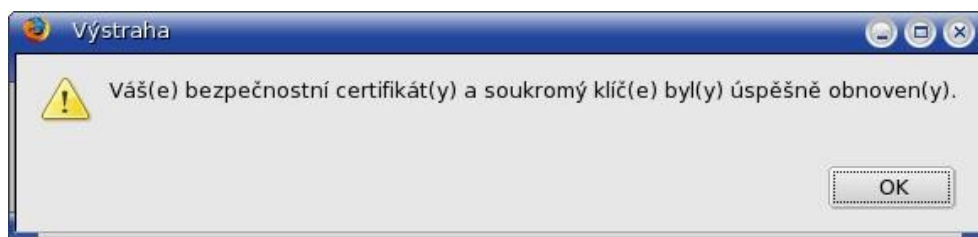
Obrázek 46 Zadání hesla certifikátu

Obrázek 47 Změnit Hlavní heslo

Obrázek 48 Chybné heslo certifikátu

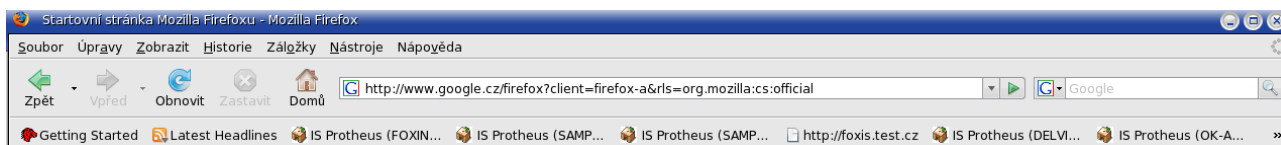
Obrázek 49 Úspěšný import

5.3 Základy práce s webovým prohlížečem

Předpokladem práce s webem je již úspěšně nakonfigurovaný webový prohlížeč Mozilla Firefox a webové připojení. Následující kroky seznamují uživatele se samotným programem.

5.3.1 Hlavní lišta

Hlavní lišta aplikace obsahuje seskupené nabídky ve volbách *Soubor*, *Úpravy*, *Zobrazit*, *Historie*, *Záložky*, *Nástroje*, *Nápověda* (viz *Obrázek 50 Hlavní lišta*). Pod volbami je lišta záložek s ikonami rychlých odkazů (*Getting Started*, *Latest Headlines*, apod.). Tuto lištu lze uživatelsky upravovat.

Obrázek 50 Hlavní lišta

5.3.1.1 Soubor

Volba *Soubor* obsahuje podvolby *Nové okno*, *Nový panel*, *Otevřít adresu*, *Otevřít soubor*, *Zavřít okno*, *Zavřít panel*, *Uložit stránku jako*, *Odeslat odkaz*, *Vzhled stránky*, *Náhled tisku*, *Tisk*, *Importovat*, *Pracovat offline*, *Ukončit* (viz *Obrázek 51 Nabídka Soubor*).

Nové okno. Otevře nové okno programu Mozilla Firefox.

Nový panel. Otevře nový panel v aktuálním okně programu Mozilla Firefox.

Otevřít adresu. Tato volba provede přepnutí kurzoru myši do adresního řádku prohlížeče.

Otevřít soubor. Zobrazí se okno *Otevřít soubor*, ve kterém uživatel může zvolit soubor z lokálního disku či sítě, který chce v programu Mozilla Firefox otevřít. Může zvolit řadu souborových formátů jako HTML/XML, soubory s obrázky, textové soubory apod.

Zavřít okno. Zavře aktuální okno programu Mozilla Firefox. Případná jiná okna zůstanou otevřena.

Zavřít panel. Uzavře aktuální panel a aktivuje první panel vpravo. Tato možnost je v hlavní nabídce zobrazena pouze, je-li otevřeno dva a více panelů.

Uložit stránku jako. Zobrazí se okno *Uložit jako*, ve kterém uživatel může zvolit místo na lokálním disku či síti, kam chce aktuální stránku uložit. Může zvolit formát jako webová stránka kompletní, pouze HTML, pouze text.

Odeslat odkaz. Volba otevře okno nové zprávy výchozího e-mailového klienta, ze kterého může uživatel odeslat e-mailovou zprávu s odkazem na aktuální stránku. Tato volba je dostupná pouze pod operačními systémy Windows, Mac OS X a OS/2.

Vzhled stránky. Zobrazí se okno *Vzhled stránky*, kde může uživatel nastavit volby tisku, jako jsou okraje, hlavičky, orientace stránky apod.

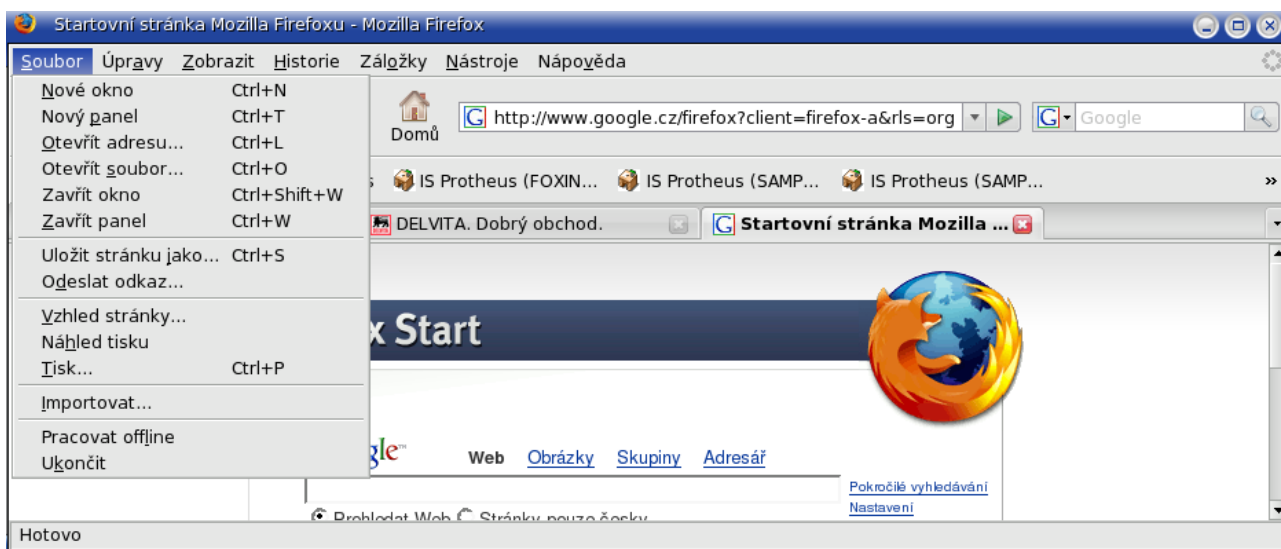
Náhled tisku. Zobrazí se vzhled stránek, tak jak budou vypadat po vytištění.

Tisk. Zobrazí se okno tisku, kde může uživatel zvolit počet kopií tištěných stránek, oblast tisku apod. Klepnutím na tlačítko *OK* se zahájí tisk.

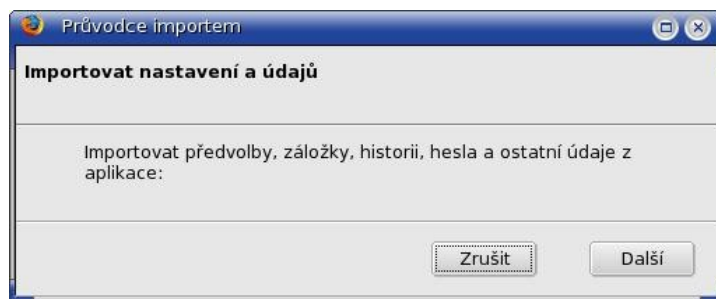
Importovat. Volba otevře průvodce importem (viz *Obrázek 52 Průvodce importem*), který umožní snadno importovat možnosti předvolby, záložky, historii, hesla a další data z prohlížečů jako Microsoft Internet Explorer, Netscape, Mozilla či Opera.

Pracovat offline. Přepínač mezi online a offline módem. Zapnutá volba *Pracovat offline* je vlevo označena zatržítkem. Offline mód umožňuje prohlížet webové stránky, které uživatel navštívil, bez potřeby aktuálního připojení k Internetu. Při pokusu o vstup na novou stránku je vydána upozornující hláška (viz *Obrázek 53 Režim offline*).

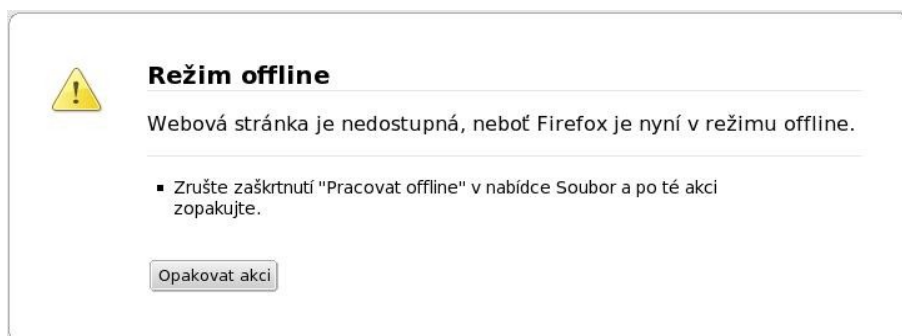
Ukončit. Volba zavře všechna otevřená okna programu Mozilla Firefox (stránky, předvolby, nápověda, o aplikaci) a ukončí program. Pokud máte otevřeno více panelů, Firefox se vás dotáže jestli chcete opravdu ukončit program (viz *Obrázek 54 Potvrdit zavření ostatních panelů*) pomocí tlačítka *<Zavřít panely>* zavřete všechny otevřené panely. U stahovaných souborů v okně *Správce stahování* je vydán dotaz (viz *Obrázek 55 Přerušeni stahování souborů*).

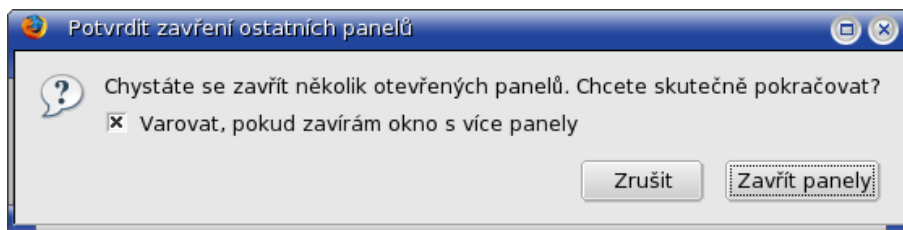
Obrázek 51 Nabídka Soubor

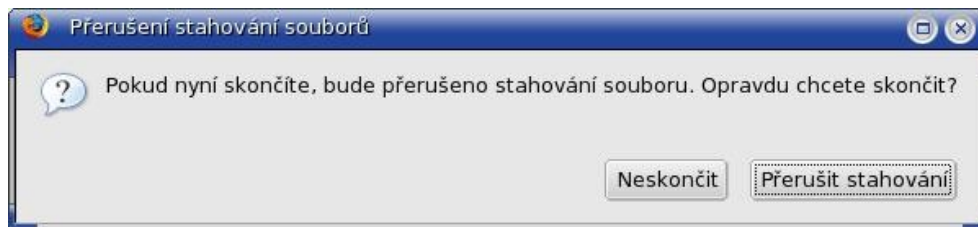
Obrázek 52 Průvodce importem

Obrázek 53 Režim offline

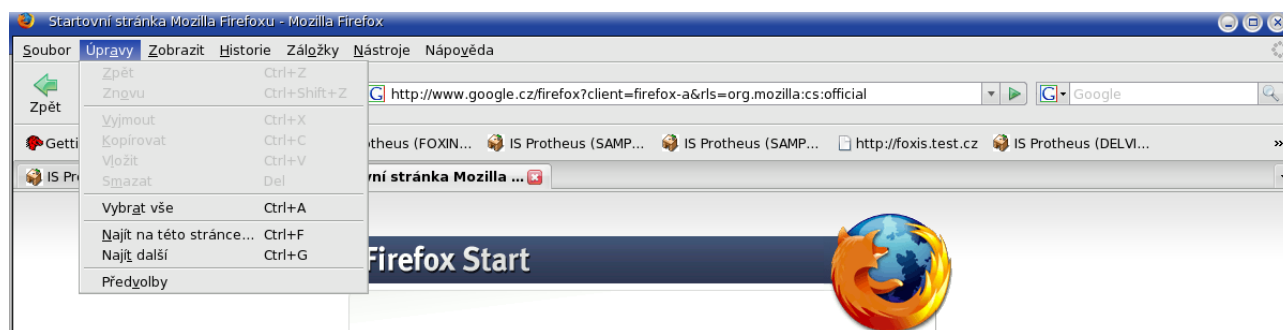
Obrázek 54 Potvrdit zavření ostatních panelů

Obrázek 55 Přerušit stahování souborů

5.3.1.2 Úpravy

Volba **Úpravy** obsahuje podvolby *Zpět*, *Znovu*, *Vyjmout*, *Kopírovat*, *Vložit*, *Smazat*, *Vybrat vše*, *Najít na této stránce*, *Najít další*, *Předvolby* (tato možnost je u Windows pod volbou *Nástroje* → *Možnosti*) (viz *Obrázek 56 Nabídka Úpravy*).

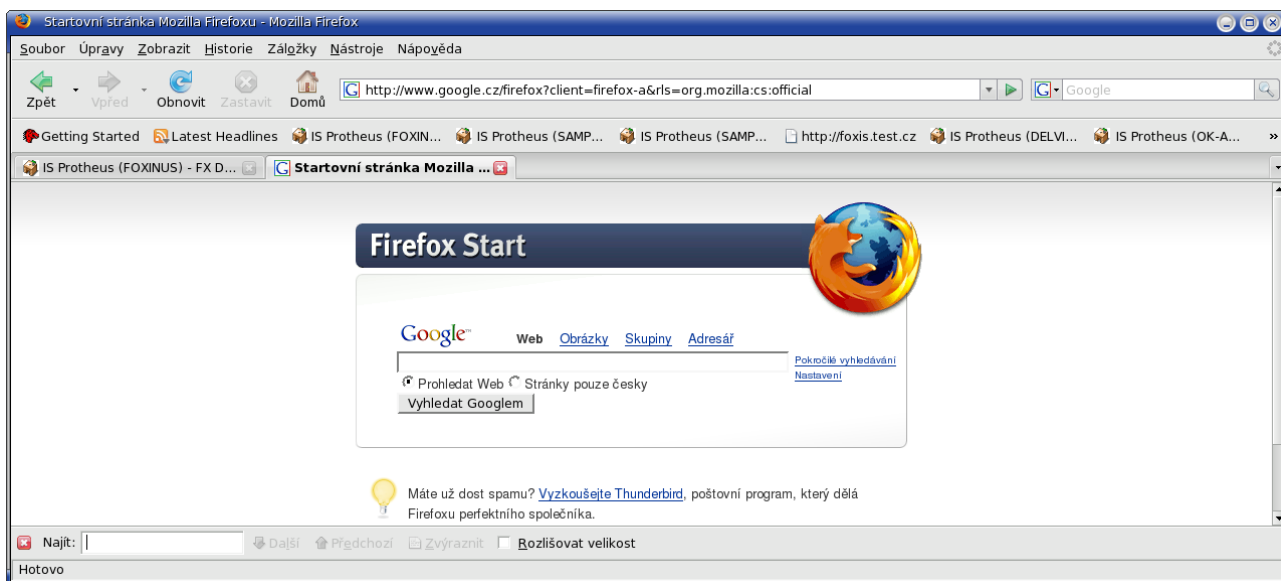
Obrázek 56 Nabídka Úpravy

Zpět, **Znovu**, **Vyjmout**, **Vložit**, **Smazat**. Tyto volby slouží pro editaci vstupních polí na webové stránce.

Kopírovat. Zkopíruje označený text webové stránky do schránky.

Vybrat vše. Vybere všechny text na webové stránce.

Najít na této stránce. Volba zobrazí v dolní části okna prohlížeče lištu pro vyhledávání (viz *Obrázek 57 Najít na této stránce*). Zde uživatel může zadat text, který si přeje na stránce nalézt a postupně, jak jej zadává, Mozilla Firefox automaticky prohledává stránku a hledá první výraz, který odpovídá zadanému textu (viz *Obrázek 58 Najít na této stránce – výskyt*). Po zadání prvního znaku jsou zpřístupněna tlačítka *<Najít další>*, *<Najít předchozí>*, *<Zvýraznit>*. Klepnutím na tlačítko *<Najít další>* či *<Najít předchozí>* je vyhledán odpovídající text na jiném místě stránky. Klepnutím na tlačítko *<Zvýraznění>* jsou označeny všechny odpovídající texty na stránce. Dosažení konce stránky (resp. začátku stránky) je oznámeno na liště (viz *Obrázek 59 Najít na této stránce – konec* resp. *Obrázek 60 Najít na této stránce – začátek*). Pokud řetězec není nalezen, vstupní pole zčervená a na liště je zobrazena informace (viz *Obrázek 61 Najít na této stránce – řetězec nenalezen*). Při vyhledávání lze zvolit rozlišování velikosti písmen. Tlačítkem vlevo lze vyhledávací lištu zavřít.

Obrázek 57 Najít na této stránce

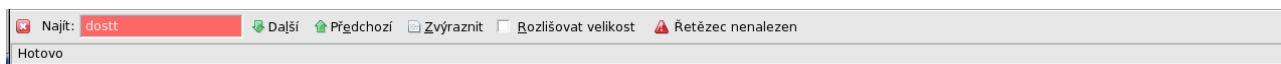
Obrázek 58 Najít na této stránce – výskyt

Obrázek 59 Najít na této stránce – konec

Obrázek 60 Najít na této stránce – začátek

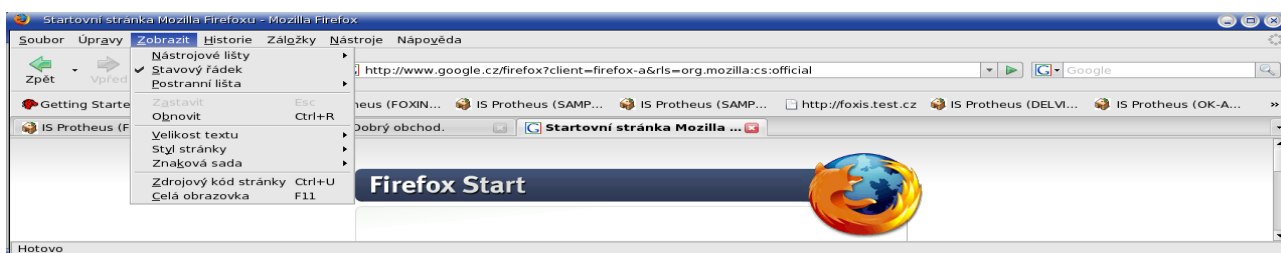
Obrázek 61 Najít na této stránce – řetězec nenalezen

Najít další. Najde další pozici textu, který byl uživatelem zadán v dialogu *Najít na této stránce*.

Předvolby. Volba zobrazí v novém okně nastavení předvoleb. Podrobný popis nastavení předvoleb je v kapitole [5.2 Předvolby](#). U operačního systému Windows toto nastavení najdete pod volbou *Nástroje* → *Možnosti*.

5.3.1.3 Zobrazit

Volba *Zobrazit* obsahuje podvolby *Nástrojové lišty*, *Stavový řádek*, *Postranní lišta*, *Zastavit*, *Obnovit*, *Velikost textu*, *Styl stránky*, *Znaková sada*, *Zdrojový kód stránky*, *Celá obrazovka* (viz [Obrázek 62 Nabídka Zobrazit](#)).

Obrázek 62 Nabídka Zobrazit

Nástrojové lišty. Volba umožňuje v podvolbách zobrazit (resp. skrýt) lišty.

Lišta navigace - (viz *Obrázek 63 Lišta navigace*). Zapnutá podvolba je vlevo označena zatržítkem. *Lišta navigace* je hlavní nástrojová lišta programu. Na této liště jsou umístěna tlačítka (*Zpět, Vpřed, Zastavit, Aktualizovat*, atd.), adresa zobrazené stránky, přejít, apod.

Lišta záložek - (viz *Obrázek 64 Lišta záložek*) je nástrojová lišta, která obsahuje odkazy na oblíbené stránky uživatele.

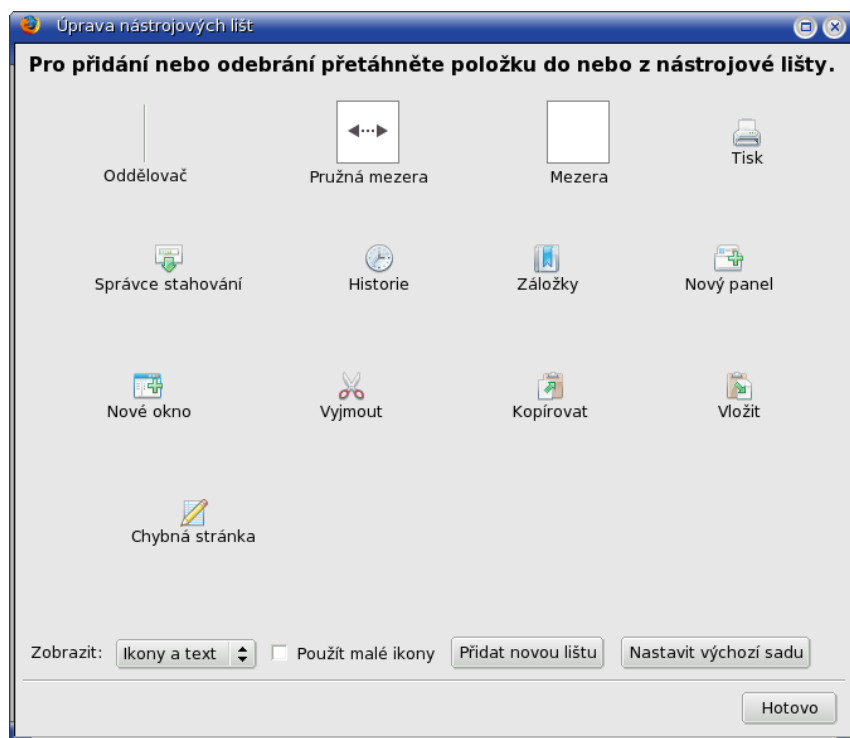
Vlastní... - která otevře okno pro úpravu nástrojových lišt (viz *Obrázek 65 Přidání, odebrání*). Zobrazí se okno, které umožní uživateli podle potřeb upravit nástrojové lišty. Obsah nástrojové lišty je možné upravovat uchopením požadované ikony myší a přetažením z okna pro úpravu na určené místo na liště, resp. z místa na liště do okna pro úpravu. Lze též upravovat pořadí ikon na liště. Ve skrytém seznamu položek *Zobrazit* lze vybrat zobrazení *Ikony a text, Ikony, Text*. Lze vytvářet i další nástrojové lišty tlačítkem *<Přidat novou lištu>*, zaškrtnutím políčkem zvolit malé ikony. Volbu *Vlastní* může uživatel též zvolit klepnutím pravým tlačítkem nad nástrojovými lištami a zde použít položku *Vlastní*.

Obrázek 63 Lišta navigace

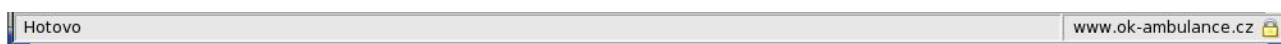

Obrázek 64 Lišta záložek

Obrázek 65 Přidání, odebrání

Stavový řádek. Zobrazí (resp. skryje) stavový řádek programu (viz *Obrázek 66 Stavový řádek*). Jde o úzký pruh v dolní části okna prohlížeče, který v průběhu práce s prohlížečem zobrazuje řadu důležitých informací. Zapnutá volba je vlevo označena zatržítkem.

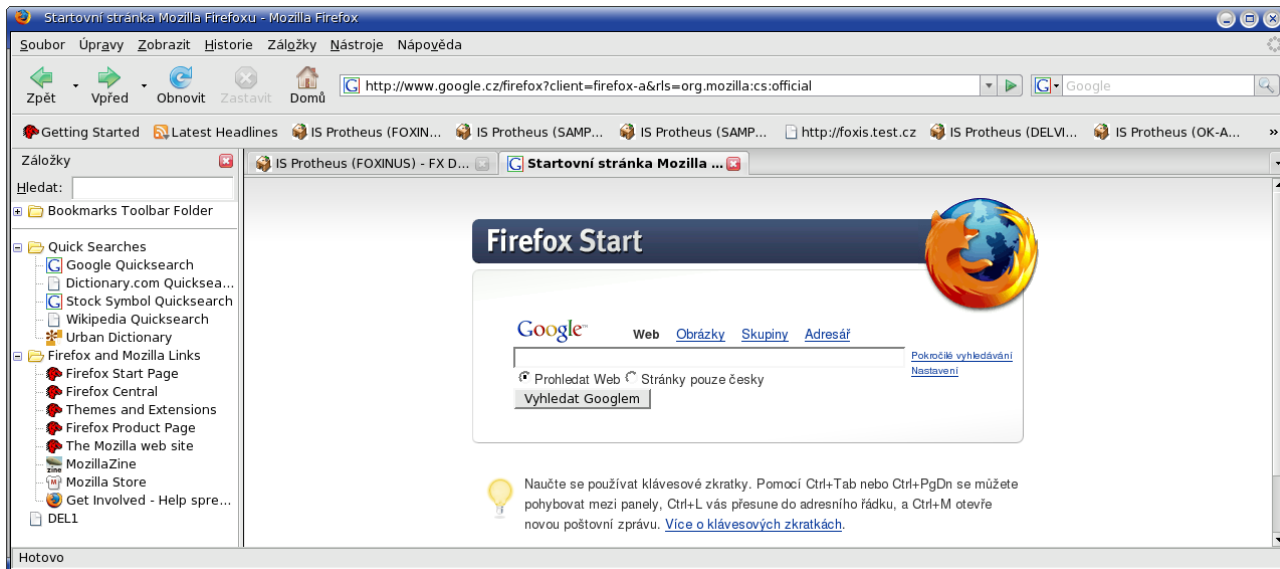

Obrázek 66 Stavový řádek

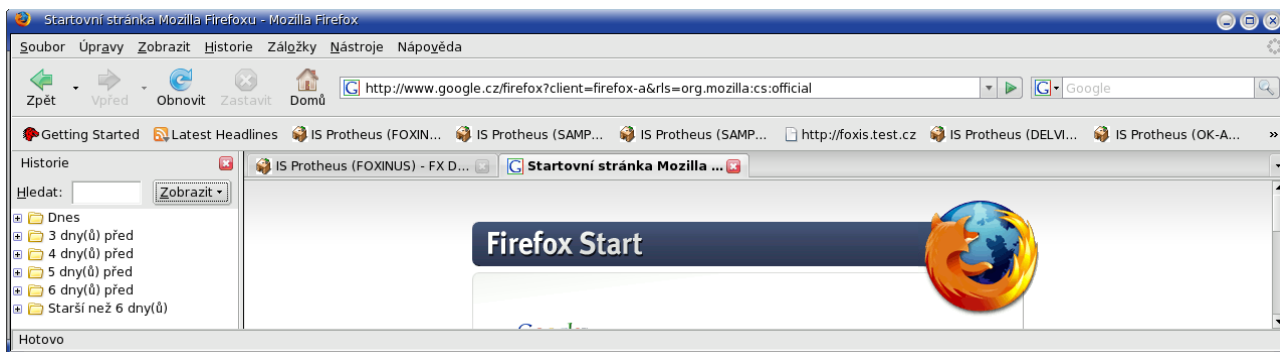
Postranní lišta. Postranní panel, který zobrazuje záložky (viz *Obrázek 67 Postranní lišta – záložky*) nebo historii (viz *Obrázek 68 Postranní lišta – historie*). Panel lze kdykoliv zavřít klepnutím na křížek v pravém horním rohu postranního panelu.

Záložky – (viz *Obrázek 67 Postranní lišta – záložky*), po vybrání této možnosti bude zobrazen panel se záložkami, dokud ho neuzavřete. Pomocí řádku *Hledat*, můžete prohledávat záložky, stačí zadat text a Firefox začne automaticky hledat v záložkách požadovaný výraz.

Obrázek 67 Postranní lišta – záložky

Historie – (viz *Obrázek 68 Postranní lišta – historie*) po vybrání této možnosti bude zobrazen panel historie, dokud ho neuzavřete. Pomocí řádku *Hledat*, můžete prohledávat historii, stačí zadat text a Firefox začne automaticky hledat v historii požadovaný výraz. Pomocí tlačítka *<Zobrazit>* si můžete ze skryté nabídky vybrat, jak budou záznamy řazeny. Pro změnu počtu dní zvolte *Úpravy* → *Předvolby* → *Soukromí*.

Obrázek 68 Postranní lišta – historie

Zastavit. Zastaví načítání aktuální webové stránky. Jedná se o stejnou funkci, která je dostupná pod tlačítkem *<Zastavit>* na liště.

Obnovit. Obnoví aktuální stránku. Při této operaci je načten její aktuální obsah. Jedná se o stejnou funkci, která je dostupná pod tlačítkem *<Obnovit>* na liště.

Velikost textu. Pokud je text na webové stránce příliš malý nebo příliš velký, může uživatel provést změnu na vyhovující velikost.

Zvětšit – zobrazí text na webové stránce o jedno číslo větší. Klávesová zkratka *Ctrl++*.

Zmenšit – zobrazí text na webové stránce o jedno číslo menší. Klávesová zkratka *Ctrl+-*.

Normální – zobrazí text na webové stránce v jeho standardní velikosti. Klávesová zkratka *Ctrl+0*

Velikost textu lze měnit myší. **Zvětšení/zmenšení** – stisknout klávesu *Ctrl* a rolovat kolečkem na myši. Pro obnovení výchozí velikosti textu zvolit klávesovou zkratku *Ctrl+0*.

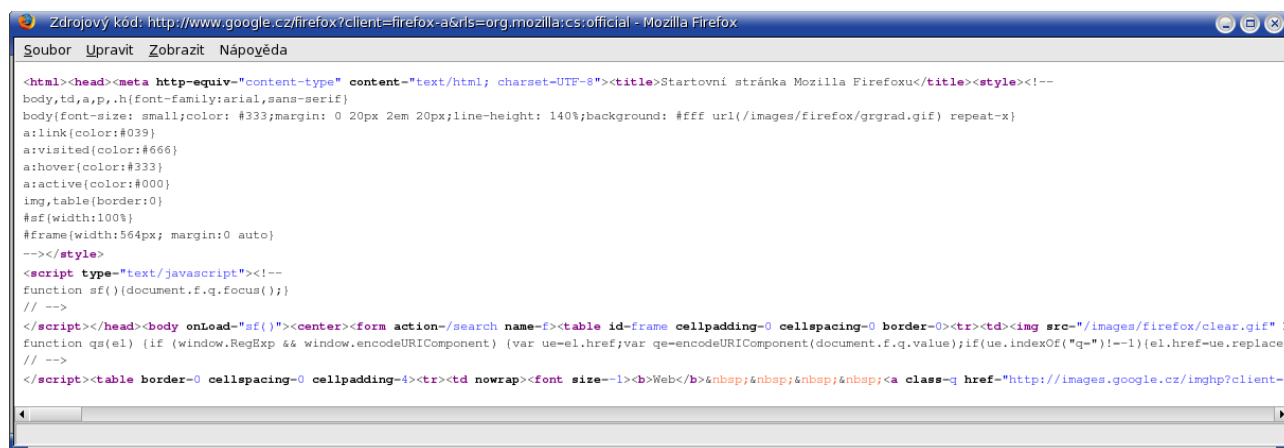
Styl stránky. Uživatel si může vybrat jeden ze stylů webové stránky, jako výchozí je zvolen **Základní styl**.

Bez stylu - tato volba zruší použití stylu na formátování webové stránky. Zapnutá volba stylu stránky je vlevo označena tečkou.

Základní styl - pokud autor nabízí další styly stránky, Mozilla Firefox je zde zobrazí a uživatel si je může zvolit.

Znaková sada. Volba umožňuje manuálně měnit znakovou sadu webové stránky. Program Mozilla Firefox je obvykle schopen automatické detekce.

Zdrojový kód stránky. Volba zobrazí v novém okně zdrojový kód aktuální webové stránky. V zobrazeném okně lze nastavit velikost textu, znakovou sadu, zvýrazňování syntaxe, zalamování dlouhých řádků. Zobrazený zdrojový kód stránky lze uložit, nastavit vzhled, vytisknout.

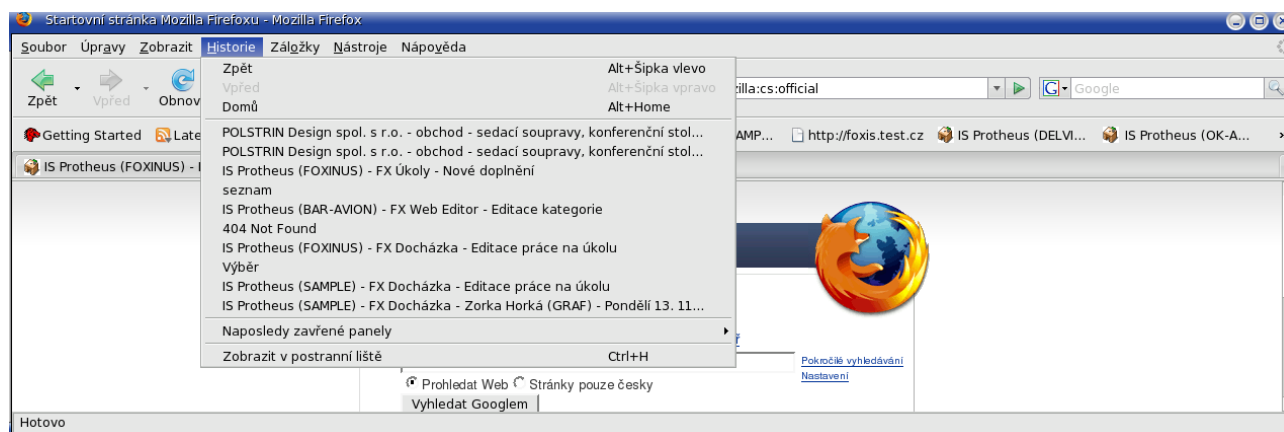

Obrázek 69 Zdrojový kód stránky

Celá obrazovka. Volba zobrazí okno prohlížeče na celou obrazovku. Aktivaci (resp. deaktivaci) této volby může uživatel provést též klávesou *<F11>*.

5.3.1.4 Historie

Volba *Historie* obsahuje podvolby *Zpět*, *Vpřed*, *Domů*, *odkazy navštívených stránek*, *Naposledy zavřené panely* a *Zobrazit v postranní liště* (viz Obrázek 70 Nabídka Historie).

Obrázek 70 Nabídka Historie

Zpět. Volba realizuje posun v historii navštívených stránek o jednu stránku zpět. Jedná se o stejnou funkci, která je dostupná pod tlačítkem <Zpět> na liště.

Vpřed. Realizuje posun v historii o jednu stránku vpřed. Jde o stejnou funkci, která je dostupná pod tlačítkem <Vpřed> na liště.

Domů. Zobrazí domovskou stránku. Této funkci odpovídá tlačítko <Domů> na navigační liště. Změna domovské stránky se provádí v hlavní nabídce volbou *Úpravy* → *Předvolby* → panel *Hlavní*. Zde může uživatel nastavit buď prázdnou stránku, aktuální stránku (nebo skupinu panelů), záložku či ručně zadat adresu webové stránky (viz kapitola 5.2.1 *Hlavní* odstavec *Spuštění*).

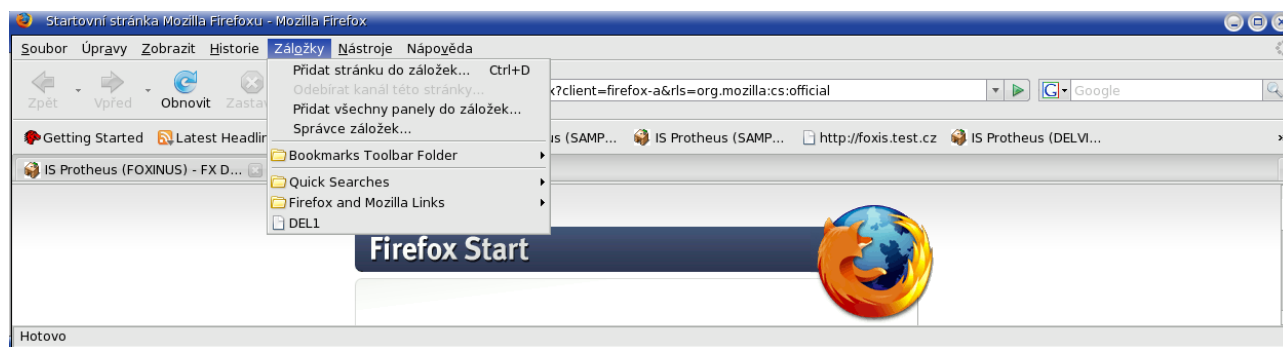
Odkazy. Druhá část nabídky *Historie* obsahuje seznam naposledy navštívených webových stránek.

Naposledy zavřené panely. Uživateli umožní obnovit některé z naposledy zavřených panelů aktuálního okna. Pokud najedete kurzorem na volbu *Naposledy zavřené panely*, v pravé části se otevře skrytá nabídka dříve zavřených panelů, pokud kliknete na jakýkoliv odkaz bude otevřen v novém panelu. Pokud stisknete volbu *Otevřít v panelech* otevřou se všechny odkazy v nabídce. Pokud Firefox ukončíte a opět spustíte volba *Naposledy zavřené panely* bude prázdná.

Zobrazit v postranní liště. Volba zobrazí postranní panel s historií navštívených webových stránek (viz *Obrázek 68 Postranní lišta – historie*). Pokud chce uživatel změnit počet dní, po které chce tuto historii uchovávat, zvolí *Úpravy* → *Předvolby* → panel *Soukromí* → *část Historie*.

5.3.1.5 Záložky

Volba *Záložky* soustřeďuje podvolby činností se záložkami (*Přidat stránku do záložek*, *Odebírat kanál této stránky*, *Přidat všechny panely do záložek*, *Správce záložek*, *složky a záložky*) (viz *Obrázek 71 Nabídka Záložky*). Jsou zde zobrazeny všechny vaše uložené záložky.

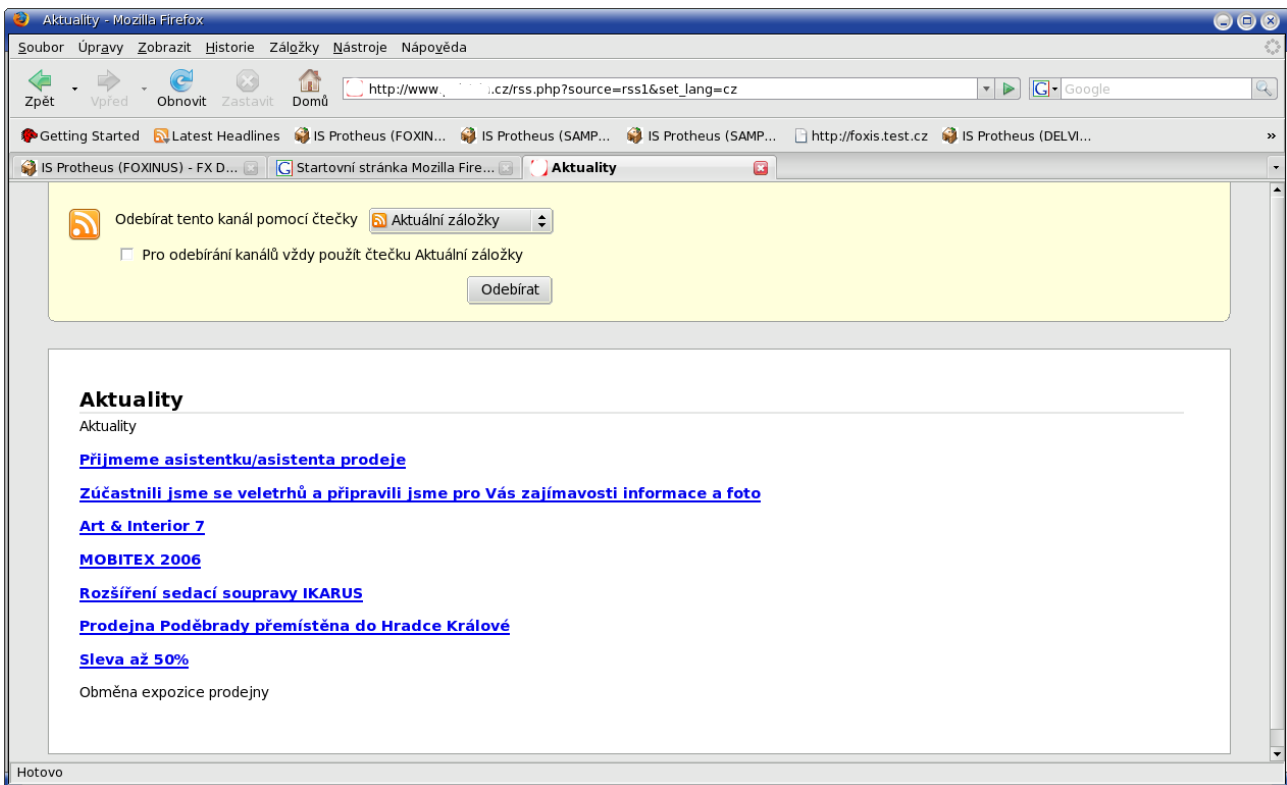
Obrázek 71 Nabídka Záložky

Přidat stránku do záložek. Přidá aktuální stránku do záložek. Při přidávání se zobrazí okno, které umožní pojmenovat záložku a zvolit její umístění (viz *Obrázek 73 Přidání panelu do záložek*). Pomocí tlačítka <Zobrazí všechny složky se záložkami> (na konci řádku *Vytvořit v*) si uživatel zobrazí celé okno. Pomocí tlačítka <Nová složka> si můžete vytvořit novou složku, do které poté uložíte adresu vaší záložky. Po vytvoření složky na ni stačí pouze kliknout a poté stisknout tlačítko <Přidat>.

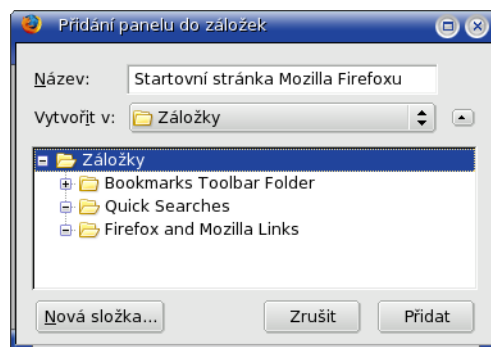
Odebírat kanál této stránky. Tato volba je aktivní pouze u některých stránek, po stisknutí se zobrazí náhled kanálu nabízeného aktuální stránkou (viz *Obrázek 72 Odebírání kanálu této stránky*). Pokud si v řádku *Odebírat tento kanál pomocí čtečky* a ze skryté nabídky si vyberete vaši volbu např. *Aktuální záložky*, pomocí zaškrtačacího políčka můžete zaškrtnout volbu, aby vždy používal *Aktuální záložky*. A stisknete tlačítko <Odebírat>, otevře se okno *Přidání aktuální záložky*, kde si vyberete, kam chcete uložit tuto záložku.

Přidat všechny panely do záložek. Přidá všechny panely aktuálního okna do složky v záložkách. Zobrazené okno umožní zvolit jméno složky a určit místo, kam ji chce uživatel uložit.

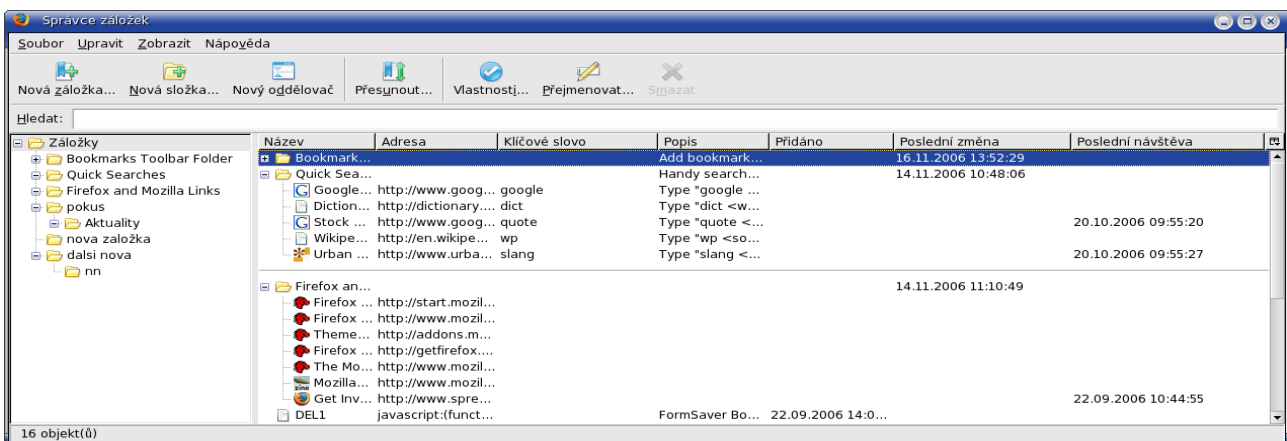
Správce záložek. Zobrazí okno *Správce záložek* (viz *Obrázek 74 Správce záložek*). V něm může uživatel spravovat své záložky, tj. vytvářet nové, třídit je, seřazovat, přejmenovávat, přesouvat, měnit jejich vlastnosti, mazat, apod. Ve volbě *Soubor* lze provádět *Import* a *Export* záložek. Funkce *Exportovat* a *Importovat* je vhodná pro přenos záložek z profilu do profilu, z PC na PC.

Obrázek 72 Odebírání kanálu této stránky

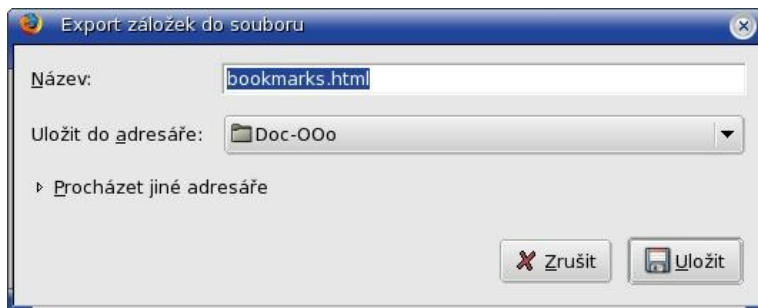
Obrázek 73 Přidání panelu do záložek

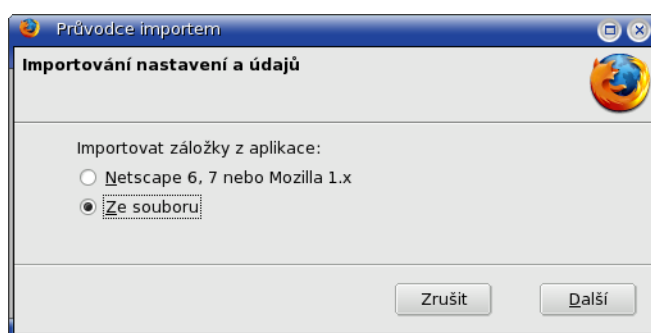
Obrázek 74 Správce záložek

Volbou *Soubor* → *Exportovat* ve správci záložek je otevřeno okno *Export záložek do souboru* (viz *Obrázek 75 Export záložek*). Zde uživatel vybere úložiště souboru vyexportovaných záložek.

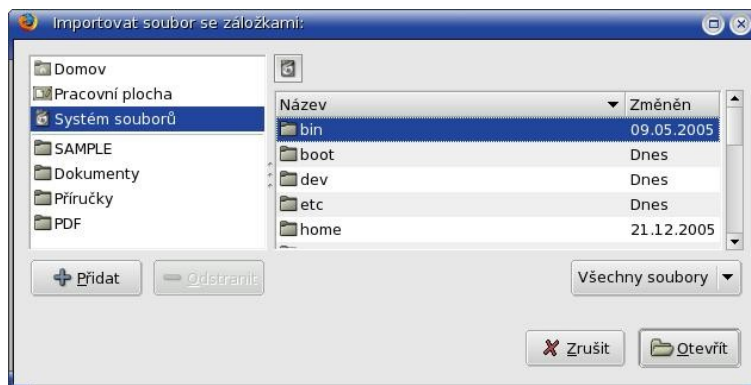
Volbou *Soubor* → *Importovat* ve správci záložek je otevřeno okno Průvodce importem ze souboru (viz *Obrázek 76 Průvodce importem záložek*). V dalším kroku uživatel vybere úložiště souboru záložek (viz *Obrázek 77 Výběr souboru*).

Obrázek 75 Export záložek

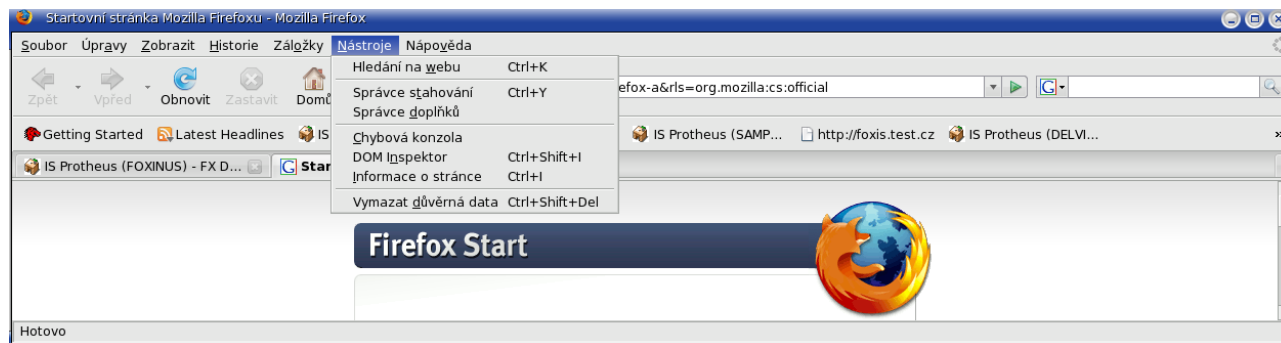
Obrázek 76 Průvodce importem záložek

Obrázek 77 Výběr souboru

5.3.1.6 Nástroje

Volba *Nástroje* obsahuje podvolby *Hledání na webu*, *Správce stahování*, *Správce doplňků*, *Chybová konzola*, *DOM Inspektor*, *Informace o stránce*, *Vymazat důvěrná data* (viz *Obrázek 78 Nabídka Nástroje*). U operačního systému Windows obsahuje nabídka ještě volbu *Možnosti*, po stisknutí této možnosti se dostanete do okna pro nastavení Firefoxu viz kapitola [5.2 Předvolby](#).

Obrázek 78 Nabídka Nástroje

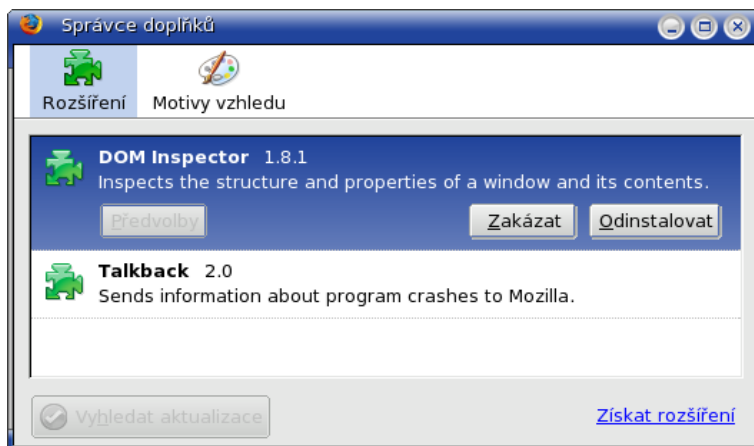
Hledání na webu. Při stisknutí této volby se přesune kurzor do pole *Hledání*. Následně v tomto poli může uživatel zadat téma, které si přeje vyhledat na webu. Lze zvolit i vyhledávač.

Správce stahování. Otevře *Správce stahování*, kde může uživatel vidět aktuální a již skončené stahování souborů.

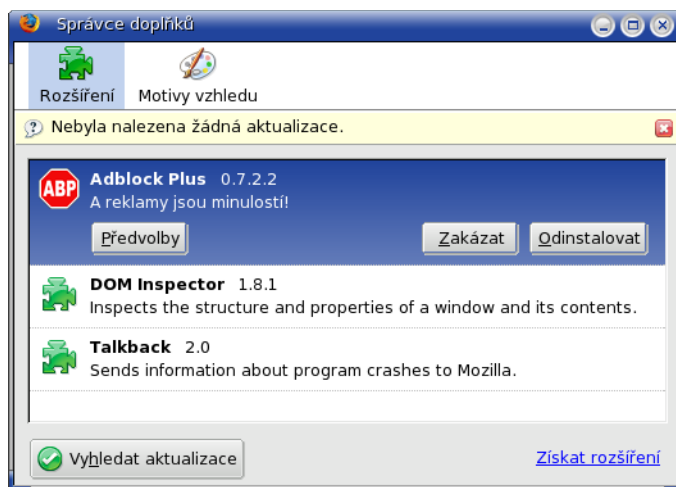
Správce doplňků. Po aktivaci volby *Správce doplňků*, se otevře okno *Správce doplňků*, kde můžete vidět, instalovat, konfigurovat, aktualizovat a odinstalovat všechna rozšíření a motivy vzhledu.

Rozšíření – v části *Rozšíření* (viz *Obrázek 79 Správce doplňků – Rozšíření*) jsou zobrazeny rozšiřující nainstalované moduly, pomocí tlačítek *<Zakázat>* a *<Odinstalovat>* je můžeme spravovat. Pokud si chcete doinstalovat nějaké nové rozšíření klikněte na odkaz *Získat rozšíření*, otevře se nový panel se stránkou Firefox Add-ons, kde si můžete vybrat jakékoliv z dostupných rozšíření. Stačí kliknout na odkaz vybraného rozšíření a poté stisknout *Install now*, poté se spustí okno instalace (viz *Obrázek 84 Instalace rozšíření*) po stisknutí tlačítka *<Instalovat>* bude rozšíření nainstalováno. Po instalaci je nutné Firefox restartovat (viz *Obrázek 85 Instalované rozšíření*). Při dalším startu Firefoxu bude nově nainstalované rozšíření zobrazeno ve správci doplňků, pomocí tlačítka *<Vyhledat aktualizace>* můžete aktualizovat doplňky, jestli je nějaká aktualizace k dispozici (viz *Obrázek 80 Správce doplňků – Rozšíření – Vyhledat aktualizace*).

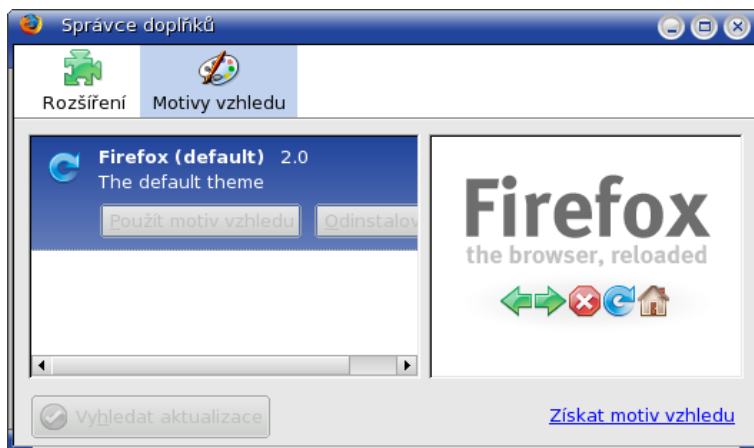
Motivy vzhledu – v části *Motivy vzhledu* (viz *Obrázek 81 Správce doplňků – Motivy vzhledu*) jsou zobrazeny všechny nainstalované motivy vzhledu pomocí tlačítka *<Použít motiv vzhledu>* můžete vybraný motiv aktivovat a nebo pomocí tlačítka *<Odinstalovat>* motiv odinstalovat. Pokud si chcete nainstalovat nějaký nový motiv vzhledu klikněte na odkaz *Získat motiv vzhledu*, otevře se nový panel se stránkou Firefox Add-ons, kde si můžete vybrat jakýkoliv z dostupných motivů vzhledu. Stačí kliknout na odkaz vybraného motivu vzhledu a poté stisknout *Install now*, poté se spustí okno instalace (viz *Obrázek 84 Instalace rozšíření*) po stisknutí tlačítka *<Instalovat>* bude motiv zobrazení nainstalován. Po instalaci je nutné Firefox restartovat (viz *Obrázek 86 Instalace rozšíření – Motiv vzhledu*). Při dalším startu Firefoxu bude nově nainstalovaný motiv vzhledu zobrazen ve správci doplňků, pomocí tlačítka *<Použít motiv vzhledu>* aktivujete nový motiv vzhledu (viz *Obrázek 82 Správce doplňků – nový Motivy vzhledu*) musíte restartovat Firefox, pomocí tlačítka *<Vyhledat aktualizace>* můžete aktualizovat doplňky, jestli je nějaká aktualizace k dispozici.

Obrázek 79 Správce doplňků – Rozšíření

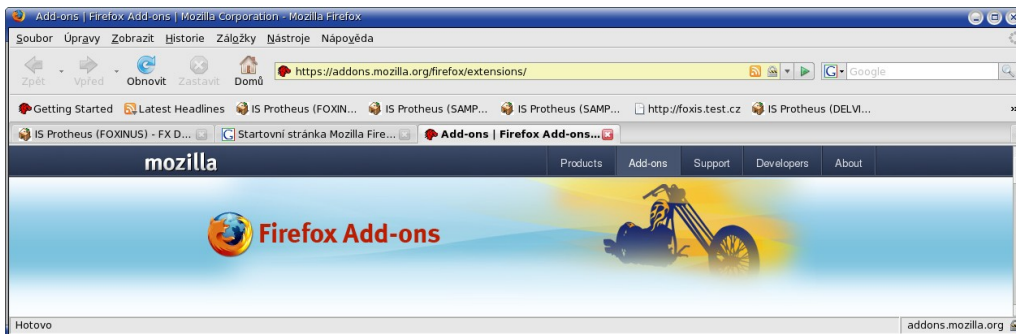
Obrázek 80 Správce doplňků – Rozšíření – Vyhledat aktualizace

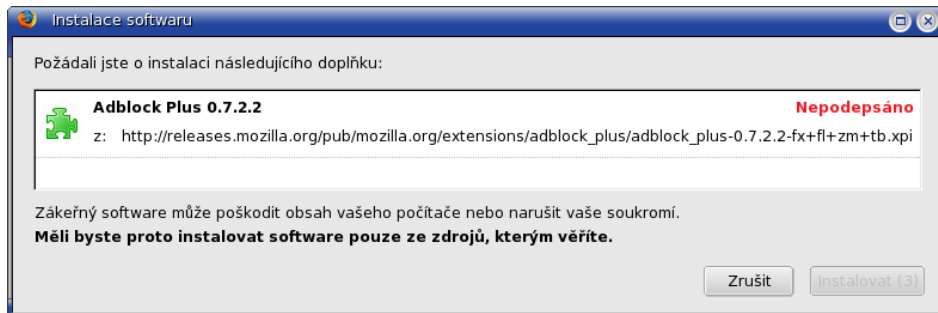
Obrázek 81 Správce doplňků – Motivy vzhledu

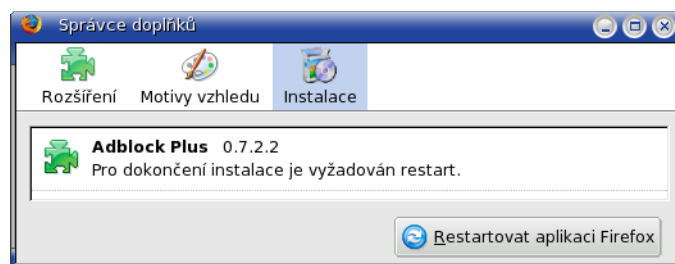
Obrázek 82 Správce doplňků – nový Motivy vzhledu

Obrázek 83 Získat nová rozšíření

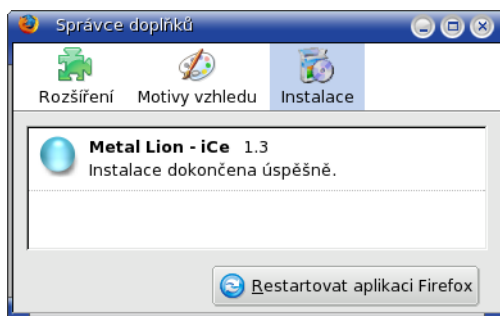

Obrázek 84 Instalace rozšíření

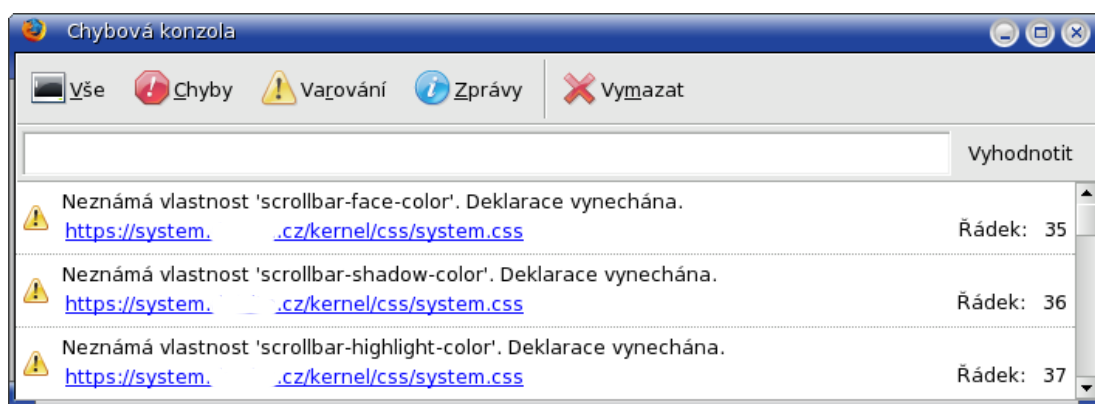
Obrázek 85 Instalované rozšíření

Obrázek 86 Instalace rozšíření – Motiv vzhledu

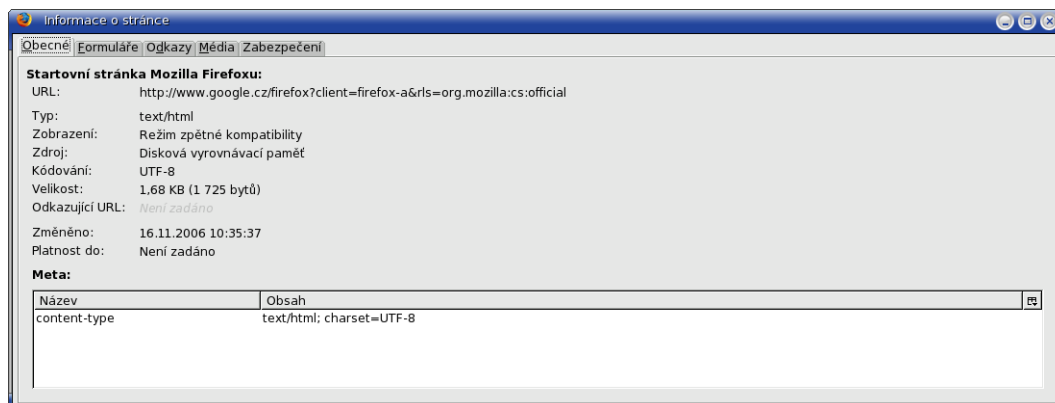
Chybová konzola. Otevře konzolu (viz *Obrázek 87 Chybová konzola*), kde může uživatel hledat příčinu problému s JavaScriptovým kódem. Konzola není pouze JavaScriptová, ale umí zobrazit i chyby v CSS či kódu aplikace samotné. JavaScript je scriptovací jazyk, který je často používán při tvorbě webových stránek. Programátoři používáním tohoto jazyka vytvářejí více interaktivní weby. JavaScript je často používán pro dynamickou kontrolu vyplněných formulářů či stisknutých tlačítek.

Obrázek 87 Chybová konzola

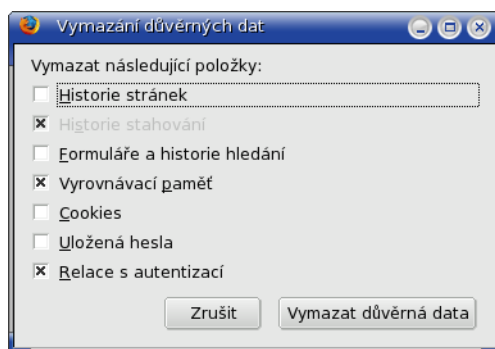
DOM Inspektor. Při instalaci aplikace Mozilla Firefox si může uživatel zvolit i instalaci nástrojů pro webové vývojáře a tak získat DOM Inspektor. Zobrazuje strukturu dokumentu ve stromovém náhledu. Klepnutím na libovolný element se tento element označí v dolním okně. Inspektor rovněž zobrazuje atributy značek, vlastnosti JavaScriptových objektů, rozměry jednotlivých boxů, okraje a další vlastnosti, nabízí i detailní přehled pravidel předpisů stylů, které k aktuálním hodnotám vedly. Inspektor umožňuje upravovat strukturu dokumentu i hodnoty vlastností.

Informace o stránce. Okno *Informace o stránce* (viz *Obrázek 88 Informace o stránce*) zobrazuje rozšířené informace o aktuální webové stránce. Jedná se o typ dokumentu, použité kódování, velikosti či zabezpečení. V tomto dialogu též nalezne uživatel seznamy multimediálních souborů a odkazů, které aktuální stránka obsahuje.

Obrázek 88 Informace o stránce

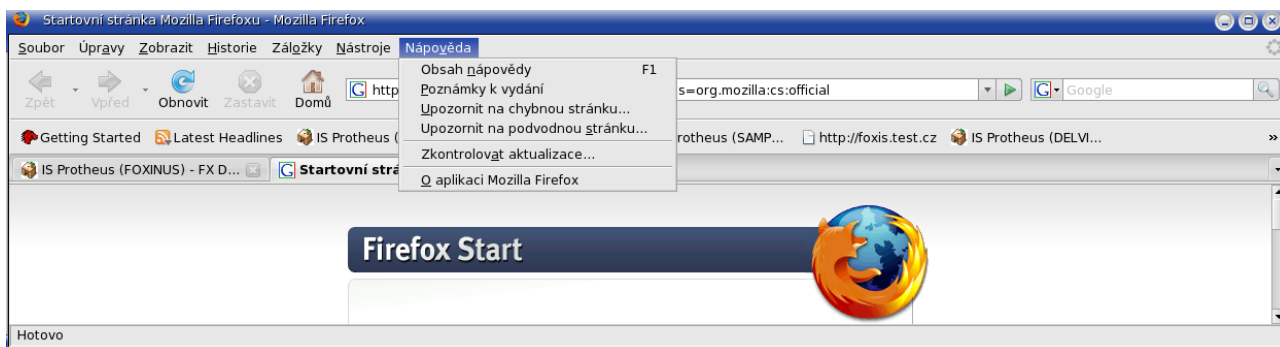
Vymazat důvěrná data. Volba *Vymazat důvěrná data* (viz *Obrázek 89 Vymazání důvěrných dat*) umožňuje jednorázové vymazání důvěrných dat uživatele (*Historie stránek, Historie stahování, Formuláře a historie hledání, Vyrovnávací paměť, Cookies, Uložená hesla, Relace s autentizací*). Nastavení je popsáno v kapitole [5.2.5 Soukromí](#).

Obrázek 89 Vymazání důvěrných dat

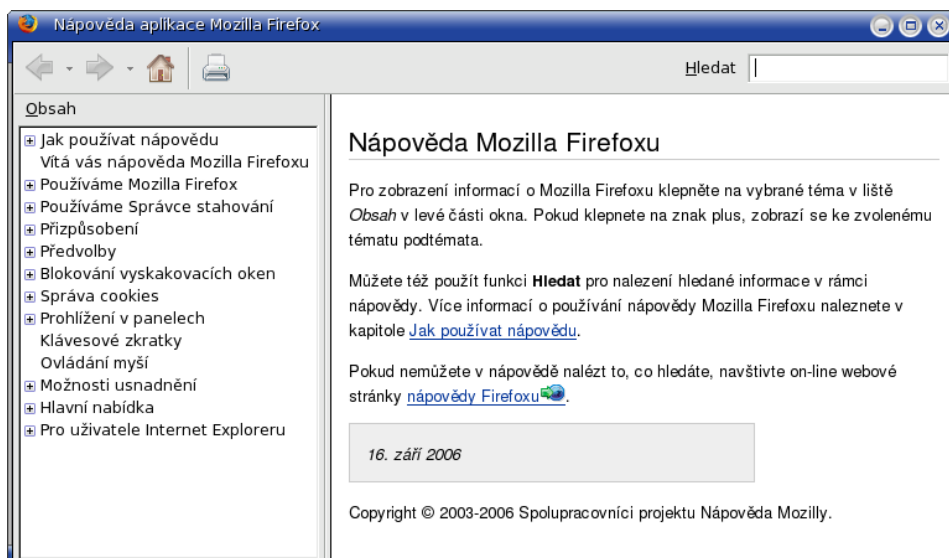
5.3.1.7 Náповěda

Ve volbě *Náповěda* je šest podvoleb – *Obsah náповědy, Poznámky k vydání, Upozornit na chybnou stránku, Upozornit na podvodnou stránku, Zkontrolovat aktualizace, O aplikaci Mozilla Firefox* (viz *Obrázek 90 Nabídka Náповěda*).

Obrázek 90 Nabídka Náповěda

Obsah náповědy. Zobrazí se okno *Náповěda Mozilla Firefoxu* (viz *Obrázek 91 Obsah náповědy*). Náповědu lze vyvolat také klávesovou zkratkou <F1>. V náповědě můžete použít řádek *Hledat*, do kterého zadáte hledaný výraz a v části *Obsah* se změní na část *Hledat*, ve které se zobrazují výsledky hledání. Vyhledávání zrušíte červeným křížkem.

Obrázek 91 Obsah nápovědy

Poznámky k vydání. V daném okně webového prohlížeče se zobrazí webová stránka s informacemi o instalaci, odinstalaci a konfiguraci Firefoxu spolu s důležitými informacemi a upozorněními.

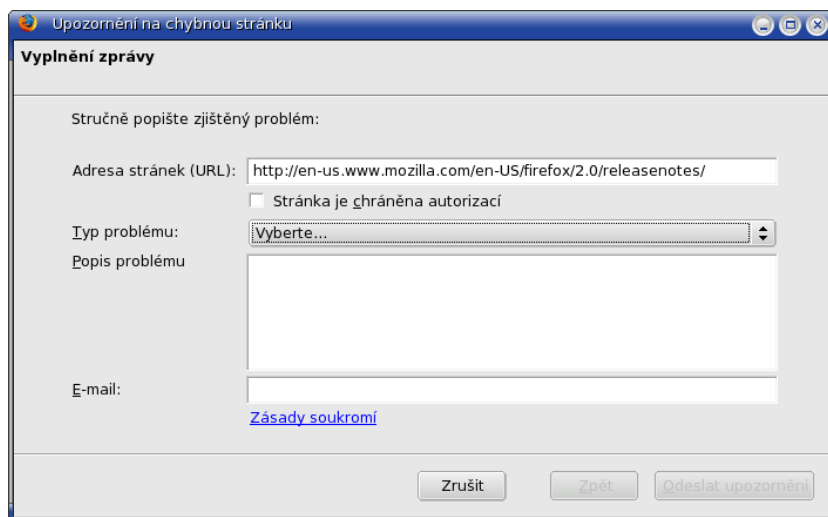

Obrázek 92 Obsah nápovědy

Upozornit na chybnou stránku. Zobrazí se okno *Upozornění na chybnou stránku* (viz *Obrázek 93 Upozornit na chybnou stránku*). Po přečtení a souhlasu s ujednáním (zaškrtnutí políčka) je zpřístupněno tlačítko *<Další>*. Po volbě typu problému (a popsání problému) lze upozornění odeslat (viz *Obrázek 94 Upozornění na chybnou stránku*). Upozorňuje vývojáře na stránky, které se ve Firefoxu nezobrazují korektně nebo odmítnou zobrazit obsah.

Obrázek 93 Upozornit na chybnou stránku

Obrázek 94 Upozornění na chybnou stránku

Upozornit na podvodnou stránku. Volba otevře nový panel (viz *Obrázek 95 Upozornění na podvodnou stránku*). Kde zadáte URL stránku o které se domníváte, že by mohla být podvodná a přidáte komentář. Tato ochrana je ve výchozím nastavení zprostředkována společností Google. Proto budou vámi zadaná data odeslána společnosti Google za účelem vylepšení této služby. Všechna upozornění jsou odeslána anonymně v souladu se *Zásadami ochrany osobních údajů společnosti Google*.

Obrázek 95 Upozornění na podvodnou stránku

Zkontrolovat aktualizace. Volba provede kontrolu dostupných aktualizací (viz *Obrázek 96 Aktualizace nenalezeny*). Pokud jsou k dispozici, jsou nabídnuty k instalaci. Pokud chcete aktualizaci nainstalovat jste požádání o restart Firefoxu, aby mohla být aktualizace nainstalována.

Obrázek 96 Aktualizace nenalezeny

O aplikaci Mozilla Firefox. V okně *O aplikaci Mozilla Firefox* jsou informace o verzi aplikace, zmínka o autorských právech a ochranných známkách (viz *Obrázek 97 O aplikaci Mozilla Firefox*). Stiskem tlačítka *<Autoři a spolupracovníci>* jsou zobrazeny informace o autorském týmu. Tlačítkem *<OK>* je okno uzavřeno.

Obrázek 97 O aplikaci Mozilla Firefox

5.3.2 Klávesové zkratky Mozilla Firefox

Příkazy	Klávesové zkratky
Navigace	
Domů	Alt+Home
Otevřít soubor	Ctrl+O
Zpět	Alt+Šipka vlevo
Vpřed	Alt+Šipka vpravo
Obnovit	F5, nebo Ctrl+R
Zastavit	Esc
Aktuální stránka	
Přejít na stránce dolů	End, nebo Page Down
Přejít na stránce nahoru	Home, nebo Page Up
Informace o stránce	Ctrl+I
Zdrojový kód stránky	Ctrl+U
Tisk	Ctrl+P
Uložit stránku jako	Ctrl+S
Velikost textu: Zmenšit	Ctrl+-
Velikost textu: Zvětšit	Ctrl++
Velikost textu: Normální	Ctrl+0

Úpravy	
Kopírovat	Ctrl+C
Vymout	Ctrl+X
Vymazat	Delete
Vložit	Ctrl+V
Vybrat vše	Ctrl+A
Vyhledat	
Najít	Ctrl+F
Najít další	F3, nebo Ctrl+G
Najít předchozí	Shift+F3
Hledání na webu	Ctrl+K, nebo Ctrl+J
Okna a panely	
Zavřít panel	Ctrl+W
Zavřít okno	Ctrl+Shift+W, nebo Alt+F4
Nový panel	Ctrl+T
Nové okno	Ctrl+N
Další panel	Ctrl+Page Down
Předchozí panel	Ctrl+Page Up
Přesunout panel doleva (když je vybrán)	Ctrl+Šipka doleva
Přesunout panel doprava (když je vybrán)	Ctrl+Šipka doprava
Přesunout panel na začátek (když je vybrán)	Ctrl+Home
Přesunout panel na konec (když je vybrán)	Ctrl+End
Obnovit naposledy zavřený panel	Ctrl+Shift+T
Volba panelu (1 až 8)	Alt+(1 až 8)
Volba posledního panelu	Alt+9
Nástroje	
Přidat stránku do záložek	Ctrl+D
Panel záložek	Ctrl+B
Prohlížení kurzorem	F7
Správce stahování	Ctrl+Y
Panel historie	Ctrl+H
Ostatní	
Vymazání vybrané položky zadané do formuláře	Del
Celá obrazovka	F11
Zvolení adresního řádku	Alt+D, nebo F6, nebo Ctrl+L

6 Typická řešení

Tato kapitola obsahuje několik vybraných pracovních postupů, se kterými se uživatel při práci s aplikací *Mozilla Firefox* setká. Není to podrobný popis všech funkcí, ale jsou zde popsány jednak nejběžnější pracovní postupy nebo naopak takové postupy, se kterými se uživatel setká zřídka a které autoři doporučují zvolit. Detailní popis všech funkcí může být v kapitole [5 Popis webového prohlížeče Mozilla Firefox](#). Pracovní postupy v uvedených příkladech použití jsou členěny následovně:

Název v nadpisu druhé úrovně – název, definice úkolu nebo situace k řešení.

Předpoklad – je-li třeba předem vyjít z nějaké skutečnosti či odvolání na jiný již řešený úkol, v jaké situaci se řešení použije.

Řešení – sled postupů, které je třeba zvolit, aby došlo ke splnění požadovaného úkolu.

Podrobný popis – popis, popř. odkaz na umístění podrobného popisu ve struktuře [Číslo kapitoly Název kapitoly](#).

Ilustrační obrázek – podle potřeby přiložen vysvětlující doprovodný obrázek z aplikace.

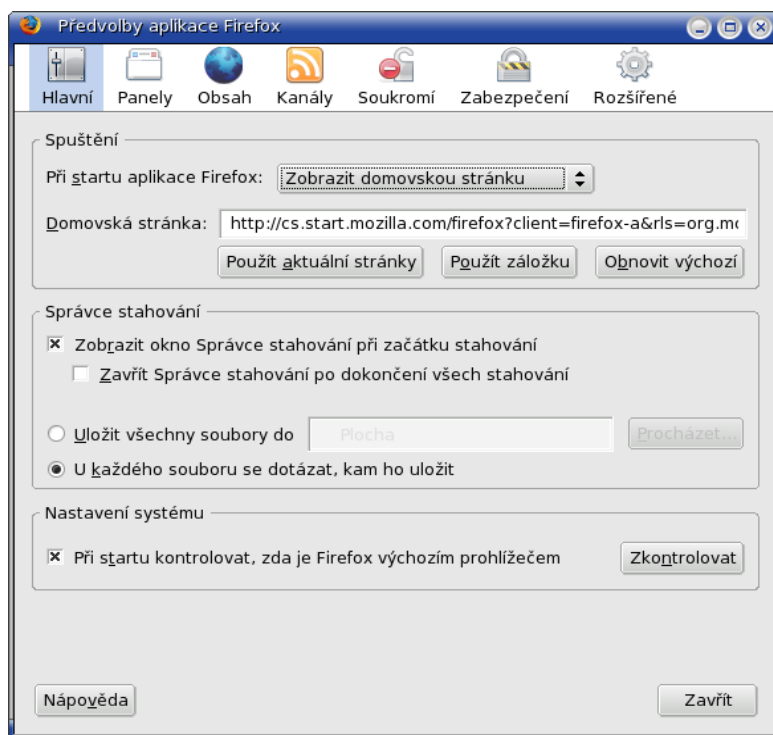
6.1 Rozšířená domovská stránka

Domovská stránka není omezena pouze na jednu stránku. Lze nastavit právě otevřené panely prohlížeče jako rozšířenou domovskou stránku. Při dalším spuštění prohlížeče se uživateli pak automaticky všechny tyto panely otevřou.

Předpoklad – v okně aplikace Mozilla Firefox otevřeno několik panelů.

Řešení – provést nastavení v předvolbách, volba *Úpravy* → *Předvolby* → *Hlavní*, v části *Spuštění* stisknout tlačítko *<Použít aktuální stránky>*. Jako domovská stránka se uživateli nastaví právě otevřené panely prohlížeče.

Podrobný popis – viz kapitola [5.2.1 Hlavní](#) odstavec [Spuštění](#).

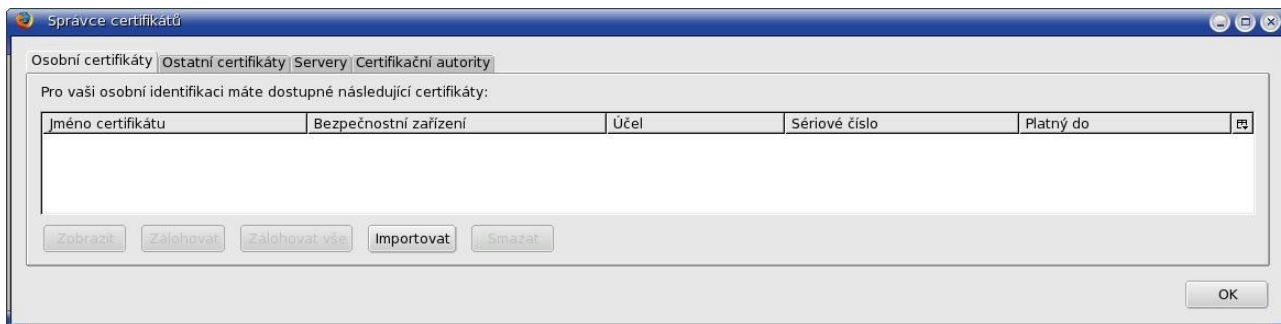
Obrázek 98 Rozšířená domovská stránka

6.2 Import certifikátu v Mozilla Firefox verze 2.0 (Linux)

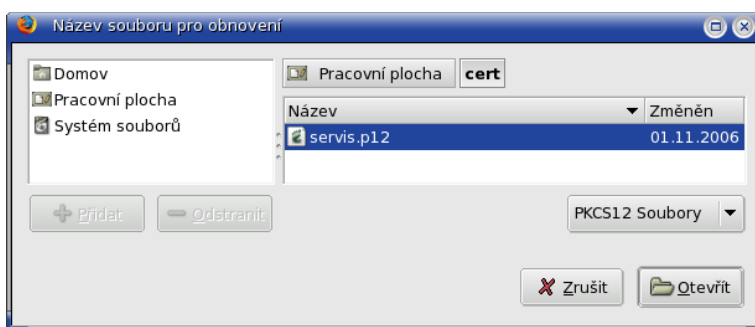
Předpoklad - certifikát pro uživatele vystavený CÚ umístěný v datovém úložišti uživatele.

Řešení - provést import certifikátu nastavením v předvolbách, volba *Úpravy* → *Předvolby* → *Rozšířené* → karta *Šifrování*, v části *Certifikáty* stisknout tlačítko <Certifikáty>. V okně *Správce certifikátů* stisknout tlačítko <Importovat>, v úložišti označit soubor a otevřít. Po zadání správného hesla je certifikát naimportován.

Podrobný popis - viz kapitola [5.2.7.4 Šifrování](#) odstavec [Certifikáty](#).

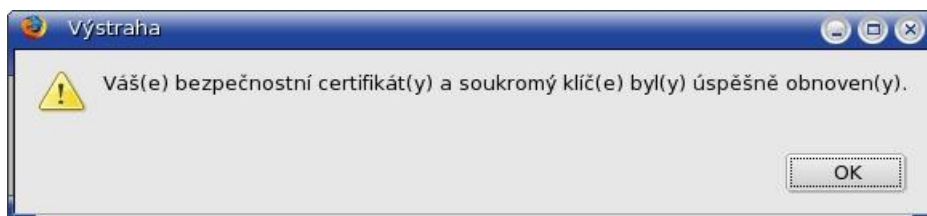
Obrázek 99 Správce certifikátů – Importovat

Obrázek 100 Úložiště certifikátu uživatele

Obrázek 101 Zadání hesla certifikátu

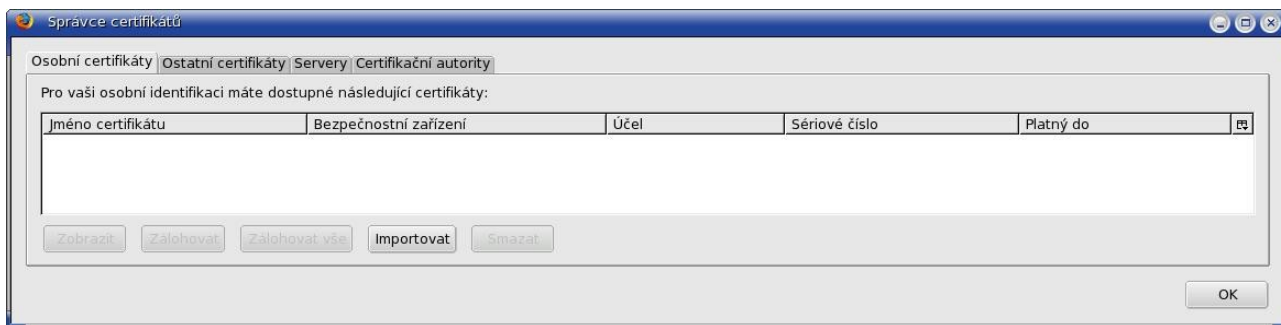
Obrázek 102 Úspěšný import certifikátu

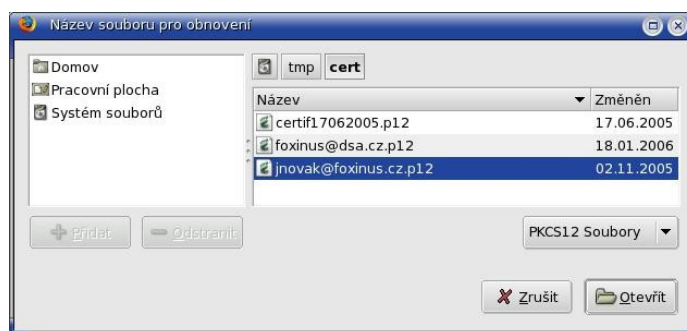
6.3 Import certifikátu v Mozilla Firefox verze 1.5.0.3 (Linux)

Předpoklad – certifikát pro uživatele vystavený CÚ umístěný v datovém úložišti uživatele.

Řešení – provést import certifikátu nastavením v předvolbách, volba *Úpravy* → *Předvolby* → *Rozšířené* → karta *Zabezpečení*, v části *Certifikáty* stisknout tlačítko *<Certifikáty>*. V okně *Správce certifikátů* stisknout tlačítko *<Importovat>*, v úložišti označit soubor a otevřít. Po zadání správného hesla je certifikát naimportován.

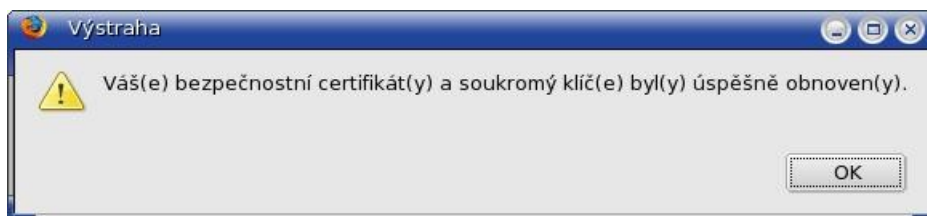
Obrázek 103 Správce certifikátů – Importovat

Obrázek 104 Úložiště certifikátu uživatele

Obrázek 105 Zadání hesla certifikátu

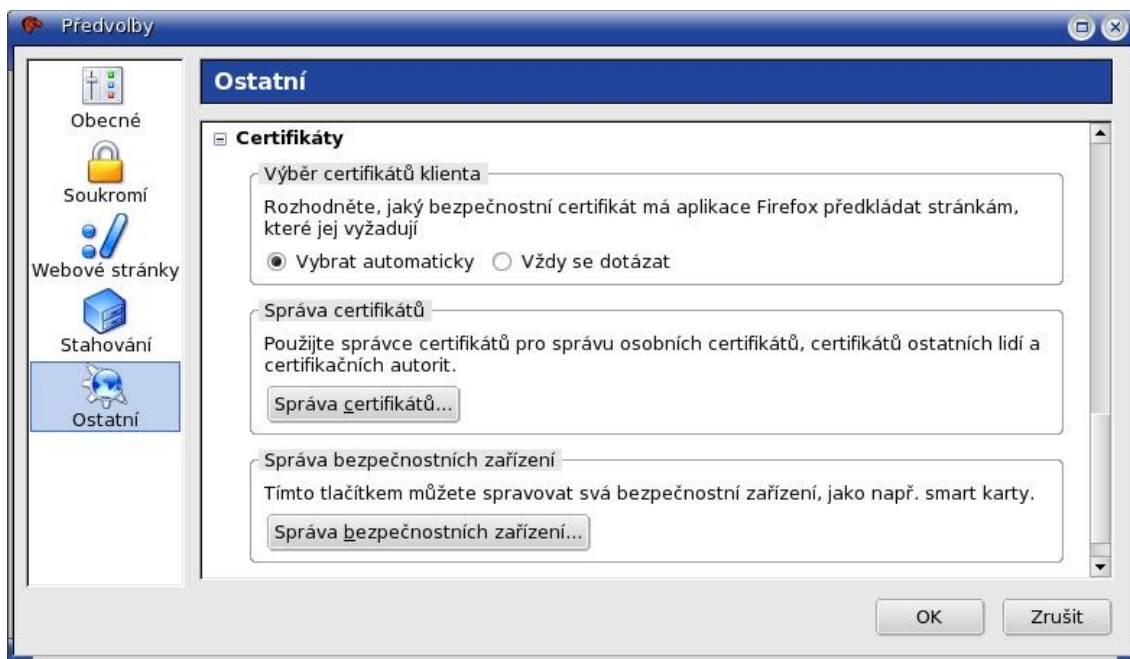
Obrázek 106 Úspěšný import certifikátu

6.4 Import certifikátu v Mozilla Firefox verze 1.0.4 (Linux)

Import certifikátu v Mozilla Firefox verze 1.0.4 je totožný s importem ve verzi 1.5.0.3, liší se pouze vzhled okna *Předvolby – Správa certifikátů* a jeho umístění pod nástrojem *Ostatní*.

Předpoklad – certifikát pro uživatele vystavený CÚ umístěný v datovém úložišti uživatele.

Řešení – provést import certifikátu nastavením v předvolbách, volba *Úpravy* → *Předvolby* → *Ostatní*, v části *Certifikáty – Správa certifikátů* stisknout tlačítko *<Správa certifikátů>*. V okně *Správce certifikátů* stisknout tlačítko *<Importovat>*, v úložišti označit soubor a otevřít. Po zadání správného hesla je certifikát nainportován.

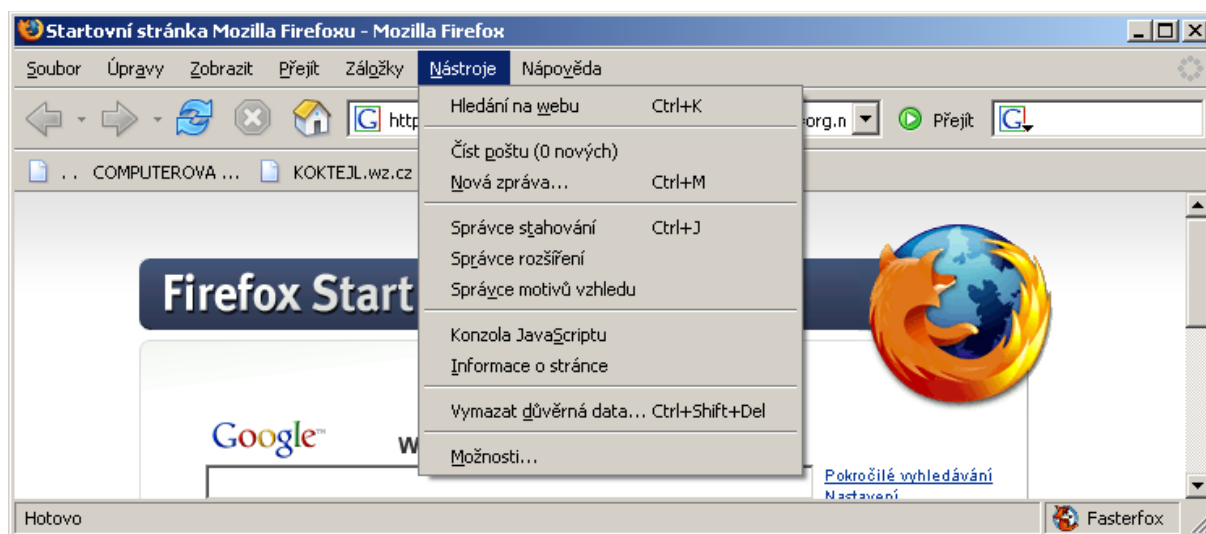
Obrázek 107 Předvolby Mozilla Firefox verze 1.0.4

6.5 Import certifikátu v Mozilla Firefox verze 1.5.0.3 (Windows)

Import certifikátu v Mozilla Firefox verze 1.5.0.3 (Windows) je totožný s importem ve verzi 1.5.0.3 (Linux), liší se pouze umístění okna *Předvolby – Správce certifikátů*, které se jmenuje *Možnosti* a je umístěno pod volbou *Nástroje → Možnosti*.

Předpoklad – certifikát pro uživatele vystavený CÚ umístěný v datovém úložišti uživatele.

Řešení – provést import certifikátu nastavením v předvolbách, volba *Nástroje → Možnosti → Rozšířené* → karta *Zabezpečení*, v části *Certifikáty – Správa certifikátů* stisknout tlačítko *<Správa certifikátů>*. V okně *Správce certifikátů* stisknout tlačítko *<Importovat>*, v úložišti označit soubor a otevřít. Po zadání správného hesla je certifikát nainportován.

Obrázek 108 Předvolby Mozilla Firefox verze 1.5.0.3 (Windows)

7 Návody a tipy

7.1 Detailní popis problémů s návody, jak je řešit

7.1.1 Co dělat, když do Firefoxu nejde nainstalovat rozšíření

Čas od času se některému uživateli [Firefoxu](#) při pokusu o instalaci doplňku zobrazí hlášení "Instalace software je v současnosti zakázána." s odkazem do dialogu Možnosti, kde ji má povolit. Tam však pro tyto účely nic není, takže to ve výsledku působí dosti zmateně. Na povolení instalace se musí trochu jinak. Zadejte do adresního řádku "about:config" (bez uvozovek), v seznamu vyhledejte předvolbu xpinstall.enabled a pomocí pravého tlačítka myši změňte její hodnotu z false na true.

7.1.2 Co dělat, když Firefox nejde spustit

Občas si někdo stěžuje, že mu [Firefox](#) odmítá naběhnout. Poklepe na ikonku a nic. Jak v podobných případech postupovat? Nejčastěji uživatelé tvrdí, že prohlížeč reinstalovali a problém trvá. Zde je základní chyba. V takových 90% není chyba v instalaci prohlížeče, ale v [uživatelském profilu](#).

Čím se může takový profil poškodit? Možností je celá řada – instalací špatně napsaného rozšíření, neodbornou manipulací s profilem, výpadek proudu a tím poškození některých souborů v profilu apod. Když uživatel spustí [Firefox](#) s takto poškozeným profilem, žádné okno prohlížeče se nezobrazí. Pokud spustíte Správce úloh, nejčastěji vidíte spuštěný proces firefox.exe. Prohlížeč se zkrátka někde zasekl.

Jak sjednat nápravu?

V lepším případě je problém na straně některého z nainstalovaných rozšíření. Jestli tomu tak je zjistíte spuštěním Firefoxu v safe módu. V nabídce *Start -> Programy* naleznete odkaz na spuštění Firefoxu. Hned vedle je druhý odkaz, který nese označení "Safe mód". Spustíte jej.

Další možností je spustit Firefox v safe módu přes příkazovou řádku. Přejděte do adresáře s nainstalovaným Firefoxem (tam kde je firefox.exe, nejčastěji v cestě C:\Program Files\Mozilla Firefox) a proveďte jeho spuštění s parametrem "-safe-mode" tj. firefox.exe -safe-mode.

Důležitá poznámka: Před spuštěním se ujistěte ve *Správci úloh*, že Firefox není spuštěn (byť se zasekl na pozadí). Vyhledejte proces firefox.exe. Pokud není, je vše v pořádku. V opačném případě jej označte a ukončete (tlačítko Ukončit proces).

Pokud prohlížeč naběhne, problém je na straně některého z nainstalovaných rozšíření. Zkuste je postupně odinstalovávat a zkoušet, zda po odinstalaci konkrétního rozšíření již Firefox naběhne. To vyzkoušíte tak, že Firefox v safe módu ukončíte a pokusíte se Firefox spustit klasicky poklepáním na ikonku. Tím zjistíte problematické rozšíření.

Pokud odinstalujete všechna rozšíření a problém trvá, je nejspíš profil poškozen jinde a bude potřeba vytvořit nový profil. Tento případ se týká i těch z vás, kterým nejde Firefox spustit a žádná rozšíření neinstalovali.

Prvně se opět ujistěte, že Firefox není spuštěn (viz důležitá poznámka výše). Přesuňte [uživatelský profil](#) na jiné místo na disku. Když se nyní pokusíte Firefox spustit, na 95% uspějete. Nyní zbývá otázka, jak obnovit data z poškozeného profilu, který jste přesunuli pryč. Prvně opět ukončete Firefox.

Každý soubor v profilu uskládá určité informace. Z poškozeného profilu si uživatel nejčastěji přeje obnovit záložky (soubor bookmarks.html). Dále dost často hesla (signons.txt a key3.db), historii

(history.dat) či již vyplněné formuláře funkce automatické doplnění (formhistory.dat). Pokud potřebujete obnovit jiné specifické věci, doporučuji nahlédnout do článku [Soubory v profilu aplikací Mozilla](#), kde se dozvíte, který soubor (např. pro certifikáty) je potřeba obnovit. Rozhodně nedoporučuji snažit se obnovit rozšíření či soubory, které si Firefox generuje sám.

Poznámka: Uváděné soubory zahrnují soubory, které používá Firefox 1.0.x a Firefox 1.5.0.x. Jakékoliv další verze Firefoxu mohou například pro ukládání záložek používat jiné soubory.

Uvedené soubory (resp. data), které chcete obnovit, zkopírujte do nově vytvořeného profilu a přemažte ty nově vytvořené. Spusťte Firefox a měli byste mít k dispozici opět svá data a funkční Firefox.

7.1.3 Co dělat, když Firefox nejde spustit s používaným profilem

Někdy se vám po pádu [Firefoxu](#) může stát, že po opětovném spuštění se místo prohlížeče spustí Správce profilů. Když pak chcete spustit Firefox s konkrétním profilem, nezdaří se to a Firefox oznamuje, že profil je používán. Čím to?

Aby si Firefox udržel přehled o tom, který profil je používán, vytváří si po spuštění v [uživatelském profilu](#) dočasný soubor parent.lock. Pokud je tento soubor v uživatelském profilu, nedovolí Firefox jeho používání jinou verzí Firefoxu (ano, lze mít spuštěné dvě různé verze Firefox).

Když Firefox spadne, často po sobě nestihne tento soubor odstranit. Po opětovném spuštění si Firefox myslí, že profil je někým používán. Proto jej nedovolí použít a nabídne Správce profilů pro vytvoření nového.

Řešení tohoto problému je snadné. Ukončete Správce profilů, ve Správci úloh Windows se ujistěte, že Firefox neběží na pozadí (proces firefox.exe) tj. běží, ale zaseknul se. Pokud ano, označte jej a ukončete klepnutím na tlačítko Ukončit proces. V [uživatelském profilu](#) následně vymažte soubor parent.lock. Nyní by měl jít.

7.1.4 Co dělat, když po nekorektním ukončení aplikace Mozilla „zmizí“ data

Pokud patříte k těm méně šťastným, patrně se vám již mohlo stát, že po nenadálém výpadku proudu a opětovném startu operačního systému jste neviděli svá data. Záložky, historie, kontakty, pošty... to vše mohlo být rázem "pryc". V té chvíli si asi člověk uvědomí, že to zálohování není vlastně tak špatná věc, ale na to je již pozdě. Co v takové situaci dělat?

Prvně se nevyplatí panikařit, protože [uživatelský profil](#), kam si aplikace Mozilla ukládají svá data, nezmisí z disku jen tak. Většinou se poškodí jen nějaký ten konfigurační soubor a důležitá data zůstanou v pořádku. Dříve než budete dělat nějakou úpravu, **proved'te zazálohování profilu**. Jednoduše jej zkopírujte na jiné místo na disku. Kde jej naleznete, to se dozvíte v [jiném zdejším příspěvku](#). Druhou možností je celý profil přesunout jinam a začít tzv. nanovo. To znamená, že si [vytvoříte nový profil](#) a do něj pak budete obnovovat důležitá data z toho starého.

Příčiny toho, že aplikace Mozilla přestane vidět uživatelská data, bývají v zásadě dvojí. Buď dojde k poškození některého souboru (např. se záložkami) nebo se poškodí hlavní konfigurační soubor prefs.js, která například obsahuje informace o poštovních účtech či složkách s kontakty.

Před jakoukoliv další manipulací ukončete aplikaci Mozilla.

Pokud obnovujete po havárii [Firefox](#), pravděpodobně vás zajímají hlavně záložky a hesla. Pakliže nevidíte své záložky a používáte Firefox 1.5 či vyšší, naleznete jejich zálohy v podadresáři bookmarksbackup. Více v [samostatném příspěvku](#). Informace o tom, jak obnovit hesla, naleznete v [jiném příspěvku](#). Pokud vás zajímají jakákoliv jiná data, nahlédněte do [článku s přehledem souborů profilu](#). V případě poškození některého souboru (např. s historií) vám však bohužel nepomůže ani svěcená voda.

V případě [Thunderbirdu](#) jde primárně o obnovu pošty a složek s kontakty. Informaci o nich bývají bohužel právě v souboru prefs.js, který bývá výpadky nejčastěji poškozen. Jeho restaurace by byla pro laika obtížná, a proto zde doporučuji [vytvořit si nový uživatelský profil](#) a do něj přesunout data z toho starého. O tom, jak přesouvat poštu z jednoho profilu do druhého, [jsem zde již hovořil](#).

U kontaktů to bude v případě poškození souboru prefs.js obtížnější. Pokud jste měli všechny kontakty uloženy ve výchozích složkách s kontakty, které se v Adresáři jmenují Osobní složky a Sebrané kontakty, postačí vám ze starého profilu do toho nového zkopírovat soubory abook.mab a history.mab. V opačném případě doporučuji následující postup:

Otevřete konfigurační soubor prefs.js v novém uživatelském profilu. Pro každý nalezený soubor s příponou mab přidejte na konec konfiguračního souboru následující řádky:

```
user_pref("ldap_2.servers.[název].description", "[jméno složky]");
user_pref("ldap_2.servers.[název].dirType", 2);
user_pref("ldap_2.servers.[název].filename", "[soubor.mab]");
user_pref("ldap_2.servers.[název].isOffline", false);
user_pref("ldap_2.servers.[název].protocolVersion", "2");
```

Místo [název] složte libovolné slovo bez diakritiky, mezer apod. Např. "mojekontakty". Pokud obnovujete více složek s kontakty, musí být každá složka jinak pojmenována. Je v zásadě jedno jak je pojmenujete. Jedná se o interní pojmenování programu. Název složky uvedete místo [jméno složky]. Pokud editujete konfigurační soubor v jiném kódování než UTF-8, pak po spuštění Adresáře budou mít jednotlivé adresáře špatně zobrazené diakritické znaky ve svém názvu. To snadno vyřešíte přejmenováním na správné jméno. Poslední věcí je pak určení souboru s kontakty. Ten napíšete místo [soubor.mab]. Výsledné řádky pak mohou vypadat třeba následujícím způsobem:

```
user_pref("ldap_2.servers.moje.description", "Mé kontakty");
user_pref("ldap_2.servers.moje.dirType", 2);
user_pref("ldap_2.servers.moje.filename", "abook-2.mab");
user_pref("ldap_2.servers.moje.isOffline", false);
user_pref("ldap_2.servers.moje.protocolVersion", "2");
```

Podle názvu souboru s příponou mab většinou nepoznáte, jaké kontakty v něm máte. Zvláště, pokud máte více složek s kontakty. Jejich pojmenování většinou bývá ve formátu abook-[číslo].mab. Jak jsem však již řekl, na pojmenování nezáleží. Složky můžete přejmenovat následně v Adresáři.

Pokud se vše zadařilo, měli byste mít po spuštění znovu přístupnou poštu a kontakty. Pakliže se vám náhodou některý ze souborů s kontakty poškodil, doporučuji jeho [obnovu podle návodu](#).

7.1.5 Co dělat, když ve Firefoxu nejdou ukládat webové stránky či obrázky

Pokud máte problém s ukládáním webových stránek či obrázků ve [Firefoxu](#), existuje poměrně jednoduchá pomoc. Ukončete prohlížeč, přejděte do [uživatelského profilu](#) a odstraňte z něj soubor downloads.rdf. Že jde o problém právě s tímto souborem, který je poškozen, dost často poznáte tak, že si spustíte Konzolu JavaScriptu (v hlavní nabídce pod Nástroje -> Konzola JavaScriptu) a uvidíte v ní chybová hlášení spojená s tímto souborem. Pokud odstranění souboru nepomůže, doporučuji vyzkoušet [safe mód Firefoxu](#) a v krajním případě [nový uživatelský profil](#).

7.1.6 Co dělat, když se ve Firefoxu nezobrazují obrázky či u nich nefungují animace

Pokud jste se dostali do stavu, kdy se vám nezobrazují obrázky či nefungují korektně animace obrázků, určitě se vám bude hodit následující popis, který vám pomůže váš problém vyřešit.

Když se nezobrazují obrázky

Prvně se ujistěte, zda máte zobrazování obrázků povoleno. V hlavní nabídce zvolte Nástroje -> Možnosti a v zobrazeném dialogu zvolte sekci Obsah, kde se přesvědčte, že máte zaškrtnutou volbu Načíst obrázky. Hned pod ní je doplňující volba pouze ze stejného serveru, kterou nechte odškrtnutou. Vedle volby Načíst obrázky je tlačítko Výjimky. Klepněte na něj a v zobrazeném dialogu se přesvědčte, zda zde neblokuje obrázky z některého serveru, ze kterého nechcete. Případně sjednejte nápravu.

Častým důvodem nezobrazování obrázků bývá též jejich blokování firewallem. Pokud máte nějaký nainstalovaný, přesvědčte se, zda obrázky neblokuje. Místo zablokovaných obrázků na webové stránce se často zobrazují informace, že obrázek byl firewallem zablokován.

Dalším častým důvodem nezobrazování některých obrázků jsou chybně nastavená pravidla pro blokování webového obsahu u nainstalovaných rozšíření [AdBlock](#) či [AdBlock Plus](#). Podívejte se do nastavených filtrů, zda některý z nich neblokuje obrázky na stránce, kde je blokovat nechcete.

Občas se může stát, že zdrojem problému v podobě nezobrazování obrázků je některé z nainstalovaných rozšíření. Spusťte tedy [Firefox v safe módu](#) a zjistěte, zda není příčinou problému některé z nainstalovaných rozšíření.

Pokud se stále nedaří, přesvědčte se na [konfigurační stránce about:config](#), zda není volba network.http.pipelining nastavena na hodnotu true. Pokud ano, proveďte přepnutí na false. Pozor na to, zda tuto volbu nemáte nastavenou v konfiguračním souboru [user.js](#). Pokud nepomůže, proveďte vymazání vyrovnávací paměti (diskové cache) a cookies. To provedete volbou Nástroje -> Vymazat důvěrná data v hlavní nabídce.

Občas se může stát, že stránka je chybně napsaná a v cestě k obrázku jsou místo správného lomítka "/" uváděno zpětné lomítko ("\"), což je chyba a Firefox obrázek v takové cestě nezobrazí. Druhým důvodem nezobrazení obrázku může být to, že cesta k němu ukazuje přímo na lokální disk. Takové odkazy mají formát `file:///c:/subdir/file.ext.`

V případě, kdy selžou všechny uvedené možnosti (velmi zřídka), doporučuji [vytvořit nový uživatelský profil](#).

Když se obrázky neanimují

Když se neanimují obrázky, které by se normálně animovat měly, platí většina pravidel uvedených výše. Zdrojem těchto problémů může být firewall, špatně nastavený Firefox či některé nainstalované rozšíření. Další možností je volba image.animation_mode na [konfigurační stránce about:config](#), která by měla být nastavena na hodnotu "normal".

7.1.7 Co dělat, když se ve Firefoxu přestanou korektně zobrazovat stránky

Po aktualizaci [Firefoxu](#) či prostě jen tak z ničeho nic se vám přestanou zobrazovat webové stránky korektně. Čím to může být způsobeno a jak to řešit? Problém je s největší pravděpodobností způsoben ignorováním stylů. Prvně se přesvědčte, zda pod nabídkou Zobrazit -> Styl stránky nemáte aktivovanu volbu Bez stylu. Další možností je, že jste omylem zakázali zobrazování stylů pomocí rozšíření typu [Web Developer](#). Pokud nepomůže ani jedna z těchto rad, s největší pravděpodobností pomůže vymazání diskové vyrovnávací paměti. Tu provede v hlavní nabídce pod Nástroje -> Možnosti, v dialogu zvolte Soukromí, klepněte na panel Vyrovnávací paměť a zde naleznete tlačítko Vymazat diskovou vyrovnávací paměť.

Poznámka: Výše uvedený postup je platný pro Firefox 1.5. Pokud používáte Firefox 2.0, naleznete volbu na vymazání diskové vyrovnávací paměti v dialogu Možnosti pod Rozšířená -> Síť a zde je tlačítko Nyní vymazat.

Pakliže nepomůže ani vymazání diskové paměti, je chyba v některém z nainstalovaných rozšíření.

7.1.8 Co dělat, když si Firefox nepamatuje nastavení lišt?

Nastavíte si vlastní uspořádání lišt [Firefoxu](#) a on je po opětovném spuštění nastaví zpět do výchozího stavu. Jak tento problém vyřešit?

Vypněte Firefox a přejděte do [uživatelského profilu](#). Zde vymažte soubor localstore.rdf. Nyní by mělo být vše v pořádku a Firefox by si měl nastavení lišt pamatovat.

7.1.9 Co dělat, když se Firefox svévolně spouští

Občas nějaký uživatel hlásí problém, že se mu [Firefox](#) svévolně spouští. Dost často tento problém bývá doprovázen snahou o přístup na vzdálený server na port 3460. Co je příčinou? Jednoduše má zavirovaný počítač. Nejčastěji se jedná o trojan Backdoor BDS/PoisonIvy.20.A (či jeho jinou variantu). Několik návodů na jeho odstranění naleznete v [Knowledge Base MozillaZine](#).

7.1.10 Co dělat, když ve Firefoxu nefungují automatické aktualizace

Zvolíte Nápověda -> Zkontrolovat aktualizace a přestože před pár dny vyšla aktualizace [Firefoxu](#), zobrazí se vám pouze hlášení "AUS: Chybný aktualizací XML soubor (200)". Co s tím?

Řešení tohoto problému bývá většinou snadné. Nejčastější příčinou je, že jste aktuálně v offline režimu. Podívejte se v hlavní nabídce Soubor, zda nemáte zaškrtnutu volbu Pracovat offline. Pokud ano, odškrtněte ji a mělo by být vše v pořádku. Druhým zdrojem problémů bývá chybně nakonfigurovaný firewall, který občas, ač je v něm Firefox povolen, odmítá propustit automatické aktualizace. Zkontrolujte jeho nastavení.

Uvedený popis se týká též [Thunderbirdu](#), který má stejný systém automatických aktualizací.

7.1.11 Co dělat, když ve Firefoxu nejde přehrát video

Poskytování streamovaného videa na Internetu je dnes již běžnou věcí. Příkladem může být [Idnes TV](#) či [ČT24](#). Uživatelé stačí webový prohlížeč a může sledovat svoji oblíbenou TV stanici či si přehrát legrační video přímo na webové stránce. Co však dělat, pokud video ve [Firefoxu](#) nelze přehrát?

Prvně je dobré si uvědomit, že video nepřehrává webový prohlížeč. K přehrávání videa použijte program na přehrávání videa, který máte nainstalovaný v systému. Nejčastěji jsou pro tyto účely používány přehrávače [Windows Media Player](#), [Real Player](#) či [Quicktime](#). Prohlížeč komunikuje s přehrávačem skrze zásuvný modul (plugin), který program na přehrávání videa nainstaluje při své instalaci do systému či přímo do podsložky plugins ve složce s nainstalovaným Firefoxem (nejčastěji C:\Program Files\Mozilla Firefox). Firefox pak po svém spuštění na detekuje nainstalované zásuvné moduly a ty v případě potřeby použije.

Pokud narazíte na stránku, kde vám nejde přehrávat video, poohlédněte se na stránce po informaci, jaký přehrávač je pro přehrávání potřeba. Na každé slušné stránce je tato informace uvedena. Většinou se místo okna s přehrávačem zobrazí okno s odkazem "klepněte pro získání zásuvného modulu", ale po klepnutí vám služba Mozilla Update nepomůže a odkáže vás na manuální stažení a instalaci požadovaného přehrávače.

Detekce problému

Prvně se ujistěte, zda potřebný program máte nainstalovaný. Pokud ne, nainstalujte jej. Po ukončení Firefoxu a jeho opětovném spuštění budete moci video na stránce bez problémů přehrávat. V případě, že máte přehrávač nainstalovaný a video přesto nepřehrává, zadejte do adresního řádku adresu **about:plugins**, čímž se vám zobrazí stránka s nainstalovanými zásuvnými moduly. Pokud

modul v seznamu naleznete, [vyzkoušejte safe mód](#) prohlížeče. Pokud v seznamu není, prohlížeč přehrávač nenalezl.

Alternativní způsob, jak otestovat prohlížeč, zda korektně spolupracuje s přehrávači, skýtají následující testy:

- [Windows Media Player](#)
- [Real Player](#)
- [Quicktime](#)

Pokud test přehrávání selže, postupujte dle potřebného programu.

Jak vyřešit nepřehrávající video ve Windows Media Playeru (WMP)

Pokud se vám nepřehrává video, které by se mělo přehrávat ve Windows Media Playeru, postupujte dle níže uvedených bodů, dokud nebudete úspěšní.

- Z adresáře s nainstalovaným (nejčastěji C:\Program Files\Windows Media Player) zkopírujte soubory npdsplay.dll, npdrm2.dll a npwmsdrm.dll do podadresáře plugins v adresáři s nainstalovaným Firefoxem (nejčastěji C:\Program Files\Mozilla Firefox). Následně restartujte Firefox.
- Pokud uvedené soubory nemůžete nalézt, nainstalujte si [Windows Media Player Plug-in for Netscape Navigator](#). Tento plugin by vám měl do adresáře s nainstalovaným doplnit potřebné soubory.
- Reinstalujte Windows Media Player. [Ke stažení](#).
- Stáhněte si potřebné soubory z neoficiálního zdroje. Ke stažení: [npdsplay.dll](#), [npwmsdrm.dll](#) a [npdrm2.dll](#).

Pokud selže tento postup, obraťte se pro radu do [CZilla fóra](#).

Více informací:

- [Kb MozillaZine: RealPlayer](#)

Jak vyřešit nepřehrávající video v QuickTime

Prvně ukončete Firefox a proveďte odinstalaci QuickTime (pokud jej máte nainstalovaný). Následně opětovně spusťte jeho instalaci a nainstalujte jej. Poté spusťte Firefox a mělo by být vše v pořádku. To mimo jiné poznáte i tak, že v přehledu zásuvných modulů (do adresního řádku zadejte "about:plugins") naleznete řádek "QuickTime Plug-in".

V případě, že se setkáte s chybou *Quicktime Unavailable. The QuickTime Plug-in requires the QuickTime System extension version 5 or later*, ukončete Firefox a proveďte následující akce:

- Smažte všechny soubory npqtplugin*.dll (npqtplugin.dll, npqtplugin2.dll apod.) v podadresáři plugins ve složce s nainstalovaným Firefoxem.
- Smažte všechny soubory npqtplugin*.dll v podadresáři plugins v adresáři s nainstalovaným QuickTime (obvykle C:\Program Files\QuickTime).
- Přejděte do nastavení programu QuickTime: Nabídka Start -> Nastavení -> Ovládací panely. Zde klepněte na QuickTime, v zobrazeném dialogu zvolte Browser a v Mime Settings proveďte opětovné přiřazení přehrávaných formátů.

Proveďte opětovné spuštění Firefoxu a kontrolu, zda je vše v pořádku. Pokud ne, ukončete Firefox a vymažte soubor pluginreg.dat u [uživatelského profilu](#). Pokud selže i tento postup, obraťte se pro radu do [CZilla fóra](#).

Více informací:

- [Kb MozillaZine: QuickTime](#)

7.1.12 Co dělat, když ve Firefoxu zmizí záložky

Poklidně si prohlížíte web ve [Firefoxu](#), když tu náhle nastane výpadek proudu. Po opětovném spuštění Firefoxu nejsou vidět záložky. Podobná věc se stává zřídka, ale stát se může. Podle zákona schválnosti v tu chvíli neexistuje žádná záloha a záložky jsou fuč. Co teď?

Vypněte Firefox. Nahlédněte v [uživatelském profilu](#) na soubor bookmarks.html. Ten obsahuje standardně záložky, ale teď je nejspíš prázdný. Ve stejném adresáři je většinou záložní soubor bookmarks.bak. Pokud není prázdný a zdá se, že obsahuje záložky, přejmenujte jej na bookmarks.html a znovu spusťte Firefox. Záložky by měly být zpět.

Pokud neuspějete a máte Firefox 1.5, existuje další možnost. V [uživatelském profilu](#) existuje adresář bookmarkbackups, kam se každý den ukládá záloha záložek. Postačí tedy poslední záložní soubor, který se zdá v pořádku, přejmenovat na bookmarks.html a přesunout o adresář výše. Vše samozřejmě při vypnutém Firefoxu.

Před jakoukoliv výše uvedenou manipulací doporučuji celý profil zazálohovat.

7.1.13 Co dělat, když se chce Firefox neustále aktualizovat

Firefox a Thunderbird obsahují od verze 1.5 inkrementální aktualizace. Díky nim nemusíte stahovat při vydání aktualizace celou verzi aplikace, ale stáhne se jen rozdíl. Občas se však může stát, že vám například Firefox neustále vnucuje novou aktualizaci, i když ji již máte nainstalovánu. Co v takovém případě dělat? Ukončete aplikaci, přejděte do složky s nainstalovanou aplikací a odstraňte podadresář updates.

7.1.14 Co způsobuje vytváření souborů cookies-n.txt v uživatelském profilu

Občas se někomu "poštěstí", že se mu v [uživatelském profilu](#) aplikací Mozilla začnou vytvářet soubory cookies-n.txt, příp. cookies.txt.moztmp. Soubor cookies.txt přitom standardně slouží pro ukládání cookies (jak je již z názvu patrné). Při takovémto chování se cookies ztrácejí, což se může projevit na funkčnosti některých webů. Čím je tento problém způsoben?

Existují dvě možné příčiny. První spočívá v tom, že má soubor cookies.txt nastaven atribut "Pro čtení", takže aplikace do něj nemůže nic zapsat, a proto si vytváří jiné soubory ve snaze cookies uložit. V takovém případě jednoduše tento atribut při ukončení aplikace odstraňte a vše by mělo být v pořádku. Druhým možným zdrojem problémů je rozšíření [GMail Manager](#) – jeho starší verze. Pokud jej tedy používáte, aktualizujte si jej na poslední verzi.

7.1.15 Firefox problémy se záložkami

Při práci se záložkami ve [Firefoxu](#) mohou nastat v zásadě tři problémy.

- **Ztráta záložek** – Řešení tohoto problému [jsem zde již popisoval](#). Dost častým zdrojem tohoto problému bývají výpadky proudu v kombinaci s používáním souborového systému FAT32.
- **Ztráta provedených změn** – Pokud po opětovném spuštění Firefoxu vidíte původní podobu záložek beze změn, které jste provedli při minulém spuštění, je chyba na straně nastavení atributu "pouze ke čtení" souboru bookmarks.html v [uživatelském profilu](#). Ve vlastnostech souboru tedy tento atribut zrušte.
- **Nelze přidat záložku** – Tento problém nejspíš souvisí s poškozeným souborem localstore.rdf v [uživatelském profilu](#) Firefoxu. Ukončete Firefox a tento soubor vymažte. Pozor! Smazáním

tohoto souboru zrušíte též nastavení lišt, které musíte znovu nastavit. Další možností této nefunkčnosti je některé z nainstalovaných rozšíření.

7.1.16 Jak na problém s instalací rozšíření

Instalace různých rozšíření do [Firefoxu](#) či [Thunderbirdu](#) bývá bezproblémová, ale občas se přece jen může vyskytnout problém s kterým si uživatel na první pohled neumí poradit. Jak tyto problémy řešit?

Instalace rozšíření a motivů vzhledu probíhá buď přímo z webové stránky či z lokálního disku. Jak při instalaci postupovat popisují následující návody:

- [Instalace rozšíření do Firefoxu](#)
- [Instalace rozšíření do Thunderbirdu](#)
- [Instalace motivu vzhledu do Firefoxu](#)
- [Instalace motivu vzhledu do Thunderbirdu](#)

Pokud instalace podle výše uvedených návodů selže, může to být způsobeno několika důvody. Nejčastějším z nich je, že rozšíření není určenou pro danou verzi aplikace. Zde je dobré se přesvědčit, nejlépe na serveru [Mozilla Add-ons](#), zda neexistuje novější verze rozšíření, která je s danou aplikací kompatibilní. Pokud ne, můžete to zkusit obejít pomocí rozšíření [MR Tech Local Install](#), [Nightly Tester Tools](#) či [manuální úpravou instalačního balíčku](#). Zde však pozor, protože tím nemusíte zajistit funkčnost rozšíření – pouze obejdete kontrolu kompatibility. Pokud se rozšíření nebude chovat standardně či začnou na první pohled nesouvisející problémy, odinstalujte jej.

Pakliže se vám zobrazuje chybové hlášení Instalace software je v současnosti zakázána, přesvědčte se, zda je v dialogu Možnosti instalace povolena. Pokud ne, přejděte na [konfigurační stránku about:config](#) a zde změňte hodnotu předvolby xpinstall.enabled na true.

V případě, že máte nějaký jiný problém, který nespadá do výše uvedených problémů, postupujte následovně. Ukončete aplikaci Mozilla, přejděte do [uživatelského profilu](#) a zde odstraňte soubory extensions.cache, extensions.ini a extensions.rdf. Pakliže se v uživatelském profilu vyskytuje i podadresář staged-xpis, odstraňte i jej.

7.1.17 Kde je problém, když po aktualizaci na novější verzi Firefoxu přestane fungovat Internet

Prakticky s každou aktualizací [Firefoxu](#) se objeví malá část uživatelů, kterým v něm "záhadně" přestane fungovat Internet. Dojdou tak k mylnému závěru, že nová verze je špatná, protože "v té staré to přeci fungovalo". Problém je však někde jinde – konkrétně ve špatně nastaveném firewallu. Dost často je totiž nastaven tak, že nejenom že kontroluje aplikaci, která se snaží vstupovat z/do Internetu podle umístění na disku, ale též často kontroluje binární shodnost. V praxi to pak znamená, že pokud se v rámci aktualizace provede úprava/změna souboru např. firefox.exe, firewall odmítne tuto aplikaci "pustit na Internet", protože se pro něj "nejedná o aplikaci", která byla povolena. Řešením je vhodná konfigurace firewallu. Návod, jak tento problém řešit v konkrétním firewallu, přináší [stránka KB MozillaZine](#).

7.1.18 Kdy nemusí Firefox najít aktualizovanou verzi rozšíření

Pakliže do aplikací jako [Firefox](#) či [Thunderbird](#) instalujete rozšíření, pravděpodobně je také čas od času necháte zaktualizovat, čímž se vám automaticky stáhnou a nainstalují jejich nové verze. Přesto se můžete dostat do situace, kdy zjistíte, že některé z nich je již k dispozici na webu v novější verzi, ve správci máte přesto tu starou a program nemůže novější nalézt. Čím je to způsobeno?

Pokud vynecháme možnost, že se někde něco pokazilo, může být důvod docela prostý. Rozšíření se ve Správci rozšíření (doplňků) aktualizují pouze tehdy, jsou-li součástí databáze serveru [Mozilla Add-ons](#). A to včetně každé nové verze, kterou tam autor rozšíření musí přidat, a která musí být schválena. Pokud tak autor rozšíření neučiní, nemůže aplikace aktualizované rozšíření nalézt. Druhý způsob spočívá v možnosti, že autor do svého rozšíření přidá možnost aktualizace z vlastního zdroje, ale tak se děje zřídka. Část lokalizovaných rozšíření ze serveru [CZilla](#) má vlastní aktualizací mechanismus.

7.1.19 Kdy mohou zásuvné moduly škodit

Aplikace Mozilla spolupracují s externími programy formou zásuvných modulů (pluginů). Typicky se jedná o Flash, Javu, Windows Media Player apod. Nainstalované zásuvné moduly, které se instalují společně s aplikací, se mohou stát příčinou dvojích problémů.

První problém se týká stability programu. Pokud vám například [Firefox](#) často padá s hlášením "V zásuvném modulu ... nastala chyba.", je dobré to nějakým způsobem začít řešit. Dost často je zdrojem těchto problémů stará či nestabilní verze nainstalovaného zásuvného modulu. Jak to vyřešit?

V chybovém dialogu se často objevuje informace o tom, v jakém zásuvném modulu nastala chyba. Nejčastěji to bývá Flash. Starou verzi programu proto odinstalujte a v seznamu zásuvných modulů *about:plugins* (zadejte do adresního řádku pro zobrazení přehledu) se přesvědčte, zda již není nainstalován. Pokud jste do podadresáře plugins nahrávali zásuvné moduly ručně, bude potřeba tyto soubory ručně smazat. V přehled *about:plugins* zjistíte, o které soubory se jedná. U konkrétního zásuvného modulu je totiž v přehledu vždy řečené, který soubor zajišťuje funkčnost modulu. V jiných adresářích než podadresář plugins nic nemažte! Následně si stáhněte poslední verzi programu, který poskytuje zásuvný modul a nainstalujte ho. Problém by tím měl být vyřešen.

Druhý problém je potencionální. Zásuvné moduly, které zajišťují spolupráci s externími programy, jsou mocné. Takový Flash, Java apod. dokáží operovat přímo v operačním systému, takže přes zásuvný modul lze obejít zabezpečení libovolného webového prohlížeče. Ne, zásuvné moduly nejsou nebezpečné, ale měli byste používat jejich poslední verze u kterých je téměř jistota, že neobsahují žádnou závažnou bezpečnostní chybu, která by byla známa.

Takový Firefox je bezpečný prohlížeč, který neumožní systém infikovat viry, spyware a podobnou "havětí". Pokud však uživatel navštíví stránku s kódem, který zneužívá bezpečnostní díru v zásuvném modulu, který má uživatel nainstalován, nezachrání ho ani poslední verze Firefoxu se všemi bezpečnostními aktualizacemi.

Jak se bránit? Podívejte se do přehledu zásuvných modulů (*about:plugins*), zda nepoužíváte staré verze zásuvných modulů. Pokud nevíte, jaké verze jsou poslední, doporučuji přehled na server [Mozilla Update](#).

7.1.20 Když ve Firefoxu nefunguje Internet a v IE ano

Nainstalujete si [Firefox](#) a po spuštění zjistíte, že v něm "nefunguje Internet". Přitom po spuštění Internet Exploreru zjistíte, že v něm funguje vše bez problémů. Kde hledat příčinu?

Příčiny bývají v zásadě dvě. Nejčastější je firewall, který máte na PC nainstalován, a který Firefox blokuje. Povolte tedy Firefox na firewallu. Postup, jak toho docílit, se liší v závislosti na tom, jaký firewall máte nainstalován.

Druhým zdrojem problému je proxy server. Dost často se přes něj přistupuje k Internetu. Zejména ve firemních sítích bývá hojně používán. Ve Firefoxu tedy musí být nastavena jeho adresa. V dialogu Možnosti klepněte na tlačítko Nastavení připojení. V zobrazeném dialogu nastavte adresu proxy serveru. Pokud jeho adresu nevíte, opište ji z nastavení Internet Exploreru (Nástroje -> Možnosti Internetu, karta Připojení a tlačítko Nastavení místní sítě) nebo se zeptejte správce sítě.

7.1.21 Když ve Firefoxu 2.0 nefunguje Enter v adresním řádku

Pokud jste přešli na [Firefox](#) 2.0 Beta 2 či novější, mohli jste se setkat s problémem, že po zadání adresy webové stránky do adresního řádku nefunguje klávesa Enter pro potvrzení. Musíte místo toho klepnout na ikonku Přejít. Kde je problém? Není překvapivě na straně Firefoxu, ale rozšíření [Tab Mix Plus](#). Poslední jeho stabilní verze totiž není kompatibilní s Firefoxem 2.0 a řada lidí si proto instaluje [jeho vývojovou verzi](#), která často způsobuje právě tento problém. Řešením je odinstalace tohoto rozšíření či používání jeho stabilní verze spolu s Firefoxem 1.5.

7.1.22 Po upgradu Firefoxu se zobrazil divný šedý pruh u stavového řádku. Co s tím?

Pokud se vám u stavového řádku zobrazil divný šedý pruh často s textem, kterému moc nerozumíte, nezoufejte. Řešení bývá snadné. Nejčastějším důvodem této chyby je některé z nainstalovaných rozšíření, které stačí odinstalovat. Postup řešení je analogický s problémem [Co dělat, když Firefox nejde spustit](#). Jen se nesnažte o zprovoznění [Firefoxu](#), ale o odstranění uvedeného pruhu.

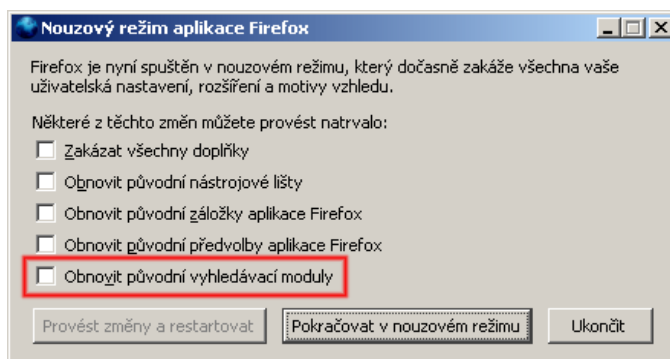
7.1.23 Proč webová stránka ve Firefoxu nepřehrává zvuk?

Takhle nějak může vypadat dotaz uživatele, kterému se na webové stránce nepřehrává hudba a přitom v Internet Exploreru to jde. Důvody mohou být v zásadě dva. Prvním z nich je chybějící zásuvný modul (plugin), který je pro přehrávání potřeba. O tom, jak v takovém případě sjednat nápravu, [jsem zde již mluvil](#). Původní příspěvek se sice týkal videa, ale lze jej aplikovat i na přehrávání audia.

Druhým důvodem může být použití nestandardního tagu *bgsound*, který přehrává hudbu na pozadí stránky. Ten implementoval Microsoft ve svém Internet Exploreru (bohužel byl implementován i v Opeře). Tento tag je použit například na stránce s [populárními křečky](#). Tento tag Firefox nepodporuje, a proto neuslyšíte žádnou hudbu. Pokud chcete hudbu vkládanou pomocí tagu *bgsound* přesto přehrávat i ve Firefoxu, nainstalujte si rozšíření [BGM Conductor](#). Toto rozšíření je napsáno pro starší verzi Firefoxu, takže před jeho nainstalování musíte [provést jeho úpravu](#).

7.1.24 Snadné obnovení výchozích vyhledávacích modulů ve Firefoxu 2.0

S [Firefoxem](#) je standardně distribuováno několik vyhledávacích modulů. Čas od času se někomu stane, že si některé (či všechny) omylem odstraní. V takovém případě by je rád dostal co nejdříve zpět. Od Firefoxu 2.0 je na to nově funkce v jeho [safe módu](#). Naleznete ji v úvodním dialogu.

7.2 Obecné tipy

7.2.1 Jak kompletně odstranit Firefox

Pokud z nějakého důvodu chcete odstranit [Firefox](#) ze systému, aby po něm nic nezbylo, proveďte korektní odinstalaci programu podobně jako odinstalaci kteréhokoliv jiného programu ve Windows. V adresáři, kde byl Firefox nainstalován (nejčastěji C:\Program Files\Mozilla Firefox), odstraňte všechny zbývající soubory (pokud nějaké zůstaly). Nakonec vymažte [adresář s uživatelským profilem](#).

7.2.2 Jak na konfigurační soubor user.js

Patrně jste už asi slyšeli, že aplikace Mozilla jsou velmi dobře nastavitelné a přes konfigurační soubory jdou dělat slušné věci. Pokud se řadíte mezi začátečníky, kteří neví jak nato, je právě pro vás určen tento krátký úvod.

[Uživatelský profil](#), tj. místo, kam si aplikace Mozilla ukládají svá data, standardně obsahuje hlavní konfigurační soubor prefs.js. Když si jej otevřete, uvidíte velké množství řádků podobných následujícímu:

```
user_pref("browser.startup.homepage", "about:blank");
```

V prvních uvozovkách je název předvolby a v druhých je její hodnota. Pokud například ve [Firefoxu](#) provede nějakou změnu v dialogu Možnosti, uloží se do výše uvedené podoby do souboru prefs.js. Nainstalovaná rozšíření si též dost často ukládají svou konfiguraci do tohoto souboru. Jedná se vlastně o [předvolby about:config](#), které když nastavíte na nevýchozí hodnotu na konfigurační stránce about:config či v GUI dialog pro nastavení aplikace, uloží se do tohoto souboru.

user.js

Výše uvedené ukládání do jednoho souboru má jednu nevýhodu. Jak postupně instalujete a odinstalováváte rozšíření, provádíte modifikace nastavení apod., velikost konfiguračního souboru roste. Ten začíná obsahovat celou řadu zbytečně nastavených předvoleb a díky některým nastavením může být i nepřenositelný na jiné PC. V horším případě se může Firefox chovat nestandardně. Následně pak většinou nezbyvá nic jiného (pokud selžou standardní postupy) než vytvořit nový uživatelský profil, zkopírovat do něj základní data z toho starého a provádět celé nastavení znovu. To je poměrně nepraktické a řešení této věci spočívá v užití konfiguračního souboru user.js.

Jedná se o soubor se stejnou syntaxí jako výše uvedený prefs.js s tím rozdílem, že user.js má vyšší prioritu. Pokud tedy máte nastavenou nějakou předvolbu (např. domovskou stránku) v user.js a provedete její přenastavení v programu, změna se sice do souboru prefs.js uloží, nicméně při dalším spuštění se přemaže nastavením z user.js

Toho se dá poměrně dobře využít, když si chcete vytvořit soubor s konfigurací, kterou si chcete zálohovat. Jednoduchou obnovou tohoto souboru do nového uživatelského profilu totiž snadno získáte původní nastavení bez nutnosti znovu vše nastavovat.

Poznámka: V konfiguračních souborech prefs.js ani user.js se neuchovává nastavení GUI tj. např. vaše nastavení lišt. To se uchovává v souboru localstore.rdf.

Konfigurační soubor user.js se v uživatelském profilu standardně nenalézá a je potřeba jej vytvořit. Musí být umístěn přímo "v rootu" profilu tj. tam, kde je umístěn soubor prefs.js. Jeho editaci provádějte v editoru, který zvládá kódování UTF-8.

Syntaxe jednotlivých řádků je stejná jako v případě souboru prefs.js. Blokové komentáře můžete psát mezi znaky /* */, pokud potřebujete pouze jednořádkový komentář, zahajte řádek znakem sharp (#).

```
# toto je jednořádkový komentář
/* toto je
   víceřádkový komentář */
user_pref("předvolba", "nastavená hodnota");
```

Přehled jednotlivých předvoleb získáte v [přehledovém článku](#) na [Kb MozillaZine](#).

Tip: Prolézat rozsáhlý přehled předvoleb je nepraktické, zvláště když potřebujete jen "to své nastavení". Doporučuji proto vytvořit nový uživatelský profil, z něj si někam zkopírovat soubor prefs.js, následně provést nakonfigurování aplikace a provést porovnání jednotlivých řádků v obou souborech. Nově přidané předvolby je pak dobré v [přehledu](#) dohledat a s vysvětlujícím komentářem přidat do user.js.

Uvedená přenositelná konfigurace má význam zejména u nastavování webového prohlížeče (Firefox, SeaMonkey Browser). U e-mailových klientů rozhodně nedoporučuji vytvářet tímto způsobem nastavení poštovních účtů.

Další informace

- [Kb MozillaZine: Popis user.js](#)
- [ChromEdit: Rozšíření na editaci konfiguračních souborů](#)

7.2.3 Jak navázat soubor, který je Firefoxem nekompletně stažen

Firefox obsahuje Správce stahování. Pokud s pomocí něho stahujete velký soubor a z nenadání dojde k výpadku proudu či pádu Firefoxu, dostanete se do situace, kdy máte částečně stažený soubor, který chcete dotáhnout. To je ovšem problém, protože Firefox v současné době neumožňuje navazovat částečně stažené soubory z předchozí relace. Jak to tedy řešit?

Ačkoliv se obecně tvrdí, že dotažení nekompletně stažených souborů z Firefoxu není možné, není tomu tak. Nekompletně stažený soubor má v cílovém adresáři jméno [jméno_souboru_s_příponou].part. Před jakoukoliv další akcí si tento soubor někam zkopírujte (pro jistotu). Následně u souboru odstraňte příponu .part. Pro navázání souboru budete potřebovat nějakého šikovného download managera. Já jsem pro tuto ukázkou použil [Getright](#).

Po jeho instalaci v hlavní nabídce pod Tools -> Recover Lost Downloads... naleznete funkci na obnovení nekompletně stažených souborů. Jednoduše skrze ní otevřete soubor (s odstraněnou příponou .part), program se vás zeptá na odkaz, odkud jste soubor stahovali a soubor umožní dotáhnout.

7.2.4 Jak snadno získat seznam nainstalovaných rozšíření

Pokud ve [fóru](#) řešíte nějaký problém, můžete být požádáni o seznam nainstalovaných rozšíření. Může vás též požádat známý, zda byste mu neřekli, jaká rozšíření máte nainstalována. Jak toho nejsnadněji

docílit? No, můžete je jednoduše ze Správce rozšíření opsat, ale to si přiděláváte práci. Daleko snazší způsob je použít rozšíření [InfoLister](#). S pomocí tohoto rozšíření můžete jednoduše vyexportovat seznam vašich rozšíření, motivů vzhledu a zásuvných modulů do řady formátů.

7.2.5 Jak na přímé spouštění stahovaných souborů ve Firefoxu

Pokud používáte [Firefox](#) 1.5, pak jste si při stahování souborů z webu nejspíš všimli, že na rozdíl od Internet Exploreru nemůžete stahované exe soubory přímo spouštět. Při této volbě se stahovaný soubor stáhne to složky s dočasnými soubory a hned se spustí. Důvod, proč tato funkce není ve Firefoxu, je bezpečnost. Uživatelé totiž často nepřemýšlí a uvedenou funkcí si způsobí více škody než užitku. Pokud však víte, co děláte a myslíte si, že vám tato funkce usnadní život, doporučuji rozšíření [OpenDownload](#), který vám do dialogu pro stažení souboru přidá volbu Open with default Win32 application.

7.2.6 Jak na stránky používající starou verzi protokolu SSL

Drtivá většina zabezpečených webových stránek (https) používá pro komunikaci protokoly 3.0 či 1.0. Existuje však ještě jedna možnost s kterou se můžete setkat – verze 2.0. Ten trpí řadou bezpečnostních nedostatků, takže od [Firefoxu](#) 2.0 a Internet Exploreru 7.0 je jeho podpora standardně vypnuta. Může se však stát, že narazíte na zabezpečený web, který ještě 2.0 používá. Co s tím?

Že web používá SSL 2.0 poznáte podle zobrazeného chybového hlášení "Aplikace Firefox se nemůže zabezpečeně připojit k xxx, protože server používá starší málo zabezpečenou verzi protokolu SSL". Pokud uvedený web potřebujete navštívit, můžete si podporu SSL 2.0 zapnout. Přejděte na [konfigurační stránku about:config](#) a předvolbu security.enable_ssl2 přepněte na hodnotu true. Dalším vašim krokem by mělo být [nahlášení nefunkční stránky](#).

7.2.7 Jak sloučit dva uživatelské profily Mozilla

Řekněme, že stojíte před problémem, jak sloučit dva uživatelské profily. Mohou to být [uživatelské profily Firefoxu](#), [Thunderbirdu](#) či jiné aplikace postavené na Mozille. Jak na to? Touto problematikou se [zabývá stránka](#) na [MozillaZine](#). Nemá smysl přepisovat uvedený článek, takže k němu přidám jen několik poznámek:

- Záložky slučujte přes import ve Správci záložek. Případné duplicity korigujte skrze rozšíření [Bookmark Duplicate Detector](#).
- Poštu ze stejných účtů (kolize jmen složek) řešte přes dočasné vytvoření poštovního účtu navíc, kam nakopírujete složky druhého účtu. Po přesunu pošty jej můžete zrušit. Duplicity řešte přes rozšíření [Remove Duplicate Messages](#). Hodit se vám může též rozšíření [MBOX Import](#).
- Slučování kontaktů proveďte přes jejich vyexportování a následný import do nového profilu. Duplicity odstraní pomocí rozšíření [Duplicate Contact Manager](#).

Návody, které se vám budou hodit

- [Přehled souborů v uživatelských profilech aplikací Mozilla](#)
- [Jak přenést poštu Thunderbirdu na jiné PC](#)

7.2.8 Jak upravit rozšíření, aby fungovalo i v novější verzi Firefoxu

Přejděte na novější verzi [Firefoxu](#), všechna vaše oblíbená rozšíření se zaktualizují, ale u jednoho neexistuje verze, která by byla s novější verzí Firefoxu kompatibilní. Co s tím?

Prvně je dobré se přesvědčit, zda novější verze rozšíření skutečně neexistuje. Pokud jste si rozšíření stáhli z webu [CZilla](#), nemusí se jednat o nejnovější dostupnou verzi. Je to dáno tím, že lokalizované verze, které neobsahují lokalizaci přímo v oficiálním balíčku s rozšířením, mají aktualizací kanál nastaven na server CZilla místo standardního [Mozilla Update](#). Může tak nastat případ, kdy na serveru [Mozilla Update](#) je novější verze v angličtině, ale česká verze není na serveru CZilla k dispozici (tudíž ani v aktualizacím kanálu).

Asi nejjistější je, vyhledat aktuální verzi rozšíření na serveru [Mozilla Update](#). Pokud neuspějete tam, zvolte v hlavní nabídce Firefoxu volbu Nástroje -> Správce rozšíření, v zobrazeném dialogu vyberte dané rozšíření (pravděpodobně bude zakázáno), zobrazte si místní nabídku (pravé tlačítko myši) a z ní zvolte volbu Přejít na domovskou stránku. Tím přejdete na domovskou stránku rozšíření, kde se můžete přesvědčit, zda vámi nainstalovaná verze je skutečně poslední.

Pokud jste uspěli, je to dobré. Používáte-li však pouze české verze rozšíření, výše uvedeným způsobem získáte s největší pravděpodobností verzi, která na vás bude mluvit anglicky. Pro tyto případy se můžete pokusit z modifikovat poslední verzi, která je dostupná v češtině tak, aby fungovala i v novější verzi Firefoxu. Níže uvedený postup je platný pro všechna rozšíření, která v novější verzi Firefoxu nechtějí z důvodu hlášené nekompatibility fungovat. Uvedený postup lze aplikovat i na rozšíření pro [Thunderbird](#).

Nejprve si opatřete instalační balíček rozšíření (soubor s příponou xpi). Změňte příponu na zip a z archivu vybalte soubor install.rdf. Jedná se o instalační skript, který má podobu jednoduchého souboru a je uložen ve znakové sadě Unicode (UTF-8). Otevřete jej ve vašem oblíbeném textovém editoru (ne Microsoft Word a podobné), který uvedenou znakovou sadu zvládá. Mně osobně se osvědčil obyčejný Notepad (Poznámkový blok).

Instalační skript obsahuje informaci o jméně rozšíření, verzi, autorovi apod. V druhé části jsou pak uvedeny aplikace, pro které je rozšíření určeno a pro jaké verze. Každá taková část je uzavřena do tagu `<targetApplication>`. Autoři většinou uvádí popisek, která část je určena pro Firefox, která pro Thunderbird, ale nemusí tomu tak vždy být. Část pro Firefox poznáte tak, že ve vnořeném tagu `<id>` je hodnota `{ec8030f7-c20a-464f-9b0e-13a3a9e97384}`. Pro Thunderbird je tato hodnota `{3550f703-e582-4d05-9a08-453d09bdfdc6}`.

To, co určuje, zda je dané rozšíření určeno pro tu či onu verzi Firefoxu, jsou hodnoty uvnitř tagů `<minVersion>` (spodní hranice), resp. `<maxVersion>` (horní hranice). Nás zajímá právě hodnota `<maxVersion>`. Pro rozšíření, která nejsou kompatibilní s Firefoxem 1.5, je dobré nastavit hodnotu `1.5.0.*`. Pokud používáte vývojové verze Firefoxu, nastavte si vyšší hodnotu. Např. `2.0` či `3.0`.

Praktická ukázka, jak upravovaná část instalačního skriptu vypadá. Z ní je patrné, že rozšíření je kompatibilní s Firefoxem 0.9 – 1.5.0.* (hvězdička zastupuje libovolné číslo).

```
<em:targetApplication>
  <Description>
    <em:id>{ec8030f7-c20a-464f-9b0e-13a3a9e97384}</em:id>
    <em:minVersion>0.9</em:minVersion>
    <em:maxVersion>1.5.0.*</em:maxVersion>
  </Description>
</em:targetApplication>
```

Upravený instalační skript pak zabalte zpět do archivu (přepište ten původní), změňte příponu balíčku zpět na xpi a [rozšíření nainstalujte](#).

Další možností, jak povolit zakázané rozšíření či nainstalovat nekompatibilní rozšíření, je rozšíření [Mr. Tech's Local Install](#). Na můj vkus je však toto rozšíření moc megalomanské, takže jej spíše nedoporučuji.

Ve většině případů budete úspěšní a rozšíření bude fungovat k plné spokojenosti. Existují však případy, kdy tomu tak nebude. V takovém případě rozšíření odinstalujte a poohlédněte se po rozšíření s podobnou funkcionalitou (pokud existuje).

7.2.9 Jak ve Firefoxu potlačit lištu instalace zásuvného modulu

Firefox obsahuje funkci, která vám umožňuje automatické vyhledání a instalaci chybějících [zásuvných modulů](#). Když například navštívíte stránku, na které některé prvky vyžadují pro zobrazení [Flash](#), zobrazí se vám informační lišta informující o nutnosti instalace. Následně je vám nabídnut průvodce instalací zásuvného modulu. Pokud však uvedený zásuvný modul nechcete nainstalovat, jistě řešíte problém, jak tuto informační lištu vypnout, aby "neotravovala". Řešení je snadné. Přejděte na [konfigurační stránku](#) `about:config` a změňte hodnotu předvolby `plugin.default_plugin_disabled` na *false*.

7.2.10 Kdy upgradovat na novější verzi Firefoxu

Základní poučka by se dala shrnout do jedné věty: **upgradovat kdykoliv, kdy je dostupná aktualizace stabilní verze**. Ve Firefoxu zvolíte **Nápověda** -> **Zkontrolovat aktualizace** a hned vidíte, zda je dostupná novější verze Firefoxu. V zásadě by nebylo dále o čem psát, ale ...

Firefox je většinou k dispozici ve dvou verzích. První je stabilní. To je ta, která je určena pro koncové uživatele (nyní je to Firefox 2.0). Stáhnete si ji na serveru [CZilla.cz](#) či [Mozilla.com](#). Bohužel novináři jsou senzace chtiví a občas ohlašují novou verzi dříve, než skutečně vyjde. Na to pozor! Obrana je proti tomu jednoduchá. Pokud nejsou o nové verzi žádné informace na [Mozilla.com](#) (příp. [Mozilla.org](#) pro vývojové verze), nic nevyšlo a jedná se o tzv. novinářskou kachnu.

Pro 99% z vás je vhodné používat právě a pouze stabilní verze. Existuje pro to několik dobrých důvodů:

- Používáte stabilní a ozkoušenou verzi, která byla vyladěna tak, abyste s ní měli co nejméně problémů.
- Pro stabilní verzi existuje velké množství rozšíření.
- Uživatelé stabilních verzí snáze seženou podporu, která jim zodpoví jejich dotaz.

Nyní k druhé skupině verzí. Jedná se o ty vývojové a většina z vás je zná jako Alpha, Beta či verze. Ty jsou určeny primárně pro vývojáře a testery – ne pro koncové uživatele! Bohužel řada uživatelů ráda "zakázané ovoce" a jakmile taková verze vyjde, okamžitě si ji nainstalují. Jenže pochopitelně často narazí na celou řadu problémů:

- Program vytuhává či se chová nestandardně.
- Řada rozšíření není pro vývojovou verzi dostupná.
- Zmizí záložky či jiná důležitá data.
- Samozřejmě nejsou poskytovány bezpečnostní aktualizace.

Stojí vám to za podobné problémy? Myslím, že ne. Samostatnou kapitolou jsou pak problémy s [uživatelským profilem](#), který zprvu používáte ve stabilní verzi, následně ve vývojové, a pak se po problémech vrátíte zpět. Mixování stabilní a vývojové verze může s uživatelským profilem nadělat pěknou paseku.

7.2.11 Mozilla Firefox ve formě MSI instalátoru

Hlavní výtkou, kterou směřují administrátoři sítí směrem k vývojářům [Firefoxu](#), je absence instalace ve formě [MSI instalátoru](#), který umožňuje správu instalace prohlížeče v síti skrze Microsoft Active Directory. Pokud však o takový instalátor máte zájem, navštivte web firmy [FrontMotion](#), která jej [na svých stránkách nabízí](#). K dispozici je vždy poslední stabilní verze.

7.2.12 Potlačení dialogu o prošlém certifikátu u aplikací Mozilla

Pravděpodobně jste někdy při používání aplikací Mozilla narazili na dialog, který vás informuje o prošlém či nějakým způsobem nevyhovujícím certifikátu. Pakliže se vám to stává příležitostně, jednoduše dialog odklepnete a jedete dál. Horší je, pokud se vám tento dialog zobrazuje při každém zabezpečeném přístupu k poště. V takovém případě je dobré upozornit správce serveru. Co však dělat, když na vaše upozornění nereaguje?

Prvně je dobré upozornit na fakt, že ten dialog tu není pro nic za nic. Upozorňuje vás na nějaký problém. Ten nemusí být zrovna varováním, že podstupujete nějaké bezpečnostní riziko (zvláště u serverů, kterým důvěřujete), ale u serverů, kterým nedůvěřujete, bych se minimálně zamyslel. Pokud víte co děláte a tento dialog vás obtěžuje, doporučuji nainstalovat rozšíření [Remember Mismatched Domains](#), které vám do dialogu přidá zaškrťávací políčko, kterým můžete zobrazování tohoto dialogu pro daný certifikát potlačit.

7.3 Funkce

7.3.1 Obnova hesel ze zálohy

Včera mi na ICQ psal známý, že by potřeboval z ručně zazálohovaného [uživatelského profilu Firefoxu](#) obnovit do nové instalace (po reinstalaci Windows) hesla. Jinak řečeno, do nového profilu nakopírovat hesla z toho starého.

V zásadě by to neměl být problém. Po přečtení článku [Soubory v profilu aplikací Mozilla](#) by jeden nabyl dojmu, že se obnoví soubor signons.txt a po spuštění Firefoxu budou hesla zpět. Jenže ejhle, není tomu tak. Celý "vtip" však spočívá pouze v tom, že pro obnovu hesel musíte též obnovit soubor key3.db. Toť celý trik.

7.3.2 Jak na editaci hlavní nabídky

Hlavní nabídku [Firefoxu](#) standardně nemůžete upravovat. Pokud provedete čistou instalaci Firefoxu, nenaleznete v něm pro to žádné GUI. To samé se týká nastavení klávesových zkratk, které vám nemusí vyhovovat a rádi byste si je nastavili dle svých potřeb. Jak na to?

Nejsnazší cesta, jak editovat hlavní nabídku, vede na rozšíření [Menu Editor](#). Po jeho instalaci budete moci editovat hlavní nabídku přes komfortní dialog. Jednotlivé položky nabídky můžete skrývat, přesouvat apod. Pokud potřebujete upravovat klávesové zkratky, je pro vás určeno rozšíření [Keyconfig](#). Pakliže chcete pouze skrýt některou položku v hlavní nabídce, můžete tak učinit i přes konfigurační soubor [userChrome.css](#). Id jednotlivých položek nabídky naleznete v [přehledu v Kb MozillaZine](#).

7.3.3 Jak na hromadnou instalaci rozšíření do aplikací Mozilla

Asi nejpracnější záležitostí při vytváření nového [uživatelského profilu](#) u aplikací Mozilla je instalace různých rozšíření. Ne že by na tom bylo něco obtížného, ale instalace rozšíření (zvláště při větším počtu) může být celkem zdlouhavá. Jak si instalaci usnadnit? Jednoduše s pomocí rozšíření [MR Tech Local Install](#). Nainstalujte si jej a po restartu aplikace budete mít ve Správci rozšíření (ve Firefoxu 2.0 Správci doplňků) nabídku v níž zvolíte Soubor -> Instalovat rozšíření.

7.3.4 Jak na správu položek ve stavovém řádku Firefoxu

Pokud si do [Firefoxu](#) nainstalujete pár rozšíření, můžete se velmi snadno dostat do situace, kdy na stavovém řádku díky různým přídalkům rozšířeních dojde místo. Případně vám nemusí pořadí jednotlivých položek na stavovém řádku vyhovovat. Co s tím? Nejjednodušší možnost řešení představuje rozšíření [Organize Status Bar](#). Pomocí něj můžete měnit pořadí jednotlivých položek a ty nepotřebné jednoduše skrýt.

7.3.5 Jak na stahování videí ze služeb typu YouTube

Pokud často sledujete videa ze služeb [Google Video](#) či třeba [YouTube](#), pravděpodobně vás asi napadlo, že by bylo fajn moci si tyto videa uložit na disk přímo ve [Firefoxu](#). Přesně k tomu slouží rozšíření [VideoDownloader](#), které je momentálně nejstahovanějším rozšířením na serveru [Mozilla Add-ons](#). Postačí přejít na stránku s přehrávaným videem, klepnout na ikonku ve stavovém řádku a řídit se instrukcemi v zobrazeném okně.

Rozšíření podporuje celou řadu služeb a stažená videa ukládá do souborů s příponou .flv. Ty můžete přehrát pomocí přehrávačů [VLC Player](#) či [FLV Player](#). Pokud chcete provést konverzi stažených videí do jiných formátů, můžete využít nástrojů [Super](#), [Riva FLV Encoder](#) či [Total Video Converter](#).

7.3.6 Jak snadno přenášet uložená hesla ve Firefoxu a Thunderbirdu

Pokud chcete zazálohovat uložená hesla [Firefoxu](#) či [Thunderbirdu](#), máte několik možností. Například můžete použít [MozBackup](#) či [manuální způsob](#) zálohy souborů z uživatelského profilu. Elegantním řešením však je rozšíření [Password Exporter](#), které rozšíří Správce hesel o nový panel s funkcemi na import a export uložených hesel. Na tomto panelu je též možné zazálohovat informace o tom, která hesla se nemají ukládat.

7.3.7 Jak snadno sloučit otevřená okna Firefoxu

Občas se můžete dostat do stavu, že máte otevřeno několik oken [Firefoxu](#) a rádi byste všechny otevřené stránky snadno sloučili do jednoho okna. Jak na to? Řešení spočívá v rozšíření [Duplicate Tab](#), které krom duplikování panelů dokáže též slučovat otevřená okna do jednoho. Pro tuto funkci je "magická" klávesová zkratka CTRL+SHIFT+M.

7.3.8 Jak ve Firefoxu měnit velikost textových polí

Pokud častěji píšete příspěvky do různých diskusí, pravděpodobně jste již narazili na textové pole (textarea) pro zadání příspěvku, které bylo příliš malé na to, aby se v něm dalo pohodlně upravovat příspěvek. V takových případech se může hodit rozšíření [Resizable Textarea](#), které slouží k rozšiřování textových polí. Jednoduše uchopíte kraj pole a roztáhnete jej.

7.3.9 Jak vytvořit vlastní tlačítko do lišty Firefoxu

Pokud se vám sada tlačítek pro lišty ve [Firefoxu](#) zdá málo bohatá a rádi byste si nějaké další přidali, máte dvě možnosti. První spočívá v nainstalování rozšíření [Toolbar Buttons](#). To vám do Firefoxu přidá velké množství dalších ikoněk, které pokryjí prakticky všechny funkce Firefoxu, ke kterým díky nim budete mít rychlý přístup. Pokud však toužíte po tlačítku se specifickou funkcí, budete si jej muset vytvořit. Ke snadnému vytváření slouží rozšíření [Custom Buttons](#).

Po jeho instalaci se vám do nabídky Zobrazit přidá volba Add new button. Po volbě této položky se vám zobrazí jednoduchý dialog. Pole Name slouží pro vyplnění jména tlačítka, do pole Image vyberete ikonku, které bude tlačítko mít a klepnete na tlačítko base64 (provede se překódování zvolené ikonky právě do base64). Pod těmito volbami máte dva panely – Code a Initialization code. Do obou se zadává klasický JavaScriptový kód, kterým můžete volat i vnitřní API Firefoxu. Do prvního panelu napíšete kód, který chcete, aby tlačítko dělalo. Do druhého pole se přidává kód, který se provede při startu prohlížeče. Většinou to však nebudete potřebovat a můžete nechat pole prázdné.

Ukázka jednoduchého kódu tlačítka, které po stisknutí provede načtení stránky v prohlížeči (volá interní funkci Firefoxu). Zadejte do pole Code.

```
loadURI("http://www.google.com/calendar/", null, null);
```

Po přidání se tlačítko ocitne v seznamu a vy si jej můžete přidat do lišty jako kterékoliv jiné tlačítko. Pokud jej přesunete na libovolnou lištu, můžete přes místní nabídku tlačítko editovat či odstranit. Zajímavá je volba Copy to clipboard v místní nabídce nad tlačítkem, která zkopíruje jeho kód, takže jej formou odkazu můžete vložit do webové stránky. Rozšíření totiž do prohlížeče zaregistruje nový protokol `custombutton://` přes který si jiný uživatel s tímto rozšířením může do prohlížeče vámi vytvořené tlačítko přidat. Pěkná sbírka tlačítek je již ve [fóru na MozillaZine](#).

7.3.10 Jak ve Firefoxu vyexportovat RSS kanály

Začátečníci s dávají ve [Firefoxu](#) dost často přednost aktivním záložkám před klasickou RSS čtečkou. Postupem času však často chtějí přejít na plnohodnotnou RSS čtečku a nevědí si rady s tím, jak převést uložené zdroje ze záložek jinam. Řešením je převod do OPML formátu, který umí každá plnohodnotná RSS čtečka importovat a exportovat. Firefox však standardně exportovat do tohoto formátu neumí. Jak to vyřešit?

V zásadě existují dva způsoby. První spočívá v nainstalování RSS čtečky [Sage](#), která má též funkci na export RSS kanálů do formátu OPML. Druhou představuje rozšíření [OPML Support](#), které do Správce záložek přidá možnost na import/export z/do OPML.

7.3.11 Pár tipů k Chybové konzoli Firefoxu

Firefox 2.0 obsahuje nástroj, který se jmenuje Chybová konzola (ve starších verzích jej naleznete pod názvem Konzola JavaScriptu). Jedná se o velmi užitečný nástroj na ladění chyb v JavaScriptu a v pozdějších verzích i pro zobrazování chyb v či v aplikaci samotné. Ačkoliv se jedná o mocný nástroj, můžete jej učinit ještě lepším. Zde je několik tipů.

S Chybovou konzolou souvisí tři předvolby [about:config](#). První je `javascript.options.strict`. Když ji zapnete (hodnota true), budete do konzole dostávat i chybová hlášení, která sice neinformují o bezprostřední chybě v kódu, ale ukazují na chybu v jeho logice. Druhá předvolba, `javascript.options.showInConsole`, je užitečná zejména pro ty, kteří vyvíjejí nějaký doplněk či manipulují s uživatelským rozhraním aplikace. Když tuto volbu aktivujete, získáte detailnější hlášení, která se vám mohou hodit, když ladíte problém. Poslední předvolba, `layout.css.report_errors`, umožňuje vypnout chybová hlášení, která umí konzolu pěkně zaneřadit již po návštěvě několika webů.

Chybovou konzolu můžete též zobrazit v postranní liště. Jak na to? Otevřete si v prohlížeči adresu **chrome://global/content/console.xul**, přidejte si ji do záložek a ve vlastnostech záložky nastavte Načíst tuto záložku v postranní liště. Odteď kdykoliv klepnete na uvedenou záložku, zobrazí se vám Chybová konzola v postranní liště.

Pokud vám existující možnosti konzole nestačí, můžete si nainstalovat rozšíření [Console²](#), které možnosti konzole rozšiřuje a též opravuje řadu nedostatků. Zajímavým rozšířením je též [Firebug](#).

7.3.12 Snadné nahrávání fotek z Firefoxu na web

Nedávno jsem tu hovořil o [liště serveru ImageShack](#), která umožňuje snadné nahrávání fotek na tento server. Nyní se objevilo rozšíření [Pickup Photo Uploader](#), které do [Firefoxu](#) přidává podporu pro nahrávání fotek do různých webových služeb, které slouží ke "skladování" fotek.

7.3.13 Snadné procházení galeriemi fotek na webu

Neřadím se mezi uživatele, kteří mají do [Firefoxu](#) nainstalováno několik desítek rozšíření. Používám jen pár doplňků, v drtivé většině jednoúčelových. Dnes k nim přibylo šikovné rozšíření – [Location Navigator](#). Toto užitečné rozšíření oceníte tehdy, máte-li procházet webové adresy, v níž se mění třebas jen číslo. Typicky je to u na sdílených fotek v adresáři, které mají názvy typu foto01.jpg, foto02.jpg apod. V takových případech by se hodilo jednoduché přecházení z jednoho URL na druhé pouhou změnou čísla. No a k tomu právě slouží uvedené rozšíření, které číslo v URL najde a umožní vám snadnou navigaci.

7.4 Konfigurace

7.4.1 Jak nainstalovat rozšíření pro všechny uživatele

Pokud provedete instalaci rozšíření do [Firefoxu](#) či [Thunderbirdu](#), nainstaluje se do vašeho [uživatelského profilu](#). Občas ale můžete chtít nainstalovat rozšíření tak, aby bylo dostupné ve všech uživatelských profilech a zároveň se vám nej nechce instalovat do každého profilu zvlášť. Jak na to?

Řešení tohoto problému je vcelku jednoduché a vede na příkazovou řádku. Stáhněte si rozšíření (*.xpi) k sobě na disk a místo klasické instalace z webu či přes hlavní nabídku (Soubor -> Otevřít soubor) proveďte instalaci z příkazové řádky pomocí následujících parametrů:

```
firefox.exe -install-global-extension rozsireni.xpi
```

Uvedený způsob instalace pochopitelně vyžaduje administrátorská oprávnění v systému. Odinstalace rozšíření, které nainstalujete tzv. pro všechny, probíhá standardně přes Správce rozšíření.

7.4.2 Jak nastavit interval obnovování aktuálních záložek ve Firefoxu

[Aktuální záložky](#), jinak řečeno v záložkách, je jednoduchý způsob, jak odebírat přímo ve [Firefoxu](#) bez nutnosti mít nainstalovanou čtečku. Čas od času se uživatelé ptají, jak často se tyto záložky aktualizují a zda lze tento interval nastavit. Odpověď zní ano, lze. Na [konfigurační stránce about:config](#) vytvořte předvolbu `browser.bookmarks.livemark_refresh_seconds` a nastavte ji na počet sekund po kterých se aktivní záložky obnoví. Lze nastavit libovolnou hodnotu vyšší než 60 sekund včetně. Výchozí hodnota této předvolby je 3600 sekund tj. jedna hodina.

7.4.3 Jak ve Firefoxu uzamknout nastavení

Čas od času se vám může hodit uzamčení předvolby či skupiny předvoleb. Jednoduše prostě nechcete, aby měl uživatel možnost je změnit. Návod, jak toho docílit, je trošku komplikovanější, ale vede ke zdárnému cíli.

Prvně vytvořte soubor, který pojmenujte mozilla.txt. Do něj budete přidávat jednotlivé [předvolby about:config](#), které nechcete, aby uživatel mohl změnit. Jedná se prakticky o stejný způsob, jako kdyby jste editovali soubor [user.js](#) v uživatelském profilu. Jsou zde jen dva rozdíly:

- První řádek souboru obsahuje dvě lomítka tj. "//" (bez uvozovek).
- Jednotlivé řádky předvoleb nezačínají *user_pref*, ale *lockPref*.

Příklad: Chcete zamknout domovskou stránku tj. nedovolit uživateli její změnu. Obsah souboru mozilla.txt bude vypadat následujícím způsobem (za předpokladu, že domovská stránka bude Google).

```
//  
lockPref("browser.startup.homepage", "http://www.google.com/");
```

Nyní následuje tak trochu nezvyklý krok. Ke každému bajtu souboru je potřeba přičíst konstantu 13 (byte-shifting). Nejsnadněji to provedete přes [online službu](#), ale můžete si na to [stáhnout i program](#). Výstupem bude soubor, který přejmenujete na mozilla.cfg. Ten umístíte do adresáře s Firefoxem (tam kde je soubor firefox.exe) a v podadresáři greprefs na konec souboru all.js přidáte řádek:

```
pref("general.config.filename", "mozilla.cfg");;
```

Toť vše. Pokud se po spuštění Firefoxu podíváte do dialogu Možnosti, uvidíte, že pole pro zadání domovské stránky bude vyšedlé a ani přes konfigurační stránku about:config se vám nepodaří domovskou stránku změnit.

7.4.4 Jak změnit pořadí prvků na liště panelů

Už jsem tu hovořil o tom, [jak upravovat pořadí prvků na stavovém řádku](#) či [jak měnit pořadí lišt](#). Je tedy na čase si ukázat, jakým způsobem si lze změnit pořadí prvků na liště panelů ve **Firefoxu** 2.0. V něm se na liště vyskytují standardně 2-3 prvky. Prvním z nich jsou otevřené panely, následované seznamem otevřených panelů a pokud máte zavírací tlačítko panelů nastaveno ve stylu Firefoxu 1.5, pak je tam i to. Do konfiguračního souboru [userChrome.css](#) můžete přidat následující kód:

```
.tabs-alltabs-stack {-moz-box-ordinal-group: 1 !important}  
.tabbrowser-arrowscrollbox {-moz-box-ordinal-group: 2 !important}  
.tabs-closebutton-box {-moz-box-ordinal-group: 3 !important}
```

Tím změníte pořadí na liště do stavu: nabídka se všemi panely, otevřené panely a zavírací tlačítko. Cesta tedy vede přes CSS vlastnost `-moz-box-ordinal-group`, pomocí níž určíte pořadí. Často se uživatelé ptají, jak změnit pořadí seznamu otevřených panelů a zavíracího tlačítka. Pro to jednoduše použijete následující kód:

```
.tabbrowser-arrowscrollbox {-moz-box-ordinal-group: 1 !important}  
.tabs-closebutton-box {-moz-box-ordinal-group: 2 !important}  
.tabs-alltabs-stack {-moz-box-ordinal-group: 3 !important}
```

Při uváděných úpravách si dejte pozor, zda na liště panelů nemáte ještě další prvky (typicky přidáné některým rozšířením), kterým byste podobným nastavováním mohli změnit pozici. Pokud je chcete též pozicovat, zjistěte si přes DOM Inspector jejich class/id a nastavte též jejich umístění.

7.5 Úprava vzhledu

7.5.1 Jak na zestručnění Správce doplňků ve Firefoxu 2.0

Pokud máte ve [Firefoxu](#) nainstalováno více rozšíření, přehled ve Správci doplňků se stává poněkud delší. Pro zestručnění seznamu, kde se detailní informace zobrazují pouze u aktuálně vybraného rozšíření, se ve Firefoxu 1.5 používalo rozšíření [Slim Extension List](#), která však není pro Firefox 2.0 dostupné. Naštěstí však existuje způsob, jak toto nastavení dostat do verze 2.0. A kupodivu k tomu nepotřebujete žádné rozšíření.

Cesta vede přes konfigurační soubor [userChrome.css](#), do kterého přidáte následující řádky:

```
#extensionsView richlistitem[selected=true] {
  background-image: none !important;
}

#extensionsView richlistitem:not([selected=true]) .addonIcon {
  height: 16px !important;
  width: 16px !important;
}

#extensionsView richlistitem:not([selected=true]) .addon-description {
  display: none !important;
}
```

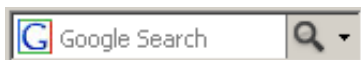
7.5.2 Jak ve Firefoxu 2.0 přesunout postranní lištu na pravou stranu

Pokud dáváte ve [Firefoxu](#) přednost postranní liště na pravé straně, pravděpodobně jste si ve verzi 2.0 všimli, že kód, který pro to sloužil, již nefunguje. Do konfiguračního souboru [userChrome.css](#) však stačí přidat následující řádky:

```
window > stack > hbox { direction:rtl; }
window > stack > hbox > * { direction:ltr; }
```

7.5.3 Jak ve Firefoxu 2.0 skrýt ikonku ve vyhledávacím poli

Ve [Firefoxu](#) 2.0 je oproti 1.5 upraveno pole vyhledávání. Jednou z novinek je přidání malé ikonky (lupa), která funguje jako tlačítko, po jehož stisknutí se zahájí vyhledávání (ekvivalent pro tlačítko Přejít u adresního řádku).

Pokud máte pocit, že vám tato ikonka překáží, můžete se jí snadno zbavit. V [uživatelském profilu](#) zeditujte soubor [userChrome.css](#) a přidejte do něj následující kód:

```
.search-go-button {
  -moz-image-region: rect(0px, 20px, 22px, 5px) !important;
}
.search-go-button-bkgnd, .search-go-button {
  display: none !important;
}
```

Po přidání restartujte Firefox a nežádoucí ikonka bude pryč.

7.5.4 Jak ve Firefoxu změnit pořadí lišt

Standardní pořadí lišt ve [Firefoxu](#) nemusí vždy vyhovovat. Občas můžete chtít prohodit pořadí dvou či více lišt. Jak na to?

V rámci programu to udělat nelze a na řadu tedy přichází úprava souboru [userChrome.css](#) v uživatelském profilu. Prvně potřebujete zjistit ID jednotlivých lišt, které chcete prohodit. Jména základních dvou jsou:

- Lišta navigace – #nav-bar
- Lišta záložek – #PersonalToolbar

Pokud si nainstalujete třeba rozšíření [Web Developer Toolbar](#), můžete jeho lištu chtít přesunout nad lištu záložek. Princip je vcelku jednoduchý. Každá lišta má v rámci nastavenou vlastnost `-moz-box-ordinal-group` na hodnotu 1, takže pořadí lišt určí Firefox sám. Nastavením na jinou hodnotu však lze docílit toho, že se nejprve zobrazí lišty s výchozí hodnotou, a následně ty ostatní vzestupně podle nastavené hodnoty `-moz-box-ordinal-group`.

Příklad: Chcete prohodit lištu záložek s lištou rozšíření Web Developer Toolbar tj. nejdříve bude lišta rozšíření, až teprve následně lištu záložek. Zjistíme si ID lišty rozšíření, ta je #webdeveloper-toolbar. Do souboru userChrome.css tedy přidejte následující řádky:

```
#webdeveloper-toolbar {-moz-box-ordinal-group: 2 !important;}  
#PersonalToolbar {-moz-box-ordinal-group: 3 !important;}
```

Po spuštění Firefoxu se nejprve zobrazí hlavní nabídka, pod ní lišta navigace (obojí mají výchozí hodnotu `-moz-box-ordinal-group`), a až poté budou následovat zbylé lišty v pořadí lišta rozšíření Web Developer Toolbar, lišta záložek.

7.5.5 Jak získávat jména prvků Firefoxu pro userChrome.css

Pokud si upravujete okno [Firefoxu](#) pomocí [konfiguračního souboru userChrome.css](#), pravděpodobně jste již narazili na situaci, kdy jste potřebovali vědět, jak se nějaký prvek okna "jmenuje". Když se zamyslíte, řešení tohoto problému je podstatně snadnější, než jste si asi mysleli.

Řešení se jmenuje DOM Inspektor. Ano, ten neslouží pouze na prozkoumávání webových stránek, ale můžete pomocí něj prozkoumávat i okno Firefoxu. DOM Inspektor naleznete v nabídce Nástroje. Pokud tam není, pravděpodobně jste jej nenainstalovali. Je součástí volitelné instalace Firefoxu. V otevřeném okně DOM Inspectoru zvolte v hlavní nabídce Soubor -> Prozkoumat okno a v podnabídce zvolte okno Firefoxu. Následně můžete snadno procházet okno a zjišťovat, jaký má vámi zvolený prvek id či class. Použít můžete též funkci Vybrat prvek klepnutím.

7.5.6 Jak změnit délku textu u lišty záložek Firefoxu

Pokud ve [Firefoxu](#) používáte Lištu záložek, pravděpodobně jste si všimli, že text záložky je standardně omezen určitou šířkou a jakýkoliv delší text je nahrazen třemi tečkami. To proto, aby jedna záložka s dlouhým popisem nezabrala prakticky celou lištu. Nicméně ne každému to vyhovuje. Jak tedy upravit maximální šířku textu záložky?

Řešení je poměrně jednoduché a spočívá v přidání následujícího kódu do konfiguračního souboru [userChrome.css](#):

```
.bookmark-item {  
  max-width: 32em !important;  
}
```

Maximální šířku si samozřejmě můžete nastavit dle libosti. Nastavená šířka je aplikována i na nabídku Záložky.

7.5.7 Jak zobrazit lištu panelů v dolní části okna Firefoxu

Lišta panelů je ve [Firefoxu](#) standardně zobrazena v horní části okna prohlížeče. Pokud vám to z nějakého důvodu nevyhovuje, máte možnost to změnit. Jednou z možností je rozšíření [Tab Mix Plus](#). Pakliže pouze chcete zobrazit lištu panelů u stavového řádku, můžete se obejít i bez rozšíření. Do konfiguračního souboru [userChrome.css](#) přidejte následující řádek:

```
#content > tabbox {-moz-box-direction: reverse;}
```

7.6 Firefox 2.0

Rady a tipy, které se vztahují speciálně k Firefoxu 2.0.

7.6.1 Firefox 2.0 a podpora relací

[Firefox](#) 2.0 přijde s nativní podporou uchovávání relací. Jinak řečeno, pokud máte otevřeno několik panelů a zavřete prohlížeč, při příštím spuštění se vám panely, které jste nechali otevřené, znovu načtou. Prostě vše, jako kdyby jste prohlížeč nikdy neuzavřeli.

U aktuální verze (Firefox 2.0 Beta 1 RC3) se zdá, že podpora relací je ve výchozí konfiguraci vypnutá. Pro její zapnutí nastavte předvolbu `browser.sessionstore.enabled` na hodnotu `true` (předvolba není standardně vytvořena) na [konfigurační stránce about:config](#). Pokud chcete, aby Firefox automaticky obnovil předchozí relaci po spuštění, nastavte předvolbu `browser.sessionstore.resume_session` na `true`. Pokud máte zájem pouze po obnovení relace po pádu prohlížeče, nastavte na hodnotu `true` předvolbu `browser.sessionstore.resume_from_crash`. V rámci relace se obnoví nejen panely, ale i text, který jste vložili do formulářů na stránce.

V souvislosti s podporou relací existuje několik dalších zajímavých předvoleb. První z nich je `browser.sessionstore.interval`, která v milisekundách udává, jak často se do uživatelského profilu uloží informace o aktuální relaci. Výchozí hodnota je 10 000 milisekund, což odpovídá četnosti každých 10 sekund.

V rámci podpory relací si Firefox pamatuje několik naposledy zavřených panelů. Pokud tedy zavřete nějaký panel omylem a chcete jej obnovit, přejděte v hlavní nabídce do History -> Recently Closed Tabs (anglická verze, jak bude přeloženo nevíme), kde naleznete seznam naposledy zavřených panelů, které můžete snadno obnovit. Počet zavřených panelů, které si bude Firefox pamatovat, ovlivníte předvolbou `browser.sessionstore.max_tabs_undo`. Výchozí hodnota je 10.

Konfigurovatelný je i maximální počet oken, které se v rámci relace mohou obnovit. To můžete korigovat pomocí předvolby `browser.sessionstore.max_windows_undo`, jejíž výchozí hodnota je 10.

7.6.2 Jak do Firefoxu 2.0 přidat webovou RSS čtečku

[Firefox](#) 2.0 přichází s podporou pro externí a webové RSS čtečky. To není žádná novinka, již jsem to zde několikrát zmiňoval. Pěkná je zejména možnost spolupráce s webovými čtečkami. Ve Firefoxu 2.0 CZ naleznete mezi předdefinovanými čtečky [Bloglines](#), [Seznamu](#) a [Jyxo Články](#). V anglické verzi naleznete místo Seznamu a Jyxo článků čtečky [Google Reader](#) a [My Yahoo](#). Jak docílit přidání další čtečky?

Cesta pro přidání nové čtečky vede přes [konfigurační stránku about:config](#). V ní si vyhledejte všechny konfigurační předvolby začínající `browser.contentHandlers`. Uvidíte v seznamu několik předdefinovaných čteček seřazených do seznamu 0-5 (reálně jdou však předdefinovány tři). Nic vám však nebrání přidat si další.

K tomu slouží předvolby `browser.contentHandlers.types.X.title`, `browser.contentHandlers.types.X.type` a `browser.contentHandlers.types.X.uri`. Místo X si dosadte další číslo v pořadí – v tomto případě 6. Do předvolby `browser.contentHandlers.types.6.title` zadejte název čtečky, do předvolby `browser.contentHandlers.types.6.type` odpovídající MIME typ (zadejte `application/vnd.mozilla.maybe.feed`) a do `browser.ContentHandlers.types.6.uri` zadejte URL k webové stránce, která slouží ve webové čtečce pro přidávání nového RSS. Podmínkou je, že adresa RSS musí být posílatelná skrze URL. Místo, kam bude Firefox do URL přidávat adresu RSS, se označuje zástupným znakem "%s" (bez uvozovek).

Poznámka: Výše uvedené předvolby samozřejmě neexistují. Pro vytváření nové čtečky si je musíte vytvořit.

Abych vám to co nejvíce usnadnil, připravil jsem níže krátký přehled webových čteček, které se neobjevují v české verzi a v anglické ano (a obráceně). Postačí klepnout na odkaz a zvolená čtečka se vám automaticky přidá do Firefoxu.

- [My Yahoo](#)
- [Google Reader](#)
- [Seznam](#)
- [Jyxo Články](#)

Pokud jste provozovatel webové RSS čtečky, můžete uživatelům nabídnout její snadnou integraci s Firefoxem. Slouží k tomu JavaScriptová konstrukce [navigator.registerContentHandler](#). Její použití je obdobné, jako když na webu poskytujete vyhledávací modul.

7.6.3 Jak na chybějící volby konfigurace cookies ve Firefoxu 2.0

Pokud používáte [Firefox](#) 2.0 a prohlédli jste si detailně upravený dialog Možnosti, mohli jste si všimnout, že u nastavování cookies chybí dvě volby, které byly ve Firefoxu 1.5 a v nové verzi nejsou. Jedná se o volby pouze pro zdrojový server a pouze pokud cookies nastavené serverem nebyly ručně odebrány. Obě se vztahují k povoleným cookies.

Jejich aktivování je možné i ve Firefoxu 2.0, ale musíte přes konfigurační stránku [about:config](#). Volbu pouze pro zdrojový server aktivujete nastavením předvolby `network.cookie.cookieBehavior` na hodnotu 1. Vypnutí provedete nastavením na hodnotu 0. Volbu pouze pokud cookies nastavené serverem nebyly ručně odebrány pro změnu aktivujete předvolbou `network.cookie.blockFutureCookies`, kterou nastavíte na hodnotu `true`.

7.6.4 Jak na kontrolu pravopisu ve Firefoxu 2.0

Vývojová verze [Firefoxu](#) 2.0 obsahuje kontrolu pravopisu textu, který zadáváte do formulářů. Jak jsem si všiml, lidem dělá problém ji rozchodit s českým slovníkem, takže si ukážeme, jak na to.

Prvně je dobré poznamenat, že i když si nainstalujete českou verzi Firefoxu, nebude její součástí český slovník kontroly pravopisu. Je to dáno hlavně licenčními důvody (nebudeme rozvádět). Český slovník si proto budete muset [doinstalovat z webu CZilla.cz](#). Pokud máte nainstalovaný kancelářský balík [OpenOffice](#) a v něm máte nainstalovaný český slovník, můžete použít ten. Naleznete jej v adresáři <ložka s balíkem>/share/dict/ooo. Jedná se o soubory `cs_CZ.aff` a `cs_CZ.dic`.

Pokud si nainstalujete slovník z balíčku, který je umístěn na serveru CZilla.cz, pravděpodobně budete překvapeni, že slovník Firefox nenalezne. To je dáno tím, že uvedený balíček se slovníkem je určen pro Thunderbird, a proto se nainstaluje do složky s aplikací do podadresáře components/myspell. Firefox však ukládá slovníky do podadresáře dictionaries. Slovníky tedy musíte nejprve do tohoto podadresáře přesunout.

Poznámka: Rozšíření se slovníkem z webu CZilla.cz se nenainstaluje do [uživatelského profilu](#) mezi ostatní rozšíření, protože obsahuje starý instalační formát, který není kompatibilní se Správcem rozšíření (doplňků). Z tohoto důvodu nepůjde slovník standardním způsobem odinstalovat a musíte jej odstranit manuálně. Postačí smazat výše uvedené soubory slovníku.

Přepnutí slovníku na český je pak snadné. V editačním poli, kde se kontroluje pravopis, klepněte pravým tlačítkem, v zobrazené nabídce zvolte Jazyky a v podnabídce zvolte češtinu. Druhou možností je nastavení jazyka přes [konfigurační stránku about:config](#), kde nastavíte předvolbu spellchecker.dictionary na jméno souboru se slovníkem bez přípony tj. pokud je váš slovník uložen v souboru cs_CZ.dic, nastavíte předvolbu na hodnotu cs_CZ, pro cs.dic nastavíte cs.

Vypnutí kontroly pravopisu realizujete přes předvolbu layout.spellcheckDefault. Postačí nastavit hodnotu této předvolby na 0. Hodnota 1 je výchozí a znamená, že kontrola pravopisu se bude provádět pouze ve víceřádkových editačních prvcích (textarea), hodnota 2 aktivuje kontrolu pravopisu i u jednořádkových vstupů.

7.6.5 Jak na šířku pole vyhledávání ve Firefoxu 2.0

Pole vyhledávání doznalo ve [Firefoxu](#) 2.0 menších změn. S těmi souvisí i to, že [tip na změnu šířky](#), který jsem zde kdysi uváděl, již není funkční. Od Firefoxu 2.0 se šířka pole vyhledávání odvozuje od šířky okna prohlížeče, takže pokud máte větší rozlišení obrazovky, pole vyhledávání již není tak malé. Pokud vám však přijde stále malé, vložte do konfiguračního souboru [userChrome.css](#) následující řádky:

```
#search-container {  
  width: 250px !important;  
  max-width: 250px !important;  
}
```

Šířku pole vyhledávání si samozřejmě nastavte dle svých potřeb.

7.6.6 Jak na strohou lištu vyhledávání ve Firefoxu 2.0

Pokud máte ve [Firefoxu](#) 2.0 aktivovanou volbu Psaním vyhledávat text na stránce (tzv. rychlé vyhledávání), pravděpodobně jste si všimli, že lišta vyhledávání je oproti verzi 1.5 strohá. Chybí na ní tlačítka a jediné, co tam naleznete, je pole s vyhledávaným textem. Naštěstí existuje způsob, jak navrátit původní stav.

Do konfiguračního souboru [userChrome.css](#) přidejte následující řádek:

```
#FindToolbar > * {display:-moz-box}
```

Po opětovném spuštění Firefoxu bude mít lišta původní podobu.

7.6.7 Jak na vzhled panelů ve stylu Firefox 1.5

Pokud používáte [Firefox](#) 2.0, pravděpodobně jste si všimli nového vzhledu "oušek" panelů. Pakliže se vám tento vzhled nelíbí a rády byste ten, který byl ve Firefoxu 1.5, určitě [užijete styl](#) pro [konfigurační soubor userChrome.css](#), který se objevil na serveru [Userstyles.org](#)

7.6.8 Jak nepřijít při aktualizaci na Firefox 2.0 o data

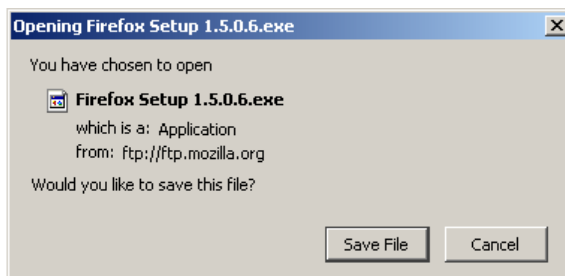
Ne, aktualizace na [Firefox](#) 2.0 vás nepřipraví o vaše data (záložky, historie apod.), ale existuje pravděpodobnost, že se o ně při aktualizaci můžete připravit sami. Po vydání Firefox 2.0 sem četl několik diskusí na téma, proč někteří uživatelé při aktualizaci přijdou o některá svá data. Jedná se sice o velmi minoritní případ, ale stává se. Výsledkem diskusí bylo několik známých důvodů:

- **Viry či spyware** – ano, některé viry či spyware v kombinaci s instalací Firefoxu dokážou způsobit pěknou neplechu. Z virů se typicky jedná o takové, které se snaží neustále spouštět prohlížeč.
- **Spuštěno několik instancí Firefoxu** – máte spuštěno několik instancí Firefoxu pod různými uživateli.
- **Spuštěný Firefox s nastaveným MOZ_REMOTE** – někteří uživatelé spustí instanci Firefoxu s nastavenou systémovou proměnnou MOZ_NO_REMOTE na 1 (důvody, proč to dělají, teď nebudu popisovat). To může způsobit problém při aktualizaci na Firefox 2.0 ve Windows 2000.

Důvodů bude jistě více, ale tyto jsou hlavní. Pokud tedy instalujete Firefox 2.0 bez odinstalace původní verze (nedoporučená varianta), ujistěte se, že máte Firefox řádně ukončen. Firefox 2.0.0.1 přinese v tomto směru některá preventivní opatření.

7.6.9 Jak potlačit standardní systémový dialog pro stažení souborů ve Firefoxu 2.0

Ve [Firefoxu](#) 2.0 se můžete při stahování souborů potkat s novým dialogem.

Jedná se o systémový dialog, který se nabízí namísto toho z Firefoxu při stahování určitých typů souborů. Uvedený dialog se však ne všem zamlouvá. Jak docílit toho, aby se vždy zobrazoval ten z Firefoxu?

V současné době to bohužel není tak jednoduché. Existuje pouze jeden ne zrovna pohodlný způsob. V adresáři s nainstalovaným Firefoxem v podadresáři components naleznete soubor nsHelperAppDlg.js. Ten si nejprve zazálohujte (pro jistotu), následně otevřete v textovém editoru a vyhledejte si text "hide feature" (bez uvozovek). Pod nalezeným řádkem naleznete:

```
this.mDialog.document.getElementById("normalBox").collapsed = true;
```

Přenastavte hodnotu z true na false. Po restartu Firefoxu se vám bude nabízet vždy dialog z Firefoxu. Uvedený způsob úpravy má svou nevýhodu. Upravuje se totiž soubor ve složce s nainstalovaným Firefoxem, což může potencionálně způsobit problémy při inkrementálních aktualizacích. Doufejme, že se do finální verze Firefoxu 2.0 objeví nějaký lepší způsob, jak změny docílit.

7.6.10 Jak ve Firefoxu 2.0 odstranit tlačítko na výběr vyhledávacího modulu

Pokud používáte noční verzi [Firefoxu](#) 2.0, jistě jste si všimli, že volba vyhledávacího modulu probíhá skrze tlačítko po levé straně pole pro vyhledávání. Pakliže však používáte jen jeden vyhledávací modul a na další nepřepínáte, může vám toto tlačítko překážet. Jak se jej zbavit?

Jako vždy vede cesta přes soubor [userChrome.css](#). Do něj přidejte následující řádky:

```
.searchbar-engine-button-container {  
  display: none  
}
```

7.6.11 Jak ve Firefoxu 2.0 vrátit tlačítko na zavírání panelů do pravého rohu

Jak asi mnozí víte, od [Firefoxu](#) 2.0 bude na každém "oušku" Firefoxu standardně umístěno tlačítko pro jeho zavření. Ve Firefoxu 1.5 či starší je toto tlačítko pouze jedno v pravém rohu na liště s panely. Někdo tuto změnu přivítá, jiní ne. Ti pravděpodobně budou hledat způsob, jak přepnout Firefox do starého nastavení. Podívejme se na ten nejjednodušší způsob.

Nastavení, které znáte z Firefoxu 1.5 či starší.

Výchozí nastavení Firefoxu 2.0 (screenshot s motivem Windows XP).

Ač to původně vypadalo, že přepnutí půjde realizovat pouze přes rozšíření, nakonec tak lze učinit přes [konfigurační stránku about:config](#). Realizaci provedete přes předvolbu `browser.tabs.closeButtons`, která není standardně v přehledu tj. musíte ji vytvořit. Tato předvolba může nabývat následujících hodnot:

- 0 – Tlačítko bude pouze na aktuálně vybraném panelu.
- 1 – Tlačítko bude zobrazeno na všech panelech (výchozí hodnota).
- 2 – Tlačítko nebude zobrazeno nikde.
- 3 – Tlačítko bude zobrazeno na pravé straně lišty s panely podobně jako ve Firefoxu 1.x.

Pokud tedy nastavíte uvedenou předvolbu na hodnotu 3, získáte nastavení ve stylu Firefoxu 1.x bez nutnosti instalovat jakékoliv rozšíření.

7.6.12 Jak ve Firefoxu 2.0 vypnout kontrolu kompatibility doplňků

Častou otázkou bývá, jak nainstalovat rozšíření do nepodporované verze [Firefoxu](#). Existuje možnost instalace přes rozšíření [MR Tech Local Install](#) či [Nightly Tester Tools](#), které potlačí kontrolu kompatibility, ale instalovat si kvůli tomu další rozšíření není zrovna pohodlné. Od Firefoxu 2.0 však existuje další možnost v podobě předvolby `extensions.checkCompatibility`. Stačí přejít na [konfigurační stránku about:config](#) a zde tuto předvolbu vytvořit (standardně neexistuje). Jedná se o předvolbu typu boolean a nastavte ji na hodnotu `false`. Po tomto nastavení bude kontrola potlačena, na což vás Správce doplňků bude upozorňovat.

7.6.13 Jak ve Firefoxu 2.0 vypnout varování o potlačení kontrole kompatibility doplňků

[Firefox](#) 2.0 umožňuje pomocí předvolby [vypnout kontrolu kompatibility \(na\)instalovaných doplňků](#). Po vypnutí se v horní části Správce doplňků zobrazuje varování, že je kontrola kompatibility vypnuta. Pokud vám toto varování vadí a rádi byste se ho zbavili, postačí přidat do konfiguračního souboru [userChrome.css](#) následující kód:

```
@-moz-document url-prefix(chrome://mozapps/content/extensions){
#extensionsView richlistitem .addonIconStack>vbox>.notifyBadge,
#extensionsView richlistitem .incompatibleBox,
#addonsMsg>stack{display:none!important}
#extensionsView richlistitem[compatible="false"]
.addon-icon{border:solid 1px red!important}
}
```

7.6.14 Jak ve Firefoxu 2.0 zakázat automatickou změnu velikosti obrázku

Pokud si ve [Firefoxu](#) 2.0 zobrazíte obrázek, který je větší než rozměry okna prohlížeče, provede se pro účely zobrazení jeho zmenšení. Obrázek je pak trošku kostrbatý, ale zobrazí se celý a vy nemusíte rolovat, abyste shlédli zbylé části obrázku. Pakliže vám to nevyhovuje, lze to vypnout.

Je zde však problém v tom, že "zaškrtnutí", které bylo v předchozích verzích k dispozici v dialogu Možnosti, ve Firefoxu 2.0 již není. Musíte tedy přejít na [konfigurační stránku about:config](#), zde vyhledat předvolbu `browser.enable_automatic_image_resizing` a nastavit její hodnotu na `false`.

7.6.15 Jak ve Firefoxu zvětšit šířku ouška aktivního panelu

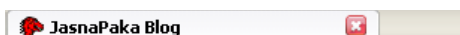
Pokud máte ve [Firefoxu](#) 2.0 otevřeno více panelů, pak při [vypnutém rolování panelů](#) mohou být šířky "oušek" panelů malé. Jestliže chcete, aby byla šířka aktuálně zvoleného panelu automaticky širší, přidejte do konfiguračního souboru [userChrome.css](#) následující řádku:

```
#content tab[selected="true"] {min-width: 150px !important;}
```

Minimální šířku aktivního panelu si samozřejmě zvolte dle libosti.

7.6.16 Jak změnit pozadí lišty panelů ve Firefoxu 2.0

[Firefox](#) 2.0 přichází s [upraveným motivem vzhledu](#). V něm je lišta s panely podbarvena.

To se však ne každému líbí. Jak se tohoto podbarvení zbavit? Jednoduše přes úpravu [userChrome.css](#). Použijte jednu z následujících úprav:

```
.tabbrowser-tabs {
background-image: none !important;
}
```

nebo

```
.tabbrowser-tabs {
background-image: none !important;
background-color: transparent !important;
}
```

7.6.17 Jak zrušit skrývání zavíracího tlačítka na panelu Firefoxu 2.0

Ve [Firefoxu](#) 2.0 je ve výchozí konfiguraci umístěno tlačítko na zavření panelu na každém jeho oušku. Pokud máte otevřeno větší množství panelů, Firefox začne tato tlačítka skrývat a zobrazí ho vždy jen na aktuálním panelu. V mém případě se to typicky stává při otevření 9. panelu v maximalizovaném okně při rozlišení 1152x864. A to přesto, že dle mého názoru je ouško ještě dostatečně široké. Kouknul jsem se tedy, jak toto chování zkorigovat.

Po krátkém hledání jsem narazil na předvolbu [browser.tabs.tabClipWidth](#) na [konfigurační stránce about:config](#). Její hodnota je standardně nastavena na 140, což je hodnota v pixelech udávající minimální šířku ouška panelu při které se ještě tlačítko na ouškách zobrazí. Hodnotu předvolby tedy stačí zmenšit. Optimální hodnota je dle mě 60-70.

7.6.18 Klasický motiv vzhledu z Firefoxu 1.5.x pro Firefox 2.0

Pokud používáte noční verze [Firefoxu](#) 2.0, pravděpodobně jste si v posledních dvou dnech všimli, že se jeho součástí pomalu stává [upravený motiv vzhledu](#), který nahradí ten původní z Firefoxu 1.0/1.5. Pokud se vám nový motiv náhodou nezalíbí, můžete si ten starý [snadno doinstalovat](#).

7.6.19 Nové pojetí tlačítka Přejít ve Firefoxu 2.0

Po instalaci [Firefoxu](#) 1.5 s novým uživatelským profilem nalezne uživatel vedle adresního řádku standardně tlačítko Přejít. Po jeho stisknutí Firefox načte stránku uvedenou v adresním řádku. V [upraveném motivu vzhledu](#), který bude ve Firefoxu 2.0, jste si mohli všimnout, že se již nejedná o samostatné tlačítko na liště, ale o tlačítko spojené s adresním řádkem. No a to se někomu líbí, někomu zase ne.

Jak tomu při podobných změnách bývá, jsou doprovázeny celou řadou [debat](#). Někteří uživatelé jsou zkrátka konzervativní (to chápu) a nemají rádi změny. S integrací tohoto tlačítka s adresním řádkem vyvstaly dvě otázky:

- Jak toto tlačítko z lišty zrušit?
- Jak vrátit to původní?

Na obě otázky existuje uspokojivá odpověď. Tlačítko zrušíte přes [konfigurační soubor userChrome.css](#) ve vašem [uživatelském profilu](#). Do tohoto souboru stačí přidat následující řádky:

```
#go-button {
  -moz-image-region: rect(0px, 20px, 22px, 5px) !important;
}
.go-button-background, #go-button {
  display: none !important;
}
```

Pokud si přejete vrátit původní tlačítko Přejít, můžete si ho doplnit pomocí [rozšíření Classic Go Button](#). Pakliže se chcete obdobně zbavit ikonky lupy spojené s polem pro vyhledávání, zadejte do stejného souboru následující řádky:

```
.search-go-button {
  -moz-image-region: rect(0px, 20px, 22px, 5px) !important;
}
.search-go-button-bkgnd, .search-go-button {
  display: none !important;
}
```

7.6.20 Odstranění tlačítka pro přechod na další stránku ve Firefoxu 2.0

Jak [jsem tu již kdysi hovořil](#), [Firefox](#) 2.0 přijde s tlačítkem Přejít, které je spojeno s adresním řádkem. To je rozdíl oproti verzi 1.5, kde je toto tlačítko klasické volitelné na liště. Tato pevná součást se však ne každému líbí a tak se [objevily návody](#), jak tlačítko skrýt přes [konfigurační soubor userChrome.css](#). V posledních nočních buildech přibyla jednodušší možnost.

Přejděte na [konfigurační stránku about:config](about:config) a změňte předvolbu `browser.urlbar.hideGoButton` na hodnotu `true`. Podobná "finta" pro ikonku u pole vyhledávání bohužel není. Tu lze [skrýt pouze přes konfigurační soubor userChrome.css](#).

7.6.21 Proč „nefunguje“ zkratka ALT+S ve Firefoxu 2.0

Řada uživatelů anglické verze [Firefoxu](#) 2.0 Beta 2 si stěžuje, že jim na webových stránkách přestala fungovat řada klávesových zkratk. Typickým příkladem je klávesová zkratka ALT+S, která sloužila k odeslání aktuálního formuláře. Pokud uvedenou zkratku použijete v české verzi, otevře se vám nabídka Soubor. Může tedy snadno nastat kolize zkratk a hlavní nabídka vyhraje. Od Firefoxu 2.0 jsou tedy zkratky ALT+znak vyhrazeny hlavní nabídce a na stránkách jsou zkratky SHIFT+ALT+znak tj. například SHIFT+ALT+S pro odeslání formuláře. Pokud si přejete starší nastavení, na [konfigurační stránce about:config](about:config) změňte hodnotu předvolby `ui.key.chromeAccess` na 5 a předvolbu `ui.key.contentAccess` na 4.

7.6.22 Rolování lišty panelů ve Firefoxu 2.0

V posledních nočních buildech [Firefoxu](#) 2.0 se při větším množství otevřených panelů zobrazí po stranách šipky, kterými se přesouváte na panely, které jsou skryté "za rohem". Pro představu, když ve Firefoxu 1.5 otevřete větší množství panelů, jsou ouška všech panelů (byť stále menší) zobrazeny v okně prohlížeče. Nyní jsou zobrazeno pouze x panelů (počet záleží na rozlišení vašeho monitoru), zbytek je skryt "za rohem" a na skryté panely se přesunete klepnutím na ikonku šipky (posun vždy po jednom panelu).

Osobně si nejsem jist, zda je to zrovna dobré vylepšení. Vypnutí půjde realizovat nastavením předvolby `browser.tabs.tabMinWidth` v [předvolbách about:config](#) na malou hodnotu (např. 1). V současné době to zatím nefunguje.

7.6.23 Rychlé přepínání mezi panely v nočních verzích Firefoxu

Po zahrnutí funkce [rolování lišty s panely](#), které bude součástí Firefoxu 2.0, vyvstala otázka usability (použitelnosti) této novinky, protože nebylo možné rychle přepínat na panely, které byly v daný okamžik "skryty" mimo okno [Firefoxu](#). Řešení tohoto problému spočívá v tlačítku na rychlé přepínání panelů, které se objevilo v nočních verzích po pravé straně lišty s panely.

Kdo z vás používá vývojové prostředí [Eclipse](#), jistě tuto možnost přepínání zná. Zarážející je jen fakt, že se tlačítko na přepínání zobrazí i tehdy, když nejsou žádné panely skryty. Doufám, že se jedná jen o nedodělek vývojové verze a ve finální verzi bude vše v pořádku. Uvedená funkce je prozatím ve vývojové verzi Firefoxu 3.0, ale měla by se objevit i ve Firefoxu 2.0.

Tip pro ty, kteří uvedené tlačítko na liště s panely nechtějí. Do souboru [userChrome.css](#) přidejte následující řádky:

```
.tabs-alltabs-box,  
.tabs-alltabs-box-animate,  
.tabs-alltabs-button {  
    display: none;  
}
```

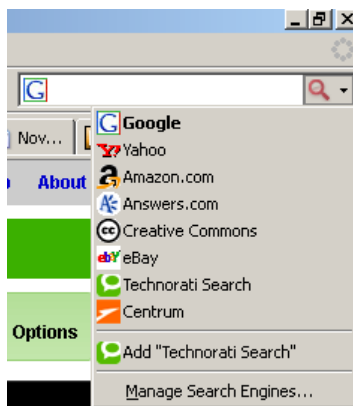
7.6.24 Tvorba vyhledávacích modulů pro Firefox 2.0

Oproti starším verzím [Firefoxu](#) bude Firefox 2.0 obsahovat nový formát vyhledávacích modulů. Formát se jmenuje **MozSearch** a jsou v něm uloženy všechny výchozí vyhledávací moduly, které máte po instalaci Firefoxu k dispozici. MozSearch vznikl zjednodušením [OpenSearch](#) formátu a od vývojových verzí Firefoxu 2.0 je výchozím formátem. Pokud vás zajímá, jak v tomto formátu vytvořit vyhledávací modul, nalistujte [příslušnou stránku Mozilla Wiki](#).

Nový formát samozřejmě neznamená, že můžete zahodit všechny vyhledávací moduly vytvořené pro starší verze Firefoxu. Ty můžete vesele přidávat i nadále. Při přidávání nového modulu se totiž provede konverze na formát MozSearch a v tomto formátu bude modul uložen do uživatelského profilu.

Slušelo by se asi říci, že formát MozSearch půjde (nejspíš) používat pouze v aplikacích Mozilla. To s sebou nese zádrhel. Je totiž vcelku neefektivní vytvářet vyhledávací modul pro každý prohlížeč. Zvláště, když Internet Explorer 7 bude podporovat právě OpenSearch. Firefox však bude podporovat i tento formát, takže když na webu zveřejníte vyhledávací modul ve formátu OpenSearch, budou ho moci použít jak uživatelé Internet Explorer, tak Firefoxu.

Pěknou záležitostí u Firefoxu 2.0 je fakt, že pokud je v hlavičce stránky uvedena informace o dostupnosti vyhledávacího modulu, upozorní vás na to Firefox zabarvením vyhledávací ikony v poli vyhledávání. V seznamu vyhledávacích modulů pak máte možnost přidat tento vyhledávací modul do vašeho seznamu.

7.6.25 Upravený motiv vzhledu Firefoxu 2

[Firefox 2](#) přichází s novým motivem vzhledu. Jedna z věcí, která je mu občas vytýkána, je jeho malá kontrastnost. Pokud patříte mezi tyto uživatele, pak vás asi potěší, že [David Naylor](#) připravil [upravenou verzi motivu](#), která uvedenou věc řeší.

Odkazy:

<http://www.jasnapaka.com/mozilla/firefox/>

<http://www.czilla.cz/podpora/firefox/>

<http://forum.czilla.cz/>

8 Seznam obrázků

Obrázek 1 Startovní stránka Firefoxu.....	10
Obrázek 2 Startovní stránka prázdná.....	10
Obrázek 3 Server nenalezen.....	11
Obrázek 4 Ovládání Firefoxu.....	12
Obrázek 5 Úprava nástrojových lišt.....	13
Obrázek 6 Předvolby aplikace Firefoxu – Hlavní.....	14
Obrázek 7 Domovská stránka – panely.....	15
Obrázek 8 Náповěda.....	15
Obrázek 9 Prázdná stránka.....	16
Obrázek 10 Použití záložku.....	16
Obrázek 11 Výchozí prohlížeč.....	16
Obrázek 12 Výchozí prohlížeč – Zkontrolovat.....	17
Obrázek 13 Výchozí prohlížeč – Zkontrolovat.....	17
Obrázek 14 Předvolby – Panely.....	17
Obrázek 15 Předvolby – Obsah.....	18
Obrázek 16 Předvolby – Obsah – Výjimky.....	19
Obrázek 17 JavaScript – Rozšířené.....	19
Obrázek 18 Písma a Barvy – Rozšířené.....	19
Obrázek 19 Písma a Barvy – Barvy.....	20
Obrázek 20 Předvolby – Kanály.....	20
Obrázek 21 Předvolby – Soukromí.....	21
Obrázek 22 Soukromí – Správce cookies.....	22
Obrázek 23 Soukromí – Důvěrná data.....	22
Obrázek 24 Zabezpečení.....	23
Obrázek 25 Zabezpečení– Důvěryhodné servery.....	24
Obrázek 26 Zabezpečení– Podmínky služby chránící proti podvodným stránkám.....	25
Obrázek 27 Zabezpečení– Hesla – Výjimky.....	25
Obrázek 28 Zabezpečení– Hesla – hlavní heslo.....	25
Obrázek 29 Zabezpečení– Hesla – změna hlavního hesla.....	26
Obrázek 30 Zabezpečení– Bezpečnostní upozornění.....	26
Obrázek 31 Rozšířené - Obecné.....	27
Obrázek 32 Rozšířené – Obecné – Prohlížení - Slovníky.....	28
Obrázek 33 Rozšířené – Obecné – Jazyky.....	28
Obrázek 34 Rozšířené – Síť.....	29
Obrázek 35 Rozšířené – Síť - Nastavení.....	30
Obrázek 36 Rozšířené – Aktualizace.....	30
Obrázek 37 Rozšířené – Šifrování.....	31
Obrázek 38 Správce certifikátů prázdný.....	32
Obrázek 39 Správce certifikátů.....	32
Obrázek 40 Seznam zneplatněných certifikátů.....	33
Obrázek 41 Import seznamu zneplatněných.....	33
Obrázek 42 Ověřování platnosti.....	33
Obrázek 43 Správce bezpečnostních zařízení.....	33
Obrázek 44 Úložiště.....	34
Obrázek 45 Hlavní heslo.....	34
Obrázek 46 Zadání hesla certifikátu.....	34

Obrázek 47 Změnit Hlavní heslo.....	34
Obrázek 48 Chybné heslo certifikátu.....	34
Obrázek 49 Úspěšný import.....	35
Obrázek 50 Hlavní lišta.....	36
Obrázek 51 Nabídka Soubor.....	37
Obrázek 52 Průvodce importem.....	37
Obrázek 53 Režim offline.....	37
Obrázek 54 Potvrdit zavření ostatních panelů.....	38
Obrázek 55 Přerušit stahování souborů.....	38
Obrázek 56 Nabídka Úpravy.....	38
Obrázek 57 Najít na této stránce.....	39
Obrázek 58 Najít na této stránce – výskyt.....	39
Obrázek 59 Najít na této stránce – konec.....	39
Obrázek 60 Najít na této stránce – začátek.....	39
Obrázek 61 Najít na této stránce – řetězec nenalezen.....	39
Obrázek 62 Nabídka Zobrazit.....	39
Obrázek 63 Lišta navigace.....	40
Obrázek 64 Lišta záložek.....	40
Obrázek 65 Přidání, odebrání.....	40
Obrázek 66 Stavový řádek.....	40
Obrázek 67 Postranní lišta – záložky.....	41
Obrázek 68 Postranní lišta – historie.....	41
Obrázek 69 Zdrojový kód stránky.....	42
Obrázek 70 Nabídka Historie.....	42
Obrázek 71 Nabídka Záložky.....	43
Obrázek 72 Odebírání kanálu této stránky.....	44
Obrázek 73 Přidání panelu do záložek.....	44
Obrázek 74 Správce záložek.....	44
Obrázek 75 Export záložek.....	45
Obrázek 76 Průvodce importem záložek.....	45
Obrázek 77 Výběr souboru.....	45
Obrázek 78 Nabídka Nástroje.....	46
Obrázek 79 Správce doplňků – Rozšíření.....	47
Obrázek 80 Správce doplňků – Rozšíření – Vyhledat aktualizace.....	47
Obrázek 81 Správce doplňků – Motivy vzhledu.....	47
Obrázek 82 Správce doplňků – nový Motivy vzhledu.....	48
Obrázek 83 Získat nová rozšíření.....	48
Obrázek 84 Instalace rozšíření.....	48
Obrázek 85 Instalované rozšíření.....	48
Obrázek 86 Instalace rozšíření – Motiv vzhledu.....	49
Obrázek 87 Chybová konzola.....	49
Obrázek 88 Informace o stránce.....	49
Obrázek 89 Vymazání důvěrných dat.....	50
Obrázek 90 Nabídka Nápověda.....	50
Obrázek 91 Obsah nápovědy.....	51
Obrázek 92 Obsah nápovědy.....	51
Obrázek 93 Upozornit na chybnou stránku.....	51
Obrázek 94 Upozornění na chybnou stránku.....	52
Obrázek 95 Upozornění na podvodnou stránku.....	52

Obrázek 96 Aktualizace nenalezeny.....	52
Obrázek 97 O aplikaci Mozilla Firefox.....	53
Obrázek 98 Rozšířená domovská stránka.....	55
Obrázek 99 Správce certifikátů – Importovat.....	56
Obrázek 100 Úložiště certifikátu uživatele.....	56
Obrázek 101 Zadání hesla certifikátu.....	56
Obrázek 102 Úspěšný import certifikátu.....	56
Obrázek 103 Správce certifikátů – Importovat.....	57
Obrázek 104 Úložiště certifikátu uživatele.....	57
Obrázek 105 Zadání hesla certifikátu.....	57
Obrázek 106 Úspěšný import certifikátu.....	57
Obrázek 107 Předvolby Mozilla Firefox verze 1.0.4.....	58
Obrázek 108 Předvolby Mozilla Firefox verze 1.5.0.3 (Windows).....	59

9 Seznam užívaných pojmů

Aplikace (Application) – obecný pojem pro počítačový program či soubor programů, plnících daný účel, má grafické uživatelské prostředí. Pojem aplikace v mnohém splývá s pojmem program. Obecně se program staví „níže“, tedy do oblasti plnění menších, univerzálních a spíše pomocných funkcí, zatímco aplikace jsou větší programové balíky, plnící komplexnější úkoly.

Atribut – podstatný rys, jakákoliv popisná charakteristika prvku, vyjadřující jeho kvalitativní či kvantitativní vlastnosti. Obecně je atributem míněna konkrétní hodnota určité vlastnosti.

Certifikační autorita – vystupuje při vzájemné komunikaci dvou subjektů jako třetí nezávislý důvěryhodný subjekt, který jednoznačně svazuje identifikaci subjektu s jeho daty pro tvorbu elektronického podpisu prostřednictvím certifikátu, který klientovi vydává.

Certifikát – je obdobou průkazu totožnosti, kterým se subjekt prokazuje při elektronické komunikaci. Certifikát jednoznačně svazuje fyzickou totožnost subjektu s jeho totožností elektronickou, čímž umožňuje komunikujícím stranám prokázat identitu vlastní. Získání certifikátu se velice blíží standardním postupům získání občanského průkazu. CA tyto služby zajišťuje prostřednictvím sítě kontaktních pracovišť – registračních autorit, které realizují požadavky svých klientů.

Cookie - označuje malé množství dat, která www server pošle prohlížeči, který je uloží na PC uživatele. Při každé další návštěvě téhož serveru pak prohlížeč tato data posílá zpět serveru. Cookies běžně slouží k rozlišování jednotlivých uživatelů, ukládá se do nich obsah „nákupního košíku“ v elektronických obchodech, uživatelské předvolby apod. Myšlenku cookies vynalezl Lou Montulli, tehdy pracující u firmy Netscape Communications.

Data – reprezentace skutečností, pojmů nebo instrukcí (návodů, pokynů) ve formalizované podobě vhodné pro komunikaci, interpretaci a zpracování lidmi nebo automatickými prostředky.

Default, Výchozí (Default Value) – přednastavená hodnota, která je předem (automaticky nebo při konfiguraci) nastavena a při možných volbách je automaticky nabízena k přijetí. Defaultní nastavení je takové nastavení, které program používá jako základní, dokud jej uživatel nezmění. Nejčastější použití default hodnot je v dialogových panelech nebo komunikačních dialogích, při kterých musí uživatel nastavit řadu hodnot nebo odpovědět na více otázek. Defaultní hodnoty uživateli pomáhají omezit počet zadávání, lépe se orientovat v problematice a v dialogu.

Dialog – dialogem je nazýváno okno programu (dialogové okno), které slouží k zadání parametrů prováděné operace. Obvykle se vyznačuje tím, že má pevnou velikost, obsahuje tlačítka na jeho ukončení <OK> a <Storno> a dále může obsahovat další prvky jako tlačítka, přepínače, editační pole, skryté seznamy atd.

E-mail, elektronická pošta – vzájemná komunikace uživatelů realizovaná pomocí počítačů, souborů, internetu a komunikačních linek. Textová, hlasová, zvuková nebo obrazová zpráva poslaná prostřednictvím veřejné sítě elektronických komunikací, která může být uložena v síti nebo koncovém zařízení uživatele, dokud ji uživatel nevyzvedne. V oblasti intranetu se elektronická pošta pohybuje v prostoru firemní sítě.

JavaScript – skriptovací jazyk, který umožňuje vytvořit hodiny, hodnotit data ve formuláři, počítat, zdynamizovat data, umožňuje tvorbu všemožných prvků k oživení webu, přes blikající texty po jednoduché hry. Základem dynamického webu je právě JavaScript.

Karta – formulář k prohlížení tématicky uspořádaných údajů, některé karty slouží pro nastavení parametrů nebo vkládání vstupních údajů. Všechny karty jsou jakoby seřazeny za sebou tak, že je vidět vždy jen plocha právě aktivní karty a ostatním jsou vidět jen „záložky“ (výstupky), tedy části vyčnívající nad hlavní obdélníkovou oblast karty. Zobrazení (aktívace), tj. „vytažení“ karty před

ostatní se docílí vždy kliknutím myši na příslušnou záložku karty. Nouzově lze stejného efektu docílit tak, že se opakovanými stisky klávesy <Tab> dojde do stavu (zleva doprava), kdy je záložka karty nalezena (obvykle je text ohraničen čárkovaným obdélníčkem) a potom klávesou <Enter> kartu aktivovat. Stisk klávesy <Tab> a současně přidržení klávesy <Shift> provádí pohyb zprava doleva.

Klient – protějšek serveru, počítač či program schopný vysílat požadavky na server a výsledky těchto požadavků předkládat uživateli k dalšímu zpracování (např. e-mailový klient). Ke komunikaci se serverem používá komunikační protokoly.

Mac OS – operační systém počítačů Macintosh od firmy Apple.

Nabídka (Menu) – každá aplikace má skupinu příkazů, kterými aplikaci můžeme ovládat, tzv. menu (nebo také nabídka), menu je tvořeno lištou při horním okraji obrazovky, ve které jsou titulky jednotlivých skupin příkazů. Menu obsahuje tři typy položek – obyčejná položka okamžitě vyvolá nějakou akci (např. Konec), položka ukončená třemi tečkami se neprovede ihned, ale následuje dialog pro upřesnění požadavku (např. Tisk...), položka označená vpravo malým trojúhelníčkem (šipkou) otevře další menu, tzv. podmenu (submenu).

Nabídka (Menu) ikonové – tvoří jej několik zjednodušených obrázků, které reprezentují podvolby určitých příkazů. Užívá se tam, kde by byl popis podvoleb příliš složitý a celkově nepřehledný.

Nabídka (Menu) roletové – základní menu pro volbu příkazů. Roletovým se nazývá proto, že se jeho hlavní nabídky rozvinují směrem dolů podobně jako rolety do jednotlivých podmenu. Základní řádek roletového menu je v okně umístěn pod titulním pruhem okna.

Nápovědná bublina (Hint) – též plovoucí nápověda, po najetí kurzoru myši na ovládací prvek se na několik vteřin se zobrazí nápovědná „bublina“, je to vlastně obdélník se stručným textem nápovědy, žlutě podbarvený. Zobrazují se u prvků, u nichž není hned na první pohled zřejmá jejich funkce. V aplikacích poštovních klientů především jako popis významu ikon nástrojů.

Operační systém (OS) – základní programové vybavení počítače, úkolem OS je správa procesů, správa paměti, správa souborů (včetně ochrany přístupu), komunikace s perifériemi, komunikace s ostatními počítači v síti a komunikace s uživatelem.

Počítačová bezpečnost – bezpečnost IS zajišťovaná jeho technickými a programovými prostředky.

Posuvník (ScrollBar) – rolovací pás, na jehož obou okrajích jsou rolovací šipky, a v něm rolovací tlačítko (ScrollBox, ScrollButton), horizontální (vodorovný), vertikální (svislý). Používá se k rolování textu. Při uchopení rolovacího tlačítka (ukázání, stisknutí a držení tlačítka myši) lze tímto tlačítkem vléci po rolovacím pásu a dosahovat tím rolování obrazu v okně.

Rozbalovací seznam položek (Combo Box) – též rozvinovací, skrytý seznam položek, vybírač položek, má uvnitř zadávacího pole v pravé části umístěno tlačítko se šipkou. Je to vlastně standardní editační pole, které však navíc obsahuje podmenu hodnot, které se z něj můžou vybrat a vložit. Používá se v místech, kde je více předem daných možností (seznam), z nichž má uživatel jednu vybrat, ale protože možností je zpravidla větší počet, použití přepínačů příp. předvoleb by nebylo vhodné, pro úsporu místa se používá tento prvek. Rozbalení seznamu se provádí kliknutím na tlačítko se šipkou v pravé části pole. Výběr hodnoty ze skrytého seznamu se provede rozbalením seznamu a kliknutím myši na požadovanou hodnotu nebo rozbalením seznamu a najetím kurzoru na zvolenou hodnotu kurzorovými šipkami a stiskem klávesy <Enter>. Vybraná volba se pak zobrazí v obsahu položky typu skrytý seznam. Pokud není žádná vybrána a prohlížení rozbaleného seznamu je ukončeno volbou klávesy <Esc>, vybraná hodnota prvku se nezmění, tj. zůstane původní.

Server – výkonný počítač, na kterém běží nainstalované služby. Výpadek serveru způsobí nedostupnost na něm umístěných internetových stránek, nedostupnost e-mailových schránek a dalších služeb, které tento server za běžného chodu poskytuje. Je protějškem klienta.

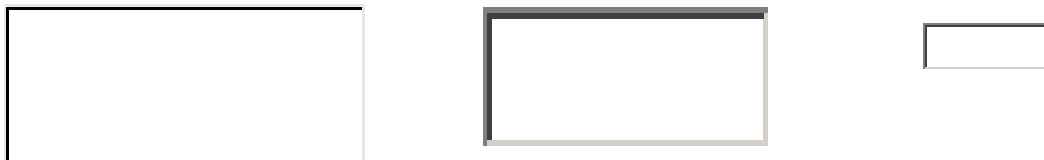
Tlačítko (Button) – příkazové tlačítko, obdélníček s nápisem signalizujícím činnost tlačítka, specifický grafický symbol na obrazovce v prostředí aplikačního programu, slouží k vyvolání nějaké akce. „Stisknutí“ takového simulovaného tlačítka se provádí najetím kurzoru myši a kliknutím na tomto grafickém objektu, popřípadě také stiskem vhodné klávesy či klávesové zkratky.

Tlačítko přepínače (Radio Button) – nebo též radio tlačítko, prvky musí být uvedeny dva a více, jen jeden může být označen (○První políčko ○Druhé políčko ○Třetí políčko).

Uživatel – osoba nebo organizace, která má povolen přístup do sítě (nebo do IS), používá provozovaný systém k vykonávání své specifické funkce.

Vstupní pole pro heslo – v tomto vstupním poli se při vyplňování místo uživatelem zapsaných znaků objevují hvězdičky, aby nemohl nikdo přečíst uživateli heslo přes rameno.

Vstupní pole pro text – pole v dialogovém okně, textové, zadávací, editační pole, vstupní pole pro vyplňování textové položky, umožňuje vkládat pouze text, nelze použít formátování textu (tj. zvýraznění, změna fontu, velikosti), nelze vkládat objekty. Textové pole může být při otevření dialogového okna prázdné, nebo může obsahovat předvyplněný text.

Výchozí, Default (Default Value) – přednastavená hodnota, která je předem (automaticky nebo při konfiguraci) nastavena a při možných volbách je automaticky nabízena k přijetí. Defaultní nastavení je takové nastavení, které program používá jako základní, dokud jej uživatel nezmění. Nejčastější použití default hodnot je v dialogových panelech nebo komunikačních dialogích, při kterých musí uživatel nastavit řadu hodnot nebo odpovědět na více otázek. Defaultní hodnoty uživateli pomáhají omezit počet zadávání, lépe se orientovat v problematice a v dialogu.

Zaškrťovací políčko (Check Box) – vyplňuje se kliknutím do čtverečku, nabývá pouze dvou hodnot, zaškrtnuto a nezaškrtnuto (☑ ve stavu zaškrtnuto, ☐ ve stavu nezaškrtnuto). Implicitní hodnota může být zaškrtnuto nebo nezaškrtnuto.

Zavináč – symbol @, na Internetu se používá tento znak (anglicky též at, at sign, address sign) v adrese jako symbol pro oddělení jména uživatele a názvu počítače. Nejčastější použití zavináče je v e-mailových adresách.

10 Seznam zkratek

CA – certifikační autorita.

CSS (Cascading Style Sheets) – kaskádované styly, CSS jsou W3C standardem rozšiřujícím HTML standard. Umožňují pokročilé formátování na WWW stránkách.

CÚ – certifikační úřad.

DSL (Digital Subscriber Line) - tato technologie využívá telefonního vedení, ovšem využívá volné frekvenční pásmo ve vodiči nad tzv. hovorovým pásmem, ve kterém se šíří běžný přenos hlasu (ať už analogového či digitálního) či vytáčeného internetu. Toto nadhovorové pásmo je podstatně širší, proto je na něm možné dosáhnout výrazně vyšších rychlostí oproti technologii dial-up.

GPRS (General Packet Radio System) – obecný rádiový paketový systém, součást GSM fáze 2+, datové přenosy rychlostí až 164 kb/s. Data jsou organizována do tzv. paketů, které nepotřebují souvislý kanál pro přenos. Koncové zařízení (mobilní telefon) je připojeno trvale, ale přenosová kapacita sítě je blokována pouze pokud přijímá nebo vysílá data v paketech. Tím se lépe využívá radiového pásma a uživatelé platí jen za objem přenesených dat.

GSM (Global System for Mobile communications) – digitální systém mobilní komunikace. Digitální síť, kterou využívají mobilní telefony na frekvenci 900, 1.800 a 1.900 MHz. GSM sítě jsou označovány jako sítě druhé generace. Nabízejí uživatelům pokročilejší služby, např. SMS, roaming, identifikaci volajícího, přesměrování hovorů, přenos faxu a dat, apod.

HSCSD (High Speed Circuit Switched Data) – zdokonalená technologie CSD, zvyšuje její rychlost. Jedná o princip spojování okruhů, výhodou je trvale vytvořený kanál s definovanou přenosovou rychlostí. Segmentovaná data dorazí k adresátovi ve stejném pořadí, jako byla odeslána. HSCSD je určeno pro pravidelné a rovnoměrné přenosy dat a potřeby multimediálních přenosů. Nevýhodou je neefektivní využití kapacity sítě GSM. HSCSD umožňuje pracovat symetricky (přenos od i k uživateli stejně rychle) i asymetricky (přenos směrem k uživateli může být rychlejší než přenos opačným směrem).

HTML (HyperText Markup Language) – kódovací jazyk používaný k vytváření formátovaných dokumentů na webu (World Wide Web). HTML kód je textový a používá k formátování tzv. návěští (tag). Klientský program (prohlížeč atd.) kód HTML interpretuje a zobrazuje.

HTTP (HyperText Transfer Protocol) – hypertextový přenosový protokol, protokol používaný službou WWW sítě Internet.

MS – Microsoft, jméno význačné SW firmy.

OS – operační systém.

PC (Personal Computer) – osobní počítač.

PHP – původně Personal Home Page vzniklo v roce 1996, od té doby prošlo velkými změnami a nyní tato zkratka znamená Hypertext Preprocessor. PHP je jazyk, který pracuje na straně serveru, dovede ukládat a měnit data vašich stránek přímo prostřednictvím prohlížeče.

PKCS (Public Key Cryptography Standards) – řada standardů pro kryptografii s veřejným klíčem, která zahrnuje šifrování RSA, shodu klíčů Diffie-Hellman, šifrování založené na heslech, rozšířenou syntaxi, syntaxi kryptografických zpráv, syntaxi informací soukromých klíčů a syntaxi žádostí o certifikát, včetně vybraných atributů. Tyto standardy byly vyvinuty společností RSA Data Security, Inc., která je spravuje a je jejich vlastníkem.

PKCS12 – standard syntaxe výměny osobních informací. Tento standard specifikuje přenositelný formát pro ukládání nebo přenos soukromých klíčů, certifikátů nebo jiných důvěrných informací uživatele.

RDF (Resource Description Framework) – formát popisu zdrojů.

RSA (Rivest, Shamir, Adleman) – často používaný algoritmus veřejných a soukromých klíčů. Je výchozím zprostředkovatelem kryptografických služeb pro systém MS Windows. Byl patentován společností RSA Data Security, Inc. v roce 1977.

RSS (RDF Site Summary) – souhrn popisu zdrojů daného místa, XML dokument s popisem informačních zdrojů vybraného místa, např. webové stránky (serveru) na Internetu. RSS kanál nabízí rychlý přístup k vybranému obsahu internetových stránek, z nichž si uživatel přeje získávat aktualizované informace.

SSL (Secure Sockets Layer) – protokol pro zabezpečení a autentizace komunikace mezi klienty a servery na Internetu.

TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol) – sada komunikačních protokolů používaných zejména v síti Internet. Zahrnuje síťový protokol (IP), přenosový protokol (TCP) a celou řadu aplikačních protokolů (mail, telnet, ftp, gopher apod.).

TLS (Transport Layer Security) – protokol TLS je vylepšení protokolu SSL, se kterým je zpětně kompatibilní. Tento protokol byl navržen a přijat jako standard pro zabezpečení komunikace na internetu.

WWW (World Wide Web) – vzájemné propojení, lokální ale i velmi vzdálené, dokumentů pomocí internetu. Dokumenty se nazývají web stránky, propojení odkazující ze stránky na stránku (hypertext) se nazývají odkazy nebo linky. Stránky a odkazy lze prohlížet pomocí web prohlížečů (browser).

XHTML (eXtensible HyperText Markup Language) – nástupce jazyka HTML, téměř shodný se značkovacím jazykem HTML 4.01, je přísnější a čistější než jazyk HTML.

XML (eXtended Markup Language) – rozšířitelný značkovací jazyk, platformně nezávislý formát pro publikování a výměnu dat a dokumentů.

11 Přílohy

11.1 Příloha 1 – Názvy některých významných kláves na klávesnici

Klávesnice je v OS především zařízením pro vkládání textu. Můžeme ji do jisté míry využít i pro ovládání programů, ale její možnosti jsou omezeny. Existují akce, které lze provést pouze myší a ne prostřednictvím klávesnice.

F1, F2, ..., F12 	Funkční klávesy, pomáhají řídit běh programu, v každém programu mají jiný význam – F1 obvykle vyvolá nápovědu (Help), F10 vyvolá menu.
	Klávesa <Esc> (Escape), pravidelně umístěná v levém horním rohu klávesnice. Její význam není zcela standardizovaný, ale většinou působí jako „úniková“ (Escape = únik) klávesa, pomocí které lze bez následků uniknout z jedné úrovně komunikace do úrovně předchozí, např. z dialogového panelu zpět do situace, ze které byl panel vyvolán, aniž se cokoli stane.
	Klávesa <Enter>, v pravé části klávesnice, schvaluje danou nastavenou funkci a spouští její provedení.
	Tabulátor, umístěn v levé horní části klávesnice, obvykle přímo nad klávesou <CapsLock>. Někdy nebývá označen popisem Tab, ale např. pouze šipkami. Provádí přeskok z jedné položky na druhou.
	Klávesy <Alt>, <Ctrl>, <Shift>, ve spodní části klávesnice, dvojmo – po obou stranách mezerníku. Někdy platí, že právě z nich nefungují ve všech případech pro vyvolání akce spojené s klávesovou zkratkou. Typicky se používají ve spojení s jinými klávesami, s nimiž pak tvoří různé klávesové zkratky.
	Klávesa <CapsLock> (přepínání mezi malým a velkým písmem), v levé části klávesnice.
 bez nápisu	<Mezerník> – podlouhlá klávesa ve spodní části klávesnice
	Klávesy <Home>, <End> – skok na začátek řádku, na konec řádku.
Ins, 	Klávesa <Insert>, přepíná mezi režimem vkládání (insert) a přepisování (over).
Del, 	Klávesa <Delete> – v editaci řetězců pro mazání znaku, na kterém stojí kurzor, resp. mazání označeného řetězce. Jinak typicky smazání aktuálního záznamu, řádku apod.
 Backspace	Klávesa <Backspace> – použití při editaci řetězců pro mazání předchozího znaku, tj. znaku, který předchází znaku, na němž stojí kurzor.
PgUp, 	Klávesa <Page Up> – skok kurzoru o stránku (obrazovku) nahoru.
PgDn, 	Klávesa <Page Down> – skok kurzoru o stránku (obrazovku) dolů.
	Kurzorové šipky (Nahoru, Dolů, Vlevo, Vpravo) pro pohyb kurzoru např. v seznámech, menu apod. Jsou umístěny v pravé spodní části klávesnice, mezi alfanumerickou a numerickou klávesnicí.
NumLock, 	Klávesa <NumLock>, přepínací, mění režim číslic u bloku s čísly na pravé části klávesnice na kurzorové klávesy a zpět, indikace světelnou diodou.

<Ctrl>+<klávesa> – znamená současný stisk klávesy *<Ctrl>* a uvedené klávesy, např. *<Ctrl>+<C>* znamená nejdříve stisknout klávesu *<Ctrl>*, podržet ji stisknutou a k ní stisknout klávesu *<C>*. Podobné ovládání může být uvedeno pro klávesy *<Shift>* a *<Alt>*.

Současný stisk *<Ctrl>+<X>* smaže (vystřihne) označený text a uschová jej v systémové schránce, *<Ctrl>+<C>* uschová označený text v systémové schránce a ponechá jej beze změn, *<Ctrl>+<V>* vloží na místo kurzoru uschovaný text ze systémové schránky, případně jím nahradí text, který je právě označen. Systémová schránka uchovává jen jednu hodnotu a může sloužit k výměně textu s jinými programy.

Je potřeba rozlišovat od postupného stisku několika kláves, tedy stisk jedné, poté uvolnění a stisk další v pořadí. Např. klávesa *<Alt>* (samotná znamená posun do menu) a poté např. klávesa *<S>* (posune kurzor na volbu menu, která má jako horkou klávesu nastaveno písmeno S jako soubor, samozřejmě, je-li taková k dispozici).

11.2 Příloha 2 – Základní akce s myší

Myš je základní ovládací prvek operačního systému, umožňuje provádět prakticky všechny akce (kromě psaní textu), usnadňuje ovládání graficky orientovaných aplikací. Pohybujeme-li myší po podložce, pohybuje se po obrazovce tzv. ukazatel myši, kurzor (Cursor) – malý obrázek, obvykle šipka, nad textem svislá čárka, nad odkazem symbol ruky se vztyčeným ukazovákem, při provádění akce na pozadí (zanepřázdňeno) přesýpací hodiny. Kurzor neukazuje místo, kam se bude psát, kliknutím se ale na toto místo přemístí.

- symbol odkazu, kliknutím je provedena další činnost (spuštění, odhlášení),
- symbol činnosti programu (zanepřázdňeno),
- I-ukazatel výběru textu, při pohybu nad textovými poli,
- po změně tvaru kurzoru na obousměrnou šipku, stiskem levého tlačítka myši a tahem myši ve směru šipky doleva (doprava) lze měnit pozici nebo velikost objektu,
- po změně tvaru kurzoru na obousměrnou šipku, stiskem levého tlačítka myši a tahem myši ve směru šipky nahoru (dolu) lze měnit pozici nebo velikost objektu,
- po změně tvaru kurzoru na obousměrnou šipku, stiskem levého tlačítka myši a tahem myši ve směru šipky zleva nahoře doprava dolů (zprava dole doleva nahoru) lze měnit pozici nebo velikost objektu, při umístění ukazatele myši v levém dolním rohu má obousměrná šipka sklon doprava (/),
- po změně tvaru kurzoru na kříž s šipkami po stisku (a držení) levého tlačítka myši na horní liště okna lze okno přemístit.

Základní akce s myší (mouse actions) jsou:

- **Pohyb** – pohyb myši po podložce, nestačí-li podložka rozsahem, je potřeba nazdvihnout myš tak, aby se nedotýkala podložky, a přemístit ji na jiné místo podložky, nejlépe na protilehlou stranu.
- **Ukázání** (Point) – posunutí myši po podložce tak, aby se kurzor dostal nad nějaký objekt na obrazovce (ukázání myši na objekt), pohyb myši je ukončen. Na samotné ukázání kurzor myši může reagovat svoji změnou (svislá čárka, šipka, ruka, hodiny).
- **Kliknutí** (Click) – tímto termínem se rozumí jedno krátké stisknutí následované uvolněním levého tlačítka myši s kurzorem myši nastaveným na nějakou značku nebo plochu v okně (po ukázání myši na objekt), též se používá pojem klepnutí myši. V průběhu stisku s myší nepohybovat!
- **Pravé tlačítko** slouží k rozbalení lokální nabídky možných akcí s konkrétním objektem, které se pak vybírají a spouštějí levým tlačítkem. V prostředí webové stránky se pravým tlačítkem rozbalí nabídka možných akcí webového prohlížeče – užitečné akce jsou např. *Přidat odkaz do záložek*, *Přidat stránku do záložek*, *Uložit stránku jako*, *Vlastnosti*, atd. Pravým tlačítkem nelze vyvolat funkce vlastní webové stránky.
- **Dvojitě kliknutí** (Double Click), „dvouklik“ – tímto termínem se rozumí stisknout levé tlačítko myši dvakrát krátce. Též se používá pojem poklepání myši nebo poklikání. V průběhu dvoukliku s myší nepohybovat, jinak bude akce systémem vyhodnocena jako dva rozdílné stisky, nebo jako stisk s tažením!
- **Uchopení a tažení myši** (Drag and Drop) – uchopením prvku (objektu) je myšleno najetí myši nad něj, stisk levého tlačítka myši a jeho následné držení. Tažením nazýváme následný pohyb myši se stále stlačeným levým tlačítkem a po dosažení žádané cílové pozice uvolnění tlačítka myši. Používá se např. při práci s posuvníkem.
- Dva stisky pravého tlačítka, stejně jako současný stisk levého a pravého tlačítka myši nemají obvykle smysl žádný.
- Kolečko mezi tlačítky slouží k tzv. rolování (posouvání nahoru a dolů, nebo doleva a doprava).

Ovládání oken pomocí myši:

- **zavření okna** – okno lze zavřít i stisknutím v pravém horním rohu (nedoporučujeme používat),
- **minimalizace okna** – okno se minimalizuje stisknutím v pravém horním rohu,
- **maximalizace okna** – okno se maximalizuje stisknutím v pravém horním rohu,
- **přesun okna** – nastavením kurzoru myši na horní okraj, stiskem levého tlačítka myši (změna tvaru kurzoru na kříž s šipkami) a následně tahem myši,
- **přesun okna do popředí** – nastavením kurzoru na horní okraj a stiskem levého tlačítka myši,
- **zmenšení nebo zvětšení okna** – nastavením kurzoru na okraj okna, po změně tvaru kurzoru na obousměrnou šipku (viz obrázky v kapitole [11.2 Příloha 2 – Akce s myši](#)), stiskem levého tlačítka myši a tahem myši ve směru, kterým má okno změnit rozměr, okno následně změní rozměr podle směru tahu myši. Pro maximalizovaná okna se musí nejdříve použít tlačítko **<Obnovit>** .

Ovládání záznamů v boxu (seznamu) pomocí myši:

- **výběr položky** – kliknutí myši na vybranou položku, položka změní barvu podkladu na modrou,
- **výběr více položek** – kliknutí myši na první vybranou položku, stisknutí klávesy **<Ctrl>**, kliknutí na další požadovanou položku za současného držení klávesy **<Ctrl>**, další položky je možné přidávat bez ohledu na jejich pořadí v seznamu, vybírané položky mění barvu podkladu na modrou,
- **výběr intervalu položek** – kliknutí myši na první vybranou položku v intervalu, položka změní barvu podkladu na modrou, stisknutí klávesy **<Ctrl>**, kliknutí na poslední položku požadovaného intervalu za současného držení klávesy **<Ctrl>**, celý interval položek změní barvu podkladu na modrou.

Obecně – klepnutím myši objekty označujeme pro další zpracování, poklepáním objekty spouštíme nebo otevíráme, tažením objekty přemísťujeme.

12 Kontakty

Přejeme vám snadnou a příjemnou práci s příručkou pro prohlížení webových stránek. V případě jakékoli nejasnosti nebo závady (u připojení od FOXINUS solutions s.r.o.) se s námi můžete spojit na této adrese:

FOXINUS solutions s.r.o.
Gočárova 806 AVION
Hradec Králové 2
500 02

Stacionární telefon (VoIP):	+420.493814321
Mobil:	+420.724308373
Fax:	+420.602103435
Informační e-mail:	info@foxinus.cz

Zpracoval:	Petr Weisbauer – analytik Pavel Cvrček kapitola 7 Návody a tipy
------------	--

Schválil:	Pavel Chovančík – vedoucí projektu
-----------	------------------------------------

Datum vytvoření:	25.1.2007
------------------	-----------

Datum poslední aktualizace:	25.1.2007
-----------------------------	-----------

Verze příručky:	Verze 1.01
-----------------	------------